

Documentar:

Culisele lui Big Brother

FLACARA

FLACARA

VIP: Laura Buruiană, Mona Muscă, Ileana și Dinelă Pescario

cos

Lecția LUCESCU

Reportaj:
Supraviețuirea
prin chihlimbar
Doctor în vin

Dosar
13 ani de la
13 iunie

Business
Dracula
vine la
Snagov

**Cine a făcut Banca Țiriac
parcă m-a întrebat pe mine.**

P/11300 *✓24*

Contul de Economii

Contul de Economii este cel mai flexibil instrument de economisire.

Mai mult, banca îmi oferă dobânzi avantajoase.

Iar dacă retrag bani prin **Contul** meu **Central**, Banca Țiriac nu oprește comision.

Chiar simt că banca asta este făcută pentru mine.

Puteau să-i spună la fel de bine și Banca Popescu.

Banca Țiriac

Privește înainte

www.bancatiriac.ro

De fiecare dată
când te urci la volan, ești altul ...
... dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi!

ASIGURAREA DE CARE AVETI NEVOIE

**Ion
Iliescu:**
„Am
motive
suficiente
să pledez
pentru
toleranță”

Amintirea unui ghinion

13 ani de

dosar

Marian Munteanu:
„Am mai mult decât o bănuială că agitatorii agresivi erau provocatori bine instruiți”

la 13 iunie

„Violența naște violență – avertizasem în atâtea rânduri”

▼ Dacă v-ați afla din nou în situația creată atunci, dar cu experiența acumulată între timp, cum ați proceda?

– Asupra evenimentelor din 13-15 iunie m-am pronunțat în nenumărate rânduri, de-a lungul timpului, ultima oară în volumul selectiv *Revoluția Română*, apărut în 2001. Distanța în timp față de evenimentele respective mi-a permis, cred, o analiză mai limpede și o situație în context mai exactă. Recapitulez ceea ce cred eu că reprezintă lanțul de situații și conexiuni din acea perioadă. Este vorba de perioada imediat următoare **alegerilor din 20 mai**, alegeri care au dat câștig de cauză Frontului Salvării Naționale, cu 65% de voturi pentru Parlament și 85% pentru candidatul său la Președinție. Neîmpăcându-se cu ceea ce a rezultat din aceste alegeri, partidele din opoziție – care adoptaseră mai mult politica străzii decât pe aceea incipient parlamentară (să ne amintim de istoria de o sută de zile a Consiliului Provizoriu de Uniune Națională) au recurs la o serie de mitinguri de protest care au culminat cu „eternizarea” unor grupuri de protestanți în „Piața Universității”. Aici se află cheia a ceea ce s-a întâmplat.

Fenomenul „Piața Universității” n-a apărut din senin. El s-a integrat șirului lung de evenimente destabilizatoare care au marcat, lună

de lună, viața politică românească și au pus în cumpănă soarta revoluției. El a preluat vârful de lance al fiecăruia dintre aceste evenimente (**Piața Victoriei, 12 ianuarie: „Moarte pentru moarte”; „Mai bine mort decât comunist”**, cântec și lozincă în Piața Universității) și s-a transformat într-o platformă comună a contestatarilor, ilustrată chiar și prin acea sintagmă scandalată zilnic – **„Ultima soluție, încă o revoluție”**. De la alegeri trecuseră deja trei săptămâni și, spre exasperarea bucureștenilor, piața rămânea blocată. A trebuit ca guvernul să poarte o discuție cu o delegație a manifestanților greviști (pe 11 iunie) și să se ajungă la o înțelegere (pe 12 iunie) conform căreia aceștia vor elibera piața.

Pe 13 iunie, când ultimii greviști își părăseau locurile de protest, forțele de ordine începeau să restabilească circulația în centrul Capitalei. Însă, lucru curios, din împrejurimi și-au făcut apariția grupuri tot mai zgomotoase. Manifestând o violență incredibilă, acestea au agresat organele de ordine, au incendiat autobuze și autoturisme, provocând un spectacol sinistru. Au fost devastate și incendiate sediile Poliției Capitalei, Ministerului de Interne și Serviciului Român de Informații, iar în final a fost atacată Televiziunea Română. Televiziunea trans-

mitea în direct imagini de coșmar.

Guvernul provizoriu se pregătea să-și încheie mandatul, iar noul guvern nu se constituise încă și nici parlamentul ales nu se întrunise, el fiind convocat pentru ședința de constituire tocmai în această zi de 13. Era, așadar, un scurt răgaz de tranziție de la puterea provizorie la cea legitimată electoral, un mic vid de putere în care aproape nimeni nu-și mai asuma responsabilitatea vreunei decizii. În acest răgaz se dezlănțuiseră toate aceste atacuri de o extraordinară violență. Dezastrul care se profila era enorm.

După revoluție, acesta a fost, poate, momentul cel mai greu în care a trebuit să pun în balanță toate argumentele și să decid. Răsturnarea prin forță a verdictului umelor însemna nu doar negarea votului majoritar al populației, ci și înmormântarea democrației.

În aceste condiții, în fața incapacității forțelor de ordine și a instituțiilor statului de a controla situația, m-am adresat cetățenilor Capitalei, apelând la sprijinul lor. Datorită transmisiilor televiziunii despre situația gravă din București se sesizaseră și locuitorii altor orașe care anunțau că se îndreaptă spre București. Așa am aflat și de venirea minerilor din Valea Jiului. Îmi dădeam seama că toate acestea vor complica situația, dar, din păcate, nu aveam cum să le opresc. În dimineața zilei următoare, ei au putut fi văzuți în Capitală, aplaudați de majoritatea populației îngrozită de ceea ce văzuse cu o zi în urmă. Ei s-au simțit încurajați să facă ordine, devastând sediile unor partide din opoziție. Unii dintre ei s-au dedat la acte de violență, fapte pe care le-am dezaprobat public, încă de la început. Fără îndoială, toate acestea au afectat grav imaginea țării, la început de drum pe calea democrației. Dar, trebuie să spunem, în același timp, nici extrapolările care s-au făcut nu au fost cinstite. În toate imaginile transmise străinătății nu a figurat aproape deloc ziua de 13, nu s-a suflat un cuvânt despre ea, pentru ca totul să se rezume la zilele de 14 și 15.

Încorect și tendențios a fost interpretat și momentul din 15 iunie, la prânz, când, după ce dispusesem retragerea minerilor la

(continuare în pagina 8)

„Primul om invitat să vorbească din balconul Universității a fost Ion Iliescu”

▼ Dacă am fi din nou în aprilie 1990, dar ați avea mintea de-acum, ați mai face ce-ați făcut?

– Fără îndoială că nu, pentru că ar fi imposibil! Ar trebui să am vârsta de atunci, să fiu student, la fel să fie și colegii alături de care am construit acel moment... Să ne înțelegem: eu am fost acolo pentru că studențimea română a fost acolo. Acum, m-aș duce într-un asemenea loc numai pentru a fi solidar cu studenții mei, dacă ei, tinerii de azi, ar da viață unui fenomen asemănător.

– Ați urmărit evoluția în timp a personajelor principale? Există oameni care și-au schimbat radical opinia despre „golani”?

– Sunt oameni care mi-au mărturisit că nici nu știau ce se întâmplă, credeau că sunt doar niște derbedei care fac scandal, așa cum prezentau multe dintre zările vremii. Invers, oameni cărora să le pară rău că au fost acolo, nu-mi amintesc să fi întâlnit. E ca și când ai spune că-ți pare rău că ai fost tânăr! Cu privire la cei care au jucat un rol important în Piața Universității, cei mai mulți dintre ei nu s-au mai implicat în viața publică, unii chiar au plecat din țară. Să ne înțelegem, nu mă refer la cei peste două mii de vorbitori – dintre care unii, puțini, au trecut pe acolo doar pentru a fi văzuți – ci la simplii organizatori, ca mine. Personalitățile au avut, în alt plan, un rol crucial – mă refer la adevăratele personalități. Mesajele lui Eugen Ionescu, Petre Țuțea, al Părintelui Stăniloae au reprezentat mai mult decât un sprijin, înalta lor protecție spirituală aruncând în derizoriu etichetele pe care ni le-au pus unii politicieni. De asemenea, adevărata entuziasă a unor cunoscuți scriitori și oameni de cultură ca Ioan Alexandru, George Munteanu, Alexandru Paleologu, Sorin Dumitrescu, Gabriel Liiceanu, Ana Blandiana sau prezența unor mari artiști, ca Leopoldina Bălănuță, Ioana Radu, Victor Rebengiuc... Sau când a venit Gheorghe Zamfir...

– Care a ajuns apoi în entourageul PRM.

– Și ce dacă? În Piața Universității nu veneau partide, ci oameni. Oameni de valoare sunt în toate partidele. Gheorghe Zamfir a venit simplu și mi-a zis: „Vin de la Paris, am condus două zile să ajung aici, trebuie neapărat să vorbesc oamenilor!” și a vorbit senzațional. Alții veneau din Berceni sau din Balta Albă...

– „Reprezintă Balta Albă”!

– Exact. Cum se spunea: „A venit Brașovul!” Era unul de pe la Brașov, dar nu știu dacă brașovenii știau... Era o nebunie a reprezentativității, a atitudinilor, a implicării... Am avut și mulți nemulțumiți, pentru că vroiau să vorbească de o sută de ori. Nu era posibil. Destul că la televizor era deja un singur personaj: FSN, cum atât de sugestiv ironiza un cântec, faimos atunci, al lui Alexandru

Andrieș. Piața a fost un loc în care mii de oameni s-au putut exprima liber dar și o agoră a democrației directe! Desigur, unii spuneau lucruri cu care nu eram de acord. Asta e! Creasem o regulă simplă: „Dacă vă place – aplaudați, dacă nu – aplaudați și mai tare”.

– Vă mai preocupă problema vinovățiilor în legătură cu 13-15 iunie 1990?

– Nu m-a preocupat niciodată! Asta este problema conștiinței celor în cauză. Puterea de atunci a comis o enormă greșală. Au acționat inutil și nu le-a folosit la nimic, din contră. Demonstrația se terminase...

– Dar nu se putea circula!

– Pentru că vroiau ei să nu se poată! Și am așa, mai mult decât o bănuială, că agitatorii agresivi din 13 iunie erau niște provocatori bine instruiți. Studenții sigur nu erau.

pot fi utilizate într-un fel sau altul, așa cum o poezie poate fi recitată de un actor bun sau de un diletant.

– Cine a „recitat” prost Piața Universității?

– Nimeni, din fericire. Unii și-au imaginat doar că au recitat-o dar, săracii, nu știau decât titlul.

– Pe cei care au provocat 13-15 iunie, cu ce sentimente îi priviți?

– Ca orice creștin, sunt preocupat de păcatele mele înainte de a mă gândi la ale altora... Toți vom da seamă în fața Judecării pentru faptele noastre. Nu știu cum va fi pentru ei, însă n-aș vrea să fiu în locul lor. Poate, totuși, vor găsi până la urmă puterea căinței și a îndreptării. Dar acest lucru îl știe numai Dumnezeu.

– Ce s-a ales de simbolul Pieței Universității?

– Dacă acceptăm ideea că există un simbol al Pieței Universității, ca orice simbol și acesta este bine mers. Sigur că simbolurile

– Cine a făcut Piața Universității?

– Oamenii. A fost rezultatul participării și comuniunii sufletești a unei întregi generații. Eu doar am declanșat un fenomen ce era inevitabil și necesar, încercând să coordonez cât am putut de bine desfășurarea energiei mulțimii.

– Și atunci de ce ați spus, în mod repetat, că nu mai e cazul de o nouă Piață a Universității?

– Pentru că manifestări de o asemenea anvergură nu se întâmplă chiar în fiecare zi! Nu faci zădărnice câte o declarație de dragoste, ci

(continuare în pagina 9)

(urmăre din pagina 6)

marginea Capitalei, în Pavilionul Expozițional, le-am mulțumit și le-am cerut să se întoarcă acasă. Era singurul mod de a-i convinge și trebuia să-i conving de urgență, întrucât printre ei începuse să se nască ideea înființării unui fel de „miliții populare” menite să ajute sau chiar să se substituie poliției. Din capul locului, ideea era periculoasă. Gestul meu de mulțumire a determinat din nou interpretări forțate, el indicând, chipurile, legături și scopuri oculte. Ar reieși, prin urmare, că nimeni altcineva decât Frontul Salvării Naționale și noile autorități legitimate de alegeri și-ar fi organizat o contra-lovitură ca să preia pe cale violentă puterea, pe care electoratul le-o acordase pe cale democratică, pașnică.

Violența naște violență – avertizasem în atâtea rânduri. S-a văzut de atâtea ori că refuzul brutal și total al normelor și valorilor democrației nu duce la altceva decât la extremism politic. Ziua de 13 iunie reprezintă unul dintre nefericitele exemple în această privință, punctul maxim al extremismului instrumentat metodic în Piața Universității, prin manifestația maraton care a legat între ele firele tuturor evenimentelor destabilizatoare de până atunci, iar zilele de 14-15 reprezintă o consecință a ei. Este fenomenul de reacție-contra reacție. Așa cred că e drept și cinstit să se judece.

– Ați urmărit evoluția ulterioară a „personajelor principale” de atunci? Care vi se pare cea mai interesantă?

– Evoluția politică a României de după Revoluția din decembrie, pe fundalul apariției explozive de partide politice, formațiuni și organizații guvernamentale, a scos la lumină o foarte largă paletă de personalități. Unele au confirmat în timp, altele au dispărut din viața politică. A fost un proces firesc, specific începutului de drum. N-am urmărit îndeaproape evoluția tuturor și nici nu doresc să mă pronunț asupra evoluției unora dintre ele. Este o evoluție pe cont propriu. Însăși clasa politică și societatea în ansamblul ei s-au maturizat, au o evoluție organică, de creștere naturală, așa putea spune, ca și de așezare în matcă, în destin.

– După 13 ani, considerați că mai trebuie (și se mai poate) discuta despre vinovățiile legate de acele evenimente?

– Personal cred că toate acele evenimente trebuie lăsate în seama istoricilor, a analizelor obiective, pertinente. Și nu de „vinovății” cred că trebuie neapărat să fie vorba. Am motive suficiente să pledez pentru toleranță – sens în care am făcut și câteva gesturi prin care să revigorăm înțelegerea națională și spiritul social echilibrat, inclusiv pe plan politic. În această viziune cred că avem încă multe de făcut în România.

(urmăre din pagina 7)

Îți dovedești sentimentele, prin faptele tale, prin ceea ce faci în viața de zi cu zi. Piața Universității a fost un moment de concentrare emoțională, sufletească, un semn al disponibilității și dorinței oamenilor de a trăi într-o societate normală. Rolul Pieței a fost unul de a consacra un model de exemplaritate civică și atât. Generația Pieței Universității, dacă are ceva de spus, nu are nevoie de demonstrații de stradă.

- Dar revendicările demonstrației?

- Când vorbesc de Piața Universității, nu mă refer la caracterul ei revendicativ. Revendicările s-au și uitat, culmea! Oamenii își amintesc, reîtrăiesc, o stare de spirit, ceea ce e cu totul altceva. Demonstrația cerea, atunci, o eliminare completă a ideologiei comuniste, atee. Ceea ce s-a și întâmplat, dar numai după. Piața Universității! Până atunci Puterea nici nu se referea la comunism. Vorbea doar de „totalitarismul” celor 25 de ani ai domniei lui Ceaușescu, de parcă dictatura s-ar fi instaurat în 1965.

- Din acest punct de vedere, Piața Universității a fost un succes?

- Absolut! Un succes deplin! Mai mult, societatea avea nevoie, atunci, de o experiență civică de tip spiritual. Aceasta a fost Piața Universității, care s-a transformat, fie că le place unora, fie că nu, în reper, în model. Dovadă e felul în care simbolismul demonstrației a fost preluat de toate segmentele societății civile, de la grupuri intelectuale sofisticate la sindicate ș.a.m.d. Mi-amintesc de manifestații ale minerilor sau chiar de una a polițiștilor! Ce victorie poate fi mai mare decât să-ți vezi pe cei care, altădată, te prigonau, că preiau - fie și parțial, măcar - ceva din mesajul pe care tu

le-ai transmis? Piața Universității i-a forțat chiar și pe politicieni să se desprindă de trecut, măcar ca atitudine, dacă nu și sufletește. Sufletește n-au putut pentru că sunt slabi în credință, nu pentru că n-au participat la Piața Universității. Căci n-are nici o importanță dacă participi sau nu la un fenomen civic sau politic! Important este, în primul rând, dacă duci o viață spirituală creștină, dacă faci fapte bune, dacă-ți ajuți aproapele. Piața Universității a cerut, în plan civic, exact acest lucru: să ne iubim, să fim corecți, să construim o societate în care aceste valori să fie cele dominante... De aici și doar de aici pleacă forța și valoarea ei simbolică. Or, ce observăm? Că deseori, în rândul politicienilor mai ales, remarcăm exact acele fapte și obiceiuri care ne-au scârbit în timpul comunismului. Sigur că diferă proporțiile, dar anumite lucruri rele persistă - cu precădere în comportamentul elitelor, nu în cel al oamenilor simpli.

- Pentru dv., decembrie 1989 a fost o revoluție anticomunistă?

- Nu a fost o revoluție, nu avea cum să fie! S-a folosit - mai bine zis a fost impus - termenul „revoluție” în mod neinspirat. Revoluție, la noi, au vrut comuniștii. Și au tot făcut-o timp de 45 de ani, zilnic! Noi, cei care nu suntem comuniști - tot poporul, adică - am făcut contrarevoluție. Dacă vrem să-l spunem „revoluție” trebuie să specificăm că este o revoluție contra-revoluției comuniste. Poporul român s-a ridicat împotriva revoluției comuniste, și a decis restaurarea democrației, revenirea la normalitate. Este unul dintre motivele pentru care suntem atât de mulți cei care, deși am participat din plin la insurecție, am refuzat certificatele de „revoluționari”.

- Ați avut un plan?

- Nul! Dacă aveam un plan, probabil stăteam acasă! Un „plan” ar fi însemnat să nu-mi risc viața, să nu ajung în închisoare, să fiu pragmatic... Dar îmi pare bine că nu am avut asemenea planuri.

- Nu cumva Marian Munteanu s-a cumințit?

- N-am sesizat să fi fost vreodată recalcitrant, dimpotrivă. Sunt un om de dialog. Când am organizat prima demonstrație în Piața Universității, în 21 ianuarie 1990, primul invitat să vorbească a fost președintele FSN, Ion Iliescu. Am stat atunci aproape trei ore să-l conving să vină, să facă o declarație anticomunistă, să ia adică o decizie politică fundamentală, personală în primul rând, decizie care ar fi dat alt curs evenimentelor de atunci. A avut răbdare să mă asculte dar, după cum se vede, fie nu a înțeles, fie a văzut altfel lucrurile. Deseori politicienii, din păcate, chiar și cei experimentați, nu înțeleg la timp sensul istoriei.

paginile 10-11 de Tudor Călin Zorojanu
într-o Octavian Tîbăr și Andrei Iliescu

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Brâncuși

Publicație auditată BRAT

DIRECTOR: ALEXANDRU ARION
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Florin Stoian
SENIOR EDITORI: Alina Petruș, Tudor Călin Zărojanu
EDITORI: Gică Iova, Dan Tomoaia
SPORT: Pompiliu-Ioanescu Dumitrescu
SENIOR EDITOR FOTO: Octavian Tăbăc
FOTOREPORTERI: Paul Agache, Robert Hancianu, Florin Ioniță
TEHNOREDACTOR: Laura Tăbăc
CULEGERE COMPUTERIZATĂ: Angela Ciocăzanu
COLABORATORI PERMANENȚI:
 Emil Murezeanu, Radu Ionescu,
 Nicolae Mănoilescu, Ștefan Nicolae,
 Heli Pașăglău, Dan Pavel, Horia Pătrășcuț,
 Bogdan Ștefan, Alex Ștefănescu
CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE:
 Gabriela Adamo-Cipari (Austria),
 Alexandra Gălbă (Italia), Ion Năș (SUA)

Gratifică, tehnoredactare
și prelucrare imagine

Societate cu venituri înregistrate la
Oficiul Registrului Comerțului București
SRLJ 401/5888/1997, din 04.07.1997
Cod 9146 de înregistrare 1382276

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru în
Rețeaua Română de Audit al Tinerilor - BRAT

Consiliul de Administrație:

PREȘEDINTE - DIRECTOR GENERAL: George Arion

VICEPREȘEDINTE: Alexandra Păsărin

MEMBRI: Mariana Ruxandra Arion, Alexandru Arion, Dorin Ștefan

DIRECTOR EXECUTIV: Beatrice Anca Arion

DIRECTOR DISTRIBUȚIE: Gabriel Bumb

CONTABIL ȘEF: Elena Anghel

DIRECTOR PUBLICITATE ȘI MARKETING: Emil Dumitru

Email: emil.dumitru@flacara21.ro

SECRETARIAT: Ilieana Teodorescu Tel: 224.36.88; 224.37.44

Fax: 224.37.13 Email: redactia@flacara21.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, cod 71341

O.P. 33, C.P. 12

Conturi: 251117891/ROLCOM sector 1, București

Contul de salarii: 251117892/USD BCR sector 1, București

Fundația „Premiile Flacăra - România”

Președinte: George Arion

Director executiv: Mariana Ruxandra Arion

Director al publicațiilor de divertisment: ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS

Redactorșef: MIHAI ZECUBEA

Revista Rebus are Certificat de Audit eliberat de BRAT

REBUSACHE

Redactorșef: DANIEL POPA

Redactor artistic: Anca Ștefan Alexandrescu

Tehnoredactare computerizată: Diana Verile

Corector: Ion Gălbă

Publicitate și marketing: Florin Ioniță

Telefon, fax: 222.67.38; 224.36.88

Distribuție (222.66.28; 224.37.44): Florabata Blagoc

Marian Călcău, Constantin Epure, Valeriu Rădu

Critice din țară și din străinătate se pot obține

prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.

Cititorii se pot abona și prin S.C. MTPRESS IMPEX S.R.L., București

Tel./Fax: 021/255.48.15; 021/255.48.16; 021/255.48.17

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus,

Rebus, Almanah Rebus, Rebusache

sunt mărci înregistrate

ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul
articolelor aparține autorului. De asemenea, în cazul unor opinii
de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le
aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

DOCUMENTAR

Spectacolul realității

REPORTAJ

Supraviețuirea prin chihlimbar

BUSINESS

Dracula vine la Snagov

58

DOSAR

13 ani de la 13 iunie

CĂLĂTORIE

Parfumul romantic de la reverul Coastei de Azur

94

REPORTAJ

Săgeata albastră	28
Blestemul mănăstirii Frâsinei	40
Doctor în vin	90

VIP

Carmen Șerban	29
Laura Buruiană	64
Ileana și Dina Pescariu	78

INTERVIU

John A. Long	54
Mona Muscă	70

ANALIZĂ

La modă: creditul ipotecar	60
----------------------------	----

FILM

Vorbește cu ea	75
----------------	----

MEDICINĂ

Cinci metode pentru tratarea bolii ulceroase	76
---	----

AUTO

Roadster de oras	86
Mégane II în România	88

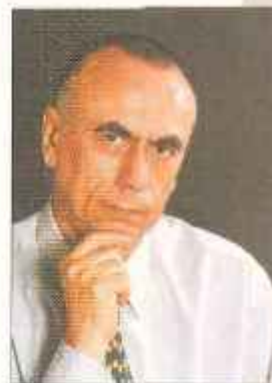
SPORT

Rapid, o campioană merituosă	84
------------------------------	----

Coperta I: **Lucescu împreună
cu nepotul său Matei pe o terasă
în Parcul Ulus din Istanbul**
Foto: **Octavian Tibăr**

Altceva

Colegii mi-au sugerat ca editorialul din acest număr să fie consacrat unui subiect la ordinea zilei: declarațiile de avere ale demnitarilor.

Săraca mătușă bogată

Ce să mai spun despre acest subiect?, i-am întrebat eu. Întreaga presă l-a dezbătut pe larg și l-a prezentat în fel și chip. În clipa de față, o inițiativă generoasă tinde să se acopere de ridicol, potrivit regulilor „democrației originale” de la noi. După ce s-au opus din răspunerii să fie aduși în situația de a-și prezenta națiunii conturile, mașinile, casele dobândite ca prin miracol în acești ani, după ce unii dintre ei au completat „la mișto” formularele, după ce alții și-au dovedit impotența intelectuală de a pricepe ce li se cere să declare în rubricile respective, după ce și-au învins „frica” de a nu fi cumva jefuiți de către tâlhari care nu mai știau încotro să-și îndrepte loviturile, au recurs la crearea unui grup de presiune (format, din păcate, și din ziariști) care să susțină necesitatea ca fiecare cetățean să anunțe întregii lumi ceea ce posedă. La urma urmei, n-ar fi rău să se dea curs acestui curent de opinie. S-ar vedea atunci, și mai limpede, cum niște indivizi – dintre care unii au fost ori sunt în structurile puterii, eventual strâns legați de ele –, s-au căpățuit peste noapte și dețin incomparabil mai mult decât majoritatea populației. Asta dacă nu cumva averile cu pricina au fost trecute pe numele unor unchi, mătuși, veri, nepoți care se scaldă acum într-o mare de bani, în vreme ce binefăcătorii lor parlamentari, guvernanți, funcționari publici trudesco din greu și pe daiboj spre binele nației. Ce să mai scriu despre acest subiect?, i-am întrebat pe colegii mei. Ar fi ca și cum cineva ar perora despre cinste, dreptate, corectitudine unor pungași care îl ascultă cu o emoție prefăcută și, în același timp, îi controlează buzunarele, cu speranța că vor mai găsi ceva în ele.

Ștefan Bănuș

Montreal

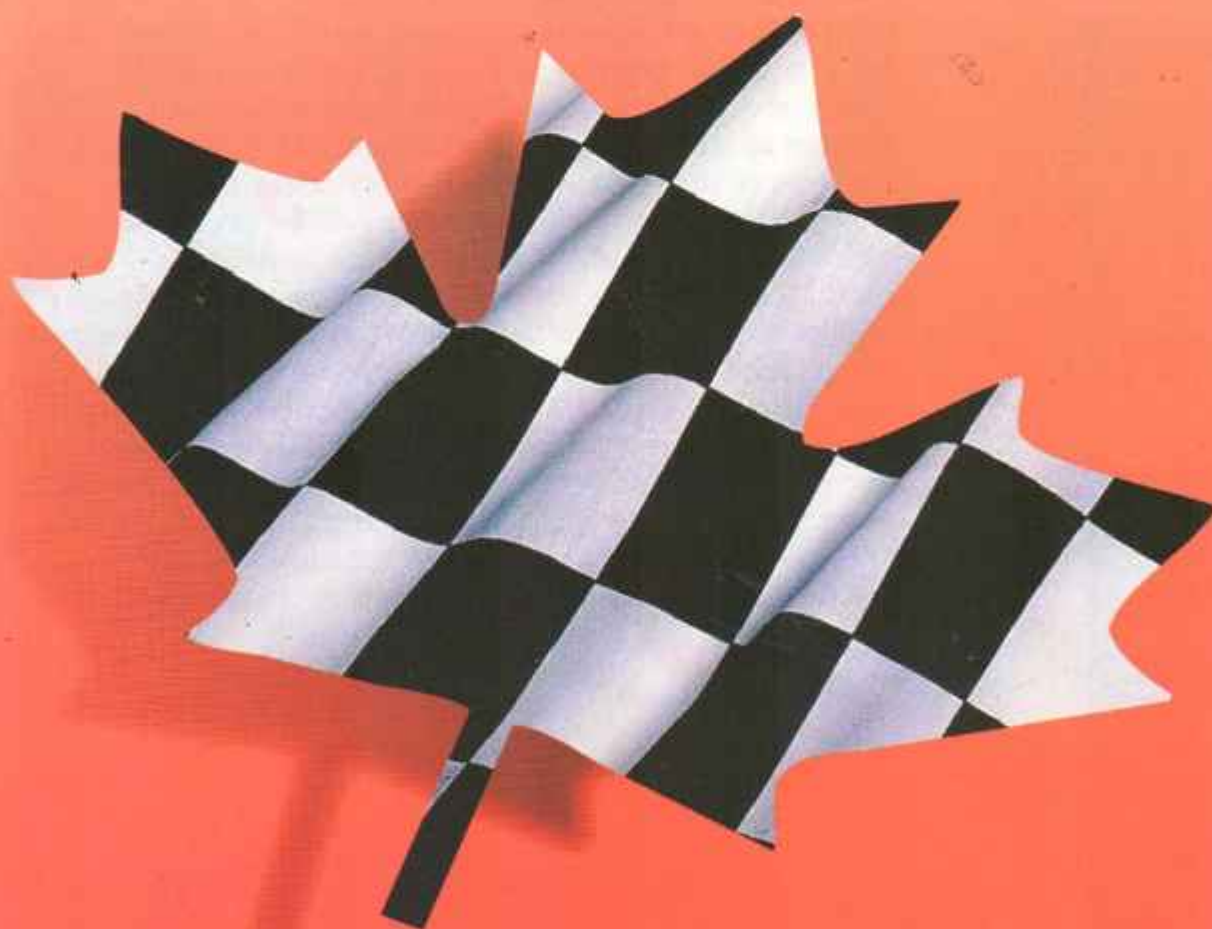
**Marele Premiu
al Canadei**

Calificari - Sambata

14 Iunie ora 19:00

Cursa - Duminica

15 Iunie ora 20:00

Seism devastator

Un cutremur de 6,7 grade pe scara Richter a lovit Algeria, lăsând în urmă peste 2.200 de morți, 10.000 de răniți și un număr încă neprecizat de oameni rămași fără locuință.

Algerienii au cerut vehement demisia președintelui, pe motiv că nu a gestionat bine criza care a urmat. Dar nici construcțiile nu erau făcute ca lumea, dacă ținem cont că, două zile mai târziu, în Japonia, un cutremur de 7 grade n-a prea dărâmat nimic. ■

Sărbătoare îndoliată

Chiar în ziua în care o bună parte dintre turci sărbătoreau performanța românului Mircea Lucescu (al doilea titlu consecutiv, cu două echipe diferite), în nordul țării s-a prăbușit un avion Yak-42 având la bord 62 de militari spanioli care se întorceau dintr-o misiune de pace efectuată în Afganistan. Avionul urma să aterizeze, pentru realimentare, în Trabzon, port la Marea Neagră. Nu au existat supraviețuitori. ■

Procesul terorismului

În Palatul Justiției din Bruxelles a început procesul terorismului, mai exact judecarea unei serii de suspecți care se pare că au fost implicați în atacurile din 11 septembrie 2001, de la New York, dar și în alte atentate care au avut loc în Europa și America. În total se află în boxă 23 de persoane care, se pare, au toate motivele să-și ascundă fața de fotoreporterii. ■

Vaca nebună revine

Alberta este numele primei bovine canadiene înregistrată cu sindromul „vacii nebune” (*Encefalopatie Spongiformă Bovină – ESB*). Căutarea rudelor Albertei i-a dus pe specialiști în zona Saskatchewan, după ce Statele Unite și alte țări au pus embargoul pe importurile de carne de vacă din Canada. ■

Everest 50

Mai multe echipe de alpiști din diferite țări au ținut să marcheze cea de-a 50-a aniversare a primei escaladări a Everestului prin ascensiuni pe cel

mai înalt vârf muntos din lume (în imagine, membrii echipei japoneze *Muira* așteaptă vremea potrivită, în baza de plecare din Nepal). Momentul a însemnat și prima reușită integral românească, însoțită de alte două premii, realizate de șerpașii compatrioților noștri: cea mai tânără fată care a ajuns în vârf (15 ani) și prima femeie care a urcat pe Everest de trei ori (mama fetei). Festivități speciale au fost organizate la această aniversare, cu participarea lui Sir Edmund Hillary și a șerpașului însoțitor de acum 50 de ani, Tenzing. Din nefericire, într-una dintre echipele care au atacat muntele s-a înregistrat și un deces. ■

Nu poți prevedea totul

Aștemuturi atârnă la balconul unui apartament din acest bloc al capitalei japoneze, prin fața căruia se rostogolesc vagoanele unui *montagne russe*. Atunci când proprietarii parcului de distracții au

proiectat amplasarea utilajului, ei au avut grijă ca acesta să nu provoace poluare sonoră, dar nu au luat în calcul... țipele celor aflați în trenulețe! Drept care locatarii din zonă protestează acum, cerând liniște. ■

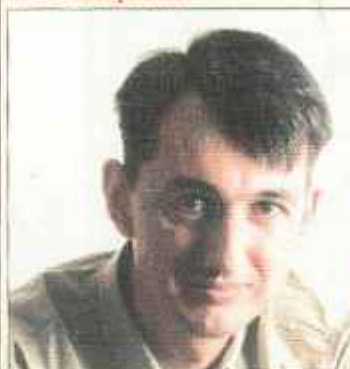
Premiile Flacăra

pe anul 2002 se vor
acorda în ziua de 19 iunie 2003, ora 19.00, la Cercul Militar Național

Teatru și film:
Dan Puric

Literatură:
H.-R. Patapievici

Sport:
Marius Urzică

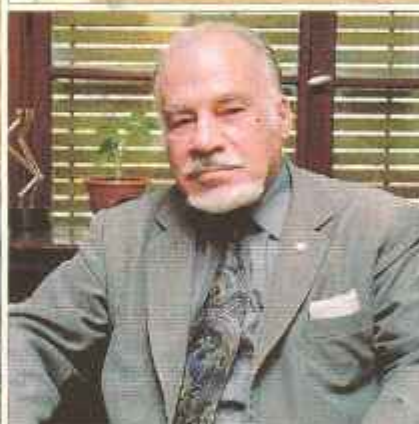
Muzică:
Alexandru Tomescu

Management:
Elena Petculescu

Marele Premiu Flacăra:
Victor Rebengiuc

Știință:
Dan Berindei

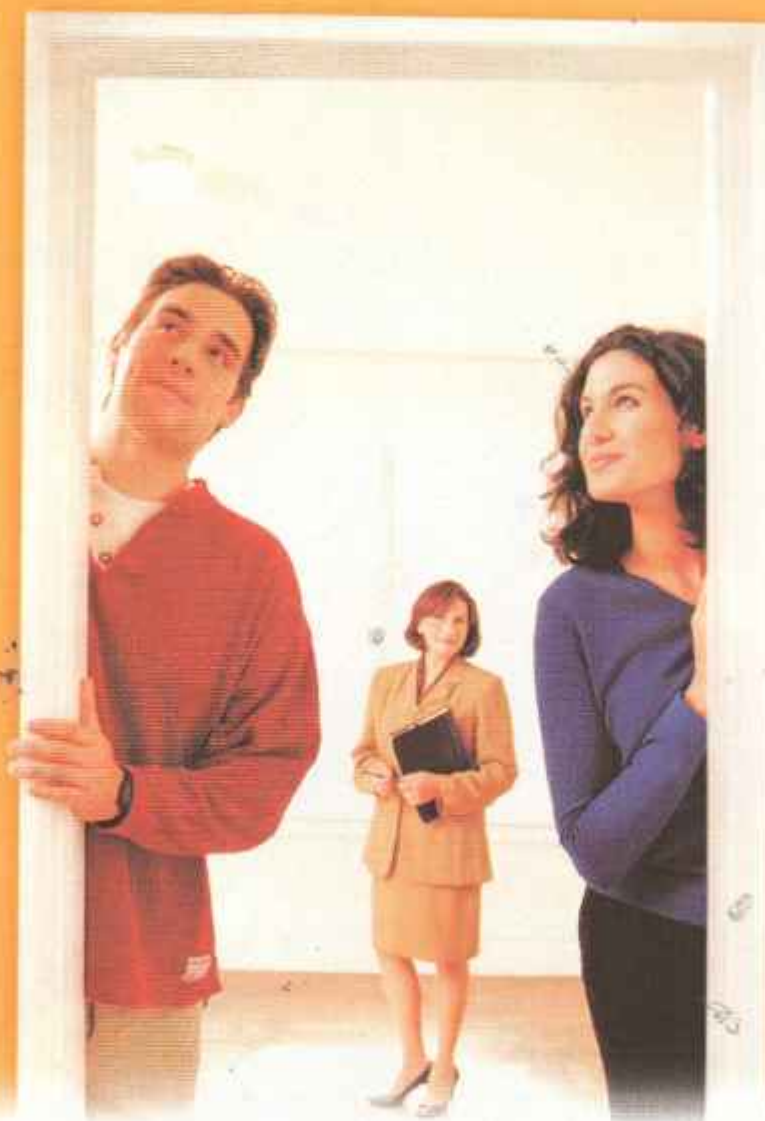

Jurnalism:
Cornel Nistorescu

Arte plastice:
Vasile Chinschi

Cu aceeași ocazie va fi decernat și
Trofeul „Fierul de cristal”
companiei Mega Press Holdings.
Editura Aramis, Editura Minerva –
Președinte Director General Sorin Peneș

Intră în casa ta

Ai găsit, în sfârșit, o casă care să-ți placă? E simplu: deschide doar ușa și intră.

La Raiffeisen Bank, prin creditul **CASA TA**, te vom ajuta cu banii de care ai nevoie pentru a o cumpăra.

- Fără nici o garanție suplimentară.
- Creditul se garantează doar cu casa pe care o cumperi (ipoteca pe casă).
- Nu există venit minim personal de acordare a creditului.
- Calculul se va face, de la caz la caz, în funcție de venitul întregii familii.
- Rate fixe lunare, pe o perioadă cuprinsă între 3 și 20 de ani.

Pentru a afla mai mult, sună gratuit la Raiffeisen Direct (0800 802 02 02) sau accesează www.raiffeisen.ro pentru a-ți face calculul de rate personalizat.

**Raiffeisen
BANK**

Banca ta de încredere.

0800 802 02 02

luni-vineri: 8:00-20:00; sâmbătă: 9:00-15:00

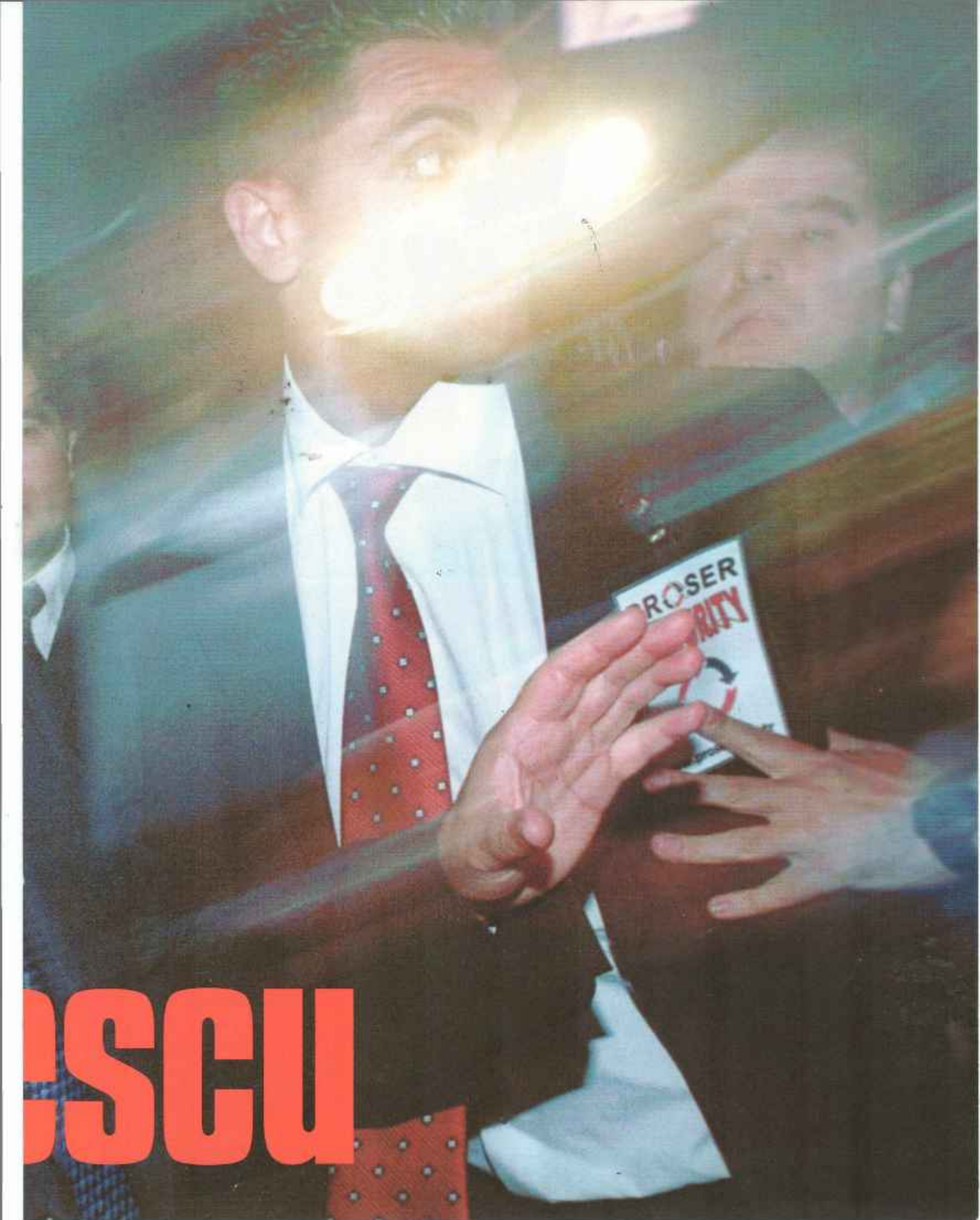
Număr apelabil gratuit, fără prefix, din întreaga țară, de la posturi telefonice fixe

www.raiffeisen.ro

O lecție de fotbal? Probabil. Dar, mai degrabă, Mircea Lucescu a oferit o lecție de viață câștigând campionatul Turciei cu o echipă având șansa a treia și în fața aceleia care a renunțat la serviciile sale, după ce a adus-o cel mai sus în Champions League și i-a redat titlul de campioană. Confruntarea Beşiktaş - Galatasaray a fost nu doar un duel între cei mai buni tehnicieni și fotbaliști din Turcia, dar și unul între echilibru și extreme, modestie și vanitate, cumpătare și agresivitate, generozitate și egoism. Dă mai întâi și vei primi înzecit, este filosofia lui Lucescu și din această dăruire au renăscut un Hagi, un Lupu, un Sergen. Privindu-l îndeaproape pe antrenorul român, un profesionist apreciat într-o țară străină, un bunic fericit în mijlocul unei familii care-l iubește și-l urmează îți va fi foarte dificil să pui la îndoială valorile în care crede Mircea Lucescu.

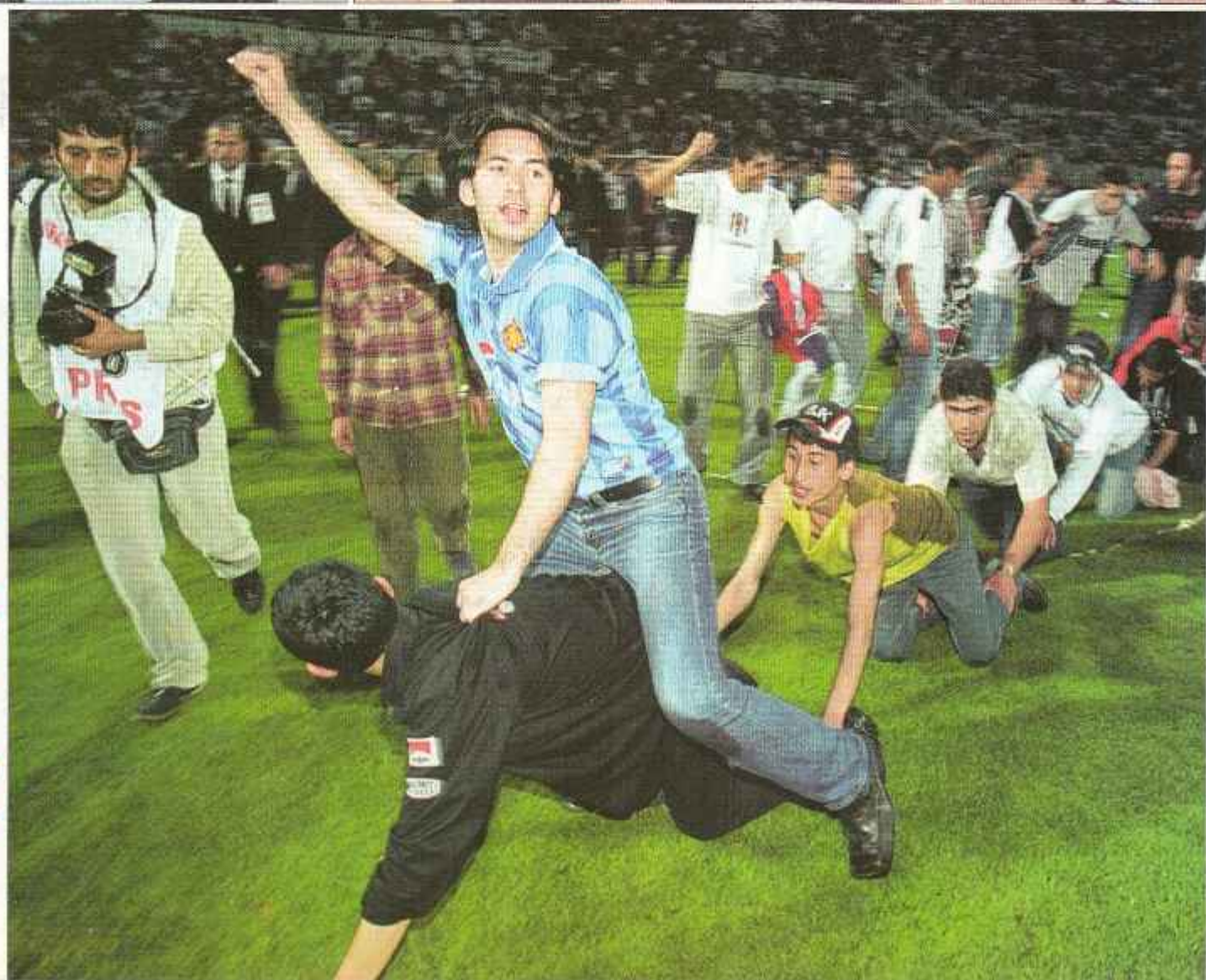
Lecția Lucescu

Bine-ați venit în infern! Acesta este mesajul pe care suporterii lui Beşiktaş par să-l transmită rivalilor de la Galatasaray. Pe un soare arzător, fanaticii vulturi s-au năpustit spre cele peste 40.000 de locuri ale stadionului İnönü pe care le-au ocupat cu aproape șapte ore înainte de începerea partidei. De la ora 14 suporterii au cântat și au urlat permanent pentru ca la ora 19, când arbitrul a fluierat startul întâlnirii, să pornească un adevărat uragan ce nu s-a mai stins decât la aproape două ore după terminarea meciului.

După meci, Lucescu a rămas doar puțin timp în compania campionilor săi și a boșilor de la *Beşiktaş*. Avea motive să se grăbească. Într-un mic restaurant pe malul Mediteranei era așteptat de un grup special: soția Nelly, fiul Răzvan, nora Ana și nepoții Matei și Marin-Luiza. N-a fost totuși o cină liniștită în familie. Mircea Lucescu a invitat la restaurantul *Arif* și alți cunoscuți veniți special pentru el din România. La ora trei noaptea, când petrecerea s-a spart, iar copiii, prietenii și ziaristii au plecat, Lucescu a mai rămas să poarte o discuție în liniște cu fiul său Răzvan. A doua zi, în *Parcul Ulus*, pe malul Bosforului, antrenorul a mai găsit câteva momente libere să dea interviuri și să pozeze pentru presă împreună cu familia.

Un meci cât o viață

Fața îi este congestionată, privirea încetășată, ochii injectați. Tânărul, pe care prietenii îl strigă Hakan, se aruncă printre mașinile care circulă cu viteză pe cele patru benzi. Are privirea țintă spre steagurile alb-negru fluturate în vânt de două mâini ieșite dintr-o mașină decapotabilă, care tocmai oprește la stop. Smulge steagul cu putere din mâinile posesorului și-l aruncă cât colo. Apoi se îndreaptă glont spre un taximetru din spate și cu pumnul îl lovește în față pe pasagerul din dreapta.

Scena, privită cu spaimă de miile de participanți la trafic, se petrece pe strada Istiklal, nu departe de Liceul Galatasaray. De pe podul

tură steaguri ale rivalei Beşiktaş. Nu, în cartierul Galata, Hakan și prietenii săi nu vor permite niciodată să se strige alt nume decât cel al echipei lor de suflet: *Galatasaray*.

Acesta nu poate fi un meci de fotbal, cu siguranță. Pe fețele desfigurate ale fanilor *Galatei* se citește ură, îndărăjire, disperare. Doar când sirenele trupelor speciale de poliție se aud din ce în ce mai aproape, gălăgioșii suporterii se retrag strategic pe o stradă înfundată unde pun la cale strategia pe care o vor urma. De acum înainte nu mai este nimic de făcut. Trupele speciale au gloante pe teavă și Hakan știe că băieții cu berete negre nu ar ezita să le folosească. Întreaga trupă

răspunde Suleyman, un corespondent pentru ziarul *Vatan*. Înghesuit și flancat de polițiști în autobuzul ce-l transportă spre *Ali Sami Yen*, Ahmet Sayin, de 24 de ani, își leagă speranțele tot de Mircea Lucescu: „Este un antrenor bun, dar nu destul de bun. N-are agresivitate și în meciurile decisive este mereu doborât. Se va întâmpla și astăzi același lucru”, prognozează el.

Pentru tânărul student la Universitatea Tehnică din Istanbul, secția Aerospațială, Fatih Terim reprezintă cel mai bine spiritul *Galatei*: agresivitate, determinare, instinct criminal chiar. Cu împăratul Terim la cârmă și cu un zeu pe teren, în persoana românului Hagi, *Galatasaray* a supus Europa câștigând Cupa UEFA și și-a adjudecat titlul de campioană a Turciei patru ani la rând. Suținătorii săi n-au trădat niciodată spiritul *Galatei*. Meciurile lui *Galatasaray* cu echipe din Europa aproape că provocau starea de necesitate și, în ciuda mobilizărilor politienesti, ciocnirile cu suporterii adversi au fost mereu sângeroase. Acum trei ani, când și-au însoțit echipa la Istanbul pentru un meci de Cupa UEFA, fanii echipei britanice *Leeds United* au simțit pe pielea lor ce înseamnă să înfrunți *Galatasaray* în Turcia. Mulți dintre ei au ajuns la spital, înjunghiați de cuțitele fanilor *Galatei*, iar unul a fost trimis înapoi în Anglia în sicriu. Lumea civilizată a rămas înmărmurită.

Asemenea meciuri cu capii Europei l-au determinat pe Ahmet Sayin să-și ia transferul de la Universitatea din Ankara la cea din Istanbul. Voia să fie aproape de idolul lui, Gheorghe Hagi. Este fericit că a făcut acest pas. Pe stadionul *Ali Sami Yen* sau pretutindeni unde a însoțit echipa a putut fi martorul magiei românului. Acasă are pe o casetă o colecție cu cele mai frumoase goluri marcate de Hagi pentru *Galatasaray*. Acestea îi țin mereu în memorie clipele de glorie, și-i alimentează speranța că, odată, numărul 10 se va întoarce să preia echipa, poate alături de Terim.

Da, Terim este indispensabil, este un învingător din naștere, spune Ahmet. Nu s-a putut împăca niciodată cu gândul că antrenorul care a adus Cupa UEFA campioanei Turciei a ales să antreneze în campionatul italian. Mai mult, nici el nici prietenii lui n-au putut niciodată să-l înțeleagă pe cel care i-a luat locul.

Mircea Lucescu nu reprezenta spiritul *Galatei*. Cu fața sa senină și vorba liniștită, românul li se părea înfocaților suporterii ai *Cim Bom* mai degrabă un înger al păcii decât un războinic. În plus, acest român se încapătâna să aducă rezultate cu o echipă decimată de plecările lui Hagi, Hakan Sukur, Emre, Arif. Au venit pe rând victorii peste victorii, Supercupa Europei, Liga Campionilor unde *Galata* a ajuns pentru prima dată până în sferturi, din nou un titlu de campioană în Turcia. Un singur lucru nu reușea să învingă Lucescu: nostalgia după Terim.

Ahmet Sayin (stânga) și Mehmet Turgut pe Ali Sami Yen

Atatürk, unul dintre cele trei ce leagă, peste Cornul de Aur – un golf ce pătrunde din Marea Marmara în partea europeană a orașului – cartierele din vechiul Istanbul de cartierele moderne de pe malul Bosforului, se revarsă pe strada Istiklal mii de mașini fluturând steaguri cu emblema vulturului pe ele. Sunt fanii echipei Beşiktaş ce și-au dat întâlnire în piața Taksim, de unde o iau pe jos spre stadionul *Inönü*, situat la câteva sute de metri mai la vale, pe faleza Bosforului. Este abia ora 11 și mai sunt 8 ore până la marele meci, dar fanii vulturilor au început deja să sărbătorească.

Hakan și cei câțiva zeci de prieteni sunt aici pentru a le strica petrecerea. Îmbrăcați în culorile galben-roșii ale campioanei *Galatasaray*, fanii și-au dat întâlnire pe străzile înguste și dese ce coboară până la malul mării și cad perpendicular pe șoseaua Istiklal. Aici a hotărât gruparea de suporterii intitulată *ultrAslan-Umi* (formată în majoritate din studenți) că e locul cel mai potrivit pentru a-și ataca adversarii. Tășnind din străzile înguste, ei creează ambuscade, opresc mașini și lovesc cu furie pe oricine poartă tricouri sau flu-

incepe să cânte în cor:

„Cim Bom! Milioane de fani sunt cu tine! De ani de zile noi am cucerit lumea! Acum a sosit iar timpul nostru și vom fi din nou campioni!”

Suporterii urcă în cele câteva autobuze cu care vor fi transportați spre stadionul *Ali Sami Yen* unde-și vor ridica cele cinci sute de bilete puse la dispoziție cu zgârcenie de clubul rival.

Este din nou liniste pe Istiklal unde fluxul alb-negru continuă să se reverse spre Taksim ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. Suporterii lui Beşiktaş par atât de siguri și încrezători în rezultatul meciului încât, în ciuda mizei uriașe, euforia pare să fi cuprins pe toată lumea.

Ce-ar putea face un singur om echilibrat în această nebunie generală? Degeaba avertiza antrenorul lui Beşiktaş prin ziare și pe unde apuca că un meci cu *Galatasaray* nu poate fi considerat dinainte câștigat. Mircea Lucescu își răcea gura de pomană. Conducătorii, jucătorii, fanii știau un singur lucru: în acest an, al 100-lea de la înființarea clubului, Beşiktaş va fi campioana Turciei. Pe ce se bazează? Ce întrebare absurdă! „Cum pe ce? În primul rând pe Mircea Lucescu”,

Când, după eșecurile prin campionatul Italiei, Fatih Terim s-a întors acasă, bașkanii lui *Galatasaray* s-au grăbit să-i dea postul de antrenor deși deținătorul lui, Lucescu, tocmai încheiase un an plin de succese. Românul a fost aruncat ca o gheată stricată, dar prea puțini dintre fanii lui *Galata* s-au preocupat de asta.

Să ți se ia o echipă pe care tocmai ai construit-o: nimic nou pentru Lucescu. I s-a mai întâmplat asta cu cea mai dragă dintre echipele pe care le-a antrenat vreodată: naționala României. Mereu a fost nevoit s-o ia de la capăt, din nou și din nou. De această dată cu *Beşiktaş*, echipa de pe poziția a treia în campionatul trecut, cotați mereu în urma rivalelor *Galatasaray* și *Fenerbahçe*. N-a fost o decizie ușoară, după experiența din Turcia. Dar n-a luat-o în nici un caz ca să se răzbune, a repetat Lucescu cu insistență, ci doar ca să-și dovedească silei că poate mai mult.

Și a făcut-o atât de bine, încât imaginația suporterilor și a conducătorilor acestui club, care n-a mai simțit gustul câștigării unui campionat de opt ani de zile, a luat-o razna. Încă în primul an de contract echipa lui Lucescu încheia un campionat fără a gusta înfrângerea, iar în Cupa UEFA *Beşiktaş* a atins cel mai înalt nivel din istoria sa: sferturile de finală. A învins pe *Fener* și în deplasare și acasă și se apropia de un neverosimil șase puncte din șase și cu principala rivală la titlu *Galatasaray*. Spre disperarea fanilor săi, echipa lui Terim s-a târât pe tot parcursul campionatului deznădăjduită în urma trupei lui Lucescu. Dar aceasta era marea confruntare, războiul total în care regula este „care pe care”, atât de bine însușită de Terim, omul partidelor decisive.

Ahmet și oamenii lui din *ultraAslan-Uni* se simt oarecum umiliți. Istanbulul este învelit parcă cu totul în alb-negru și nu în roșu și galben cum se întâmpla de obicei în marile meciuri de sfârșit de campionat. *Galatasaray* se află acum, cu două etape înainte de finalul campionatului, la cinci puncte de *Beşiktaş* și fanii *Cim Bom* abia dacă scot capul la iveală, cedând parcă rolul de măști de ceremonii suporterilor vulturilor.

Atât timp cât mai există o speranță, ultrasii lui Ahmet nu vor pleca ușor capul. Șansa e în acest ultim joc cu *Beşiktaş* care ar putea aduce *Galata* la două puncte de primul loc și, își face calculul Ahmet, „dacă *Galata* bate în ultimul meci și *Beşiktaş* pierde, titlul ar putea ajunge din nou la noi”.

Dar cum s-ar putea întâmpla asta? La ora 14.00, când cei 500 de suporterii ai lui *Galatasaray* se aflau pe *Aly Sam Yen* să-și ia biletele pentru meci, treizeci de mii de oameni îmbrăcați în alb și negru au umplut deja până la refuz stadionul *Inönü*. Alte mii de oameni s-au instalat deja pe colina de alături sau chiar pe gardurile ce înconjoară Universitatea Tehnică de unde se poate zări o frântură a terenului pe care peste patru ore jumătate avea să înceapă marea meci.

În această mare de alb și negru suporterii *Galatasaray*, pierduți undeva într-o peluză, trebuie să se fi simțit mici de tot. De câteva ore bune, stadionul vuia neîncetat, dar cu greu ți-ai fi putut imagina uraganul care avea să pornească

cu 50 de minute înaintea meciului: însoțit de oficialii clubului și badigarzi a apărut Mircea Lucescu.

Fața sa radia. Cu privirea în zare și un zâmbet pe buze, Mircea Lucescu părea îmbătat de vuietul stadionului, neobservând zecile de camere și aparate de fotografiat ce s-au năpustit asupra lui. Din mii de piepturi se auzea la nesfârșit același refren: „I love you, Luce, I love you, Luce”.

Meciul începe și cerul parcă a căzut pe pământ. Terim nu-și dezmente numele: *Galatasaray* uită că este într-un vulcan alb-negru: atacă, face pressing, trage la poartă, este cât pe ce să deschidă scorul. E rândul lui Pancu: românul adus de Lucescu de la *Rapid* recuperează o minge, dribblează pe dreapta, cade secerat și stadionul devine un infern. O picătură într-un ocean: trupa lui Terim este cea care atacă și iar atacă. Lucescu

pare calm, stadionul cântă, parcă ar urmări alt meci. Pe nesimțite timpul trece și odată cu el parcă Sergen și echipa lui sunt cei care păstrează mingea mai mult. Posesie, parcă aceasta era obsesia lui Lucescu și elevii săi par să fi învățat lecția. Sergen, puțin supraponderal, este omul meciului: dribblează, pasează, aleargă pe tot terenul. Va rezista acest fotbalist reinventat de Lucescu până la sfârșitul meciului?

Slabe șanse. Este minutul 60, Sergen profită de întreruperea meciului din cauza unei accidentări, se îndreaptă spre margine cerând apă. Ridică sticla de un litru și, după secunde bune, o aruncă înapoi pe jumătate goală.

Parcă ar fi băut plumb: numărul 10 de la *Beşiktaş* se plimbă pe teren. A fost apă sau alcool? Minutul 67: Sergen se îndreaptă spre colțul terenului să bată un corner, își așază mingea și abia la atenționarea tușierului își dă seama că e în contratimp: Pancu deja bătușe de pe partea cealaltă și faza se încheiase de mult.

Minutul 70: fotografiile din spatele porților și-au îndreptat obiectivele spre tribună. Spectacolul îl surclasează pe cel din teren. Mai sunt 20

de minute până la final și suporterii au început să omagieze noua campioană a Turciei: tortele s-au aprins, petardele inundă terenul.

Doar Lucescu pare să privească în altă parte. Și numărul 10 de la *Galatasaray*. Tricoul lui Hagi parcă face minuni și purtătorul lui dribblează doi adversari, sutează la poartă și doar Allah nu permite ca sărbătoarea să ia sfârșit.

Minutul 75: İlhan Mansiz este scos de pe teren. Sergen primește o pasă de la 50 de metri, stop ă la Zidane, trimite printre picioarele unui adversar, apoi cade. Minutul 80, schimbare: Lucescu îl scoate afară pe Pancu! Dar Sergen parcă e de pe altă planetă. Echipa lui este masată de *Galatasaray* în propriul careu. Minutul 89: o minge ajunge la Sergen. Până spre poarta adversă mai sunt 60 de metri, dar Sergen o ia hotărât într-acolo. Un dribling, se încurcă în picioare, își revine și pleacă mai departe. 40 de metri.

30 de metri. Sergen este îndrăgostit de minge, îi dă drumul în ultimul moment spre dreapta, dar aleargă înainte. Ajunge în fața porții tocmai când mingea se apropie din nou de el. Bagă latul din prima. Gol. Pe tabela de marcaj *minutarul* tocmai se schimbă: *minutul 90*. Stadionul e în aer.

Echipa lui Terim nu mai pune mingea la mijlocul terenului, sare direct la bătaie. Arbitrul meciului trimite doi lei ai lui *Galata* la cabine cu cartonaș roșu înainte de a fluiera sfârșitul meciului. Îmbrânceli, lovituri, *Galatasaray* parcă încearcă un ultim spectacol pentru suporterii săi.

Este deja prea târziu: scaunele de la peluza *Galatei* sunt de mult goale. Ahmet Sayn n-a mai stat să vadă sfârșitul meciului. Însoțiti de jandarmi, fanii *Galatei* au plecat înainte de final pentru că altfel ar fi trebuit să părăsească tribuna abia când stadionul ar fi fost părăsit de suporterii lui *Beşiktaş*. După o lecție chinuitoare de fotbal, pentru care au plătit fiecare 100 de euro, încă două ore de stat pe *Inönü* ar fi fost imposibil de îndurat. Cum să înveți să fii umil ar fi fost totuși o lecție predată gratuit de un antrenor pe care l-au disprețuit.

Mircea Lucescu: „Dacă aş fi egoist, aş spune că e momentul să mă retrag”

▼ **Am văzut suporterii atacând pe stradă alți suporterii. Este fotbalul mai mult decât un joc aici în Turcia?**

– Mă surprinde ce-mi spuneți. Eu n-am văzut astfel de scene. Dar turcii în general sunt oameni pasionali. De aici și naționalismul acesta extraordinar. Au conștiința apartenenței la un imperiu: știu că au fost mari și foarte greu de bătut.

– **Ce caută un antrenor atât de echilibrat printre ei?**

– Ei apreciază echilibrul și, dincolo de aspectul sportiv al activității mele, modul cum mă comport și exemplul pe care-l dau păienilor din fotbal. Când am venit aici prima dată am spus că se pot obține succese și fără agresivitate și violență. Mă refeream la violența verbală, agresivitatea în dialoguri și aprecierile care se fac în

ziare. Faptul că nu le-am răspuns niciodată cu aceeași monedă a fost apreciat aici.

– **Vor accepta turcii această lecție de viață sau vor aștepta momentul primelor înfrângeri pentru a vă striga că n-ați avut dreptate?**

– Deja sunt foarte mulți care-au trecut de partea mea, care apreciază modul liniștit de a privi lucrurile. Fotbalul este într-adevăr o treabă profesională, serioasă, dar nu de viață și de moarte. Victoria și înfrângerea sunt două părți ale aceleiași monede care poate să cadă pe orice parte.

– **Puteți privi victoria și înfrângerea cu aceeași detașare?**

– Cred că da. Nu sunt un tip care se entuziasmează la maximum când câștigă, nici care este deprimat total când pierde. Niciodată nu fac o

dramă dintr-o înfrângere. În fotbal ești atât de bun cât ultimul tău rezultat. Și atunci, lucrul cel mai important este să-ți găsești echilibrul între rezultatele extreme.

– **Înainte meciului păreați să trăiți atmosfera din tribune cu multă intensitate. Ce simțeați anume?**

– Pareă reîntâiește un film: o succesiune de secvențe care s-au întâmplat îmi vin în minte. În asemenea momente îmi place să mă retrag în mine și să mă introspectez. Evit să mă exteriorizez. Mi se pare superfluu a discuta cu unul sau cu altul când știi ce te așteaptă. Esențiale sunt trăirile sau reîntâirile unor momente extraordinare.

– **Reușiți să alungați frica și emoțiile?**

– Frica da, emoțiile nu. Poate la mine sunt mai interiorizate. Intervin doar atunci când se petrec lucruri contrare principiilor mele.

Ca jucător, evolua când pe extrema stângă, când pe cea dreaptă, la națională, la Dinamo, Știința sau Conviniul Hunedoara – asta știe orice microbist. Performanțele din ultimii patru ani ca antrenor la Rapid, Galatasaray și Beşiktaş se cunosc și ele prea bine. Dar cine mai știe ce privațiuni au însoțit primii pași în fotbal ai lui Mircea Lucescu? Pe când avea 12 ani, după ce a fost respins în urma unei selecții la Steaua, a fost legitimat la Școala Sportivă nr. 2. Locuind în cartierul Apărători Patriei, drumul până în centru, la antrenamente, îl făcea cu două tramvaie, nu de puține ori agățat de remorcă. Dimineața bea un ceai, la prânz se „îndestula” cu o dorbă și mămăligă, iar seara cu cartofi copti. Pentru vitamine, culegea fructe de prin grădini. Primul „obiect al mândriei” a fost o minge de cârpă confecționată din dorași mamei. Una cu șiret și-a procurat abia din banii câștigați ca zilier la ferma Spitalului nr.9. Acasă, cei patru băieți purtau cu schimbul două perechi de teniși, iar Mircea dormea între paturi. L-a urmat pe antrenorul Victor Stănculescu atunci când acesta a trecut de la SSE la Rapid, însă nici aici n-a prins echipa de tineret. Revenit la SSE, a fost remarcat de Traian Ionescu și adus la Dinamo, unde a debutat la tineret într-un meci la Pitești. În același an 1963 a debutat și în națională de juniori, la Ploiești, cu Bulgaria. A revenit din nou la SSE, apoi iar la Dinamo. În doi ani petrecuți în Ștefan cel Mare nu a jucat decât 45 de minute, adunate din două meciuri în schimb căra valize, mergea după țigări, aducea apă la marginea terenului. În vara lui 1965, la 20 de ani, s-a transferat la Știința, în B. Deși era student la ASE, acum juca mereu, și tot mai bine. Așa l-a remarcat Ilie Oană, care l-a convocat la lotul olimpic. A urmat selecționarea în echipa pentru Campionatul European Studentesc, desfășurat în Spania (România – locul 3). În fine, septembrie 1966 a însemnat debutul la națională „mare”, într-un meci de pregătire cu Hertha BSC. A intrat în minutul 72 și a înscris un gol. Un an mai târziu s-a căsătorit cu Nelly și peste încă doi ani a devenit căpitan al naționalei, într-un memorabil meci pe Wembley, Anglia-România 1:1. Restul se știe...

Text: Pompiliu L. Dumitrescu

CRÉATEUR D'AUTOMOBILES

RENAULT
MEGANE

Forța de atracție Mégane

- Siguranță maximă
 - Gamă completă de motorizări pe benzină și turbodiesel common-rail
 - Tehnologie pentru confortul și siguranța ta
 - Ținută de drum dinamică și precisă
- Dacă vrei să redescoperi plăcerea de a conduce, poate ar trebui să încerci ceva nou. Mégane - forță de atracție. Preț începând de la 9.981 EURO* și rată leasing pornind de la 118 EURO/lună**. Vizitați www.renault.ro

Aleasă „Mașina anului 2003 în Europa”.

Vino și descoperă forța de atracție Mégane.

Porți deschise la Renault în perioada 23 mai - 1 iunie

MACH 1, Str. Călușei nr. 3-5, sector 2; Tel.: 021/252 56 09

- V-am văzut calm în situații în care orgoliul altora ar fi răbufnit. Când își aruncă tricourile elevii dumneavoastră de la *Inter Milano*, când Hagi la *Galatasaray* injura că îl scoteați din teren. E acceptabil să fii umil?

- E mai mult vorba despre inteligență aici. Toți cei care fac gesturi violente mai devreme sau mai târziu plătesc.

- Unii oameni au privit ca o slăbiciune acest lucru?

- Din păcate pentru ei. Fiecare a plătit pentru asta. În primul rând, prin atitudinea mea. Dacă răspunzi violent la o reacție violentă omul nici măcar nu mai are mustrări de conștiință pentru ceea ce a făcut. Când îl tratezi cu detașare și cu mult echilibru, după aceea vine el și-și cere scuze.

- Cum reușiți totuși să nu aveți resentimente în urma unui afront?

- Eu iert, dar nu uit. Îmi dau seama că omeneste e posibil să se greșească față de mine.

- Se spune că evitați caracterele puternice...

- Din contră, am lucrat cu asemenea caractere puternice toată viața.

- ... că preferați să aveți de-a face cu oameni căzuți la pământ pe care să-i ridicați și de care să vă folosiți.

- Asta e altceva. Simt că în cei căzuți la pământ se pot aduna adeseori sentimente și energii, care sunt doar latente. În ei zace un potențial uriaș. În al doilea rând, simt că fiecare om are dreptul în viață să se regăsească, să se reafirme. Sunt puțini oameni care caută asta în jucători, dar eu caut.

- În viață supraviețuiește cel mai puternic, de ce să ne interesăm de cei căzuți?

- E adevărat, alții caută tot timpul doar pe cei care excelează. Fatih Terim îi schimbă imediat ce nu dau randament, caută omul cu randamentul maxim. Dar asta este agresivitate, nu generozitate. Eu mă simt într-o postură de conducător, de om care decide soarta altora și-mi asum asta. Desigur, performanță nu poți să faci cu sentimente. Când iau o decizie nu există nici un fel de sentiment, dar în spatele întregii mele activități, până la acea decizie, îi dau fiecăruia maximum din ceea ce pot da din mine pentru a-l ajuta să se exprime.

- S-a întâmplat ca acei oameni pe care i-ați ridicat să vă fie recunoscători?

- Nu direct față de mine și nici n-am așteptat vreodată recunoștință. Față de terți, recunosc totți că perioada care-au petrecut-o cu mine a fost dintre cele mai bune. Calitatea pe care o am este generozitatea: tot ce am și tot ce știu ofer fără rezerve și celorlalți.

- Vă place postura de modelator de oameni?

- Mi-a plăcut această ipostază întotdeauna. Când eram doar jucător și terminam antrenamentul mă opream la grupa de copii și mă ocupam de ei. Simțeam nevoia să le dau din ceea ce știu.

- Hagi pare deranjat atunci când amintește despre trecerea de la *Real Madrid* la *Brescia*. A fost o mână întinsă cu adevărat de dumneavoastră?

- A fost șansa vieții lui, dar Hagi n-o recunoaște. Pentru el a fost momentul cel mai bun pentru că divizia B italiană este cea mai dură competiție din lume. Și, după mondialele din '94, chiar dacă el mai avea un an de contract cu *Brescia* și construisem o echipă de puști în jurul lui, eu l-am lăsat totuși să plece la *Barcelona*.

- De ce nu a reușit la *Barcelona* și a reușit într-un mod extraordinar la *Galatasaray*?

- Pentru că la *Barcelona* era Johann Cruyff, un antrenor cu personalitate, care pune accentul în primul rând pe modul de joc. Cruyff l-a pus pe Hagi pe partea dreaptă și i-a lăsat puțin spațiu de joc ori Hagi e un jucător care are nevoie de spațiu.

- Și Fatih Terim este un antrenor cu personalitate...

- La Terim era altceva: el își bazează jocul pe presing și agresivitate, nu pe o foarte bună organizare.

- Ați scris o poveste aproape ideală. De ce să mai rămâneți aici când aproape orice ați face ar fi eclipsat de aceste momente?

- E o întrebare care și pe mine mă preocupă.

Mai ales că sunt un străin și un străin rămâne străin oriunde în lume. Dacă aș fi egoist, aș spune că e momentul să mă retrag. Dar există și un respect pentru cuvântul dat, pentru un contract semnat. Aș mai încerca din nou *Champions League*, deși, din păcate, se ajunge foarte greu cu echipe din Est în finalele cupelor europene.

- Trebuie să fiți foarte fericit: aveți succes în fotbal, în afaceri, o familie foarte frumoasă. Este posibil să le ai pe toate?

- De afaceri m-am cam despărțit, fiindcă nu le poți face pe toate bine. Copiii și nepoții sunt într-adevăr marea bucurie. Cred că au crescut într-o atmosferă de anumită serenitate. Sportul în general este o activitate sănătoasă și ei au crescut înconjurați de sport.

- Răzvan este foarte apreciat pentru echilibrul care l-a adus la *Rapid* ca vicepreședinte. Este o genă sau e chestie de educație?

- Faptul că era lângă mine permanent a fost important, dar nu pot să spun că m-am ocupat special de educația lui. El a trebuit să înfrunte și numele de Lucescu și a fost nevoit să-și găsească singur un drum în viață. Acest echilibru l-a ajutat să-l găsească, deși alții poate că din postura lui ar fi luat-o razna.

- Spuneți odată că l-ați sfătuit să devină portar pentru a nu fi nevoit să sufere mereu comparații cu jucătorul Mircea Lucescu. Ce i-ați spus acum când a anunțat că ar dori să devină antrenor?

- Eu i-am spus să încerce să facă asta pentru că el nu poate să trăiască cu intensitate fenomenul fotbalistic din postura de conducător.

- Nu mai e acel pericol de a fi comparat mereu cu dumneavoastră?

- Acum el și-a construit o carieră. Nu mai este un puști vulnerabil. Și, în plus, depinzi de rezultate. S-ar putea să nu mai aibă șansa sau reușitele pe care le-am avut eu, dar n-aș vrea ca el să regreta că n-a făcut acest lucru. Aș vrea să încerce și asta și atunci ar fi o continuare a carierei de jucător. E nevoie și de conducători, dar dacă ar trece și prin postura de antrenor ar înțelege mai mult complexitatea fenomenului sportiv.

pagina realizată de Dan Tornea
într-o colaborare cu Octavian Tibăr

Te așteptăm cu ușile deschise...

Matiz – creat pentru tine

CITYCENTER
VANZĂRI SERVICE

Calea Dorobanților 31-33,
Sector 1 București
Tel./Fax: 021.210.36.76; 021.212.27.01
e-mail: bu30@bx.logicnet.ro
În curând și în Bd. Poligrafiei nr. 1

Începând cu
4.990 euro
cu toate taxele incluse

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

Telefonul clientului: 0251.144.187
Asistență tehnică 24h: 0251.196.767
www.daewooauto.ro

GARANȚIE 3 ani sau 100.000 km

Căile Ferate Române (CFR) s-au înnoit. După 30 de ani în care investițiile au însemnat doar reparații și cârpele, călătorii sunt nou-nouți. Săgeata albastră, cum este alintat noul tip de automotor, zburdă spre Iași, Craiova, Cluj, Oradea, Arad, Timișoara,

Săgeata albastră

șuieră spre C

„Aoleu, maică, ăștia zici că merge în cosmos, nu la Oltenia!”, se cruțește o bătrânică. „Nu mai văzul așa ceva până azi”, îi dă dreptate un alt călător. Concluzia, însă, o trage un puști proaspăt urecheat pentru neascultarea tatălui: „Dacă erai așa deștept, te făceai șofer pe trenul ăsta!”

Săgeata albastră este vedeta Gării de Nord din București. De câte ori trage la peron, lumea se adună ca la urs. Un tren nou, strălucitor în jocuri de alb și albastru, chiar iese în evidență dintre celelalte vagoane hârbuite, coplesite de rugină. Și unde mai pui că ăsta nu are locomotivă? E condus cu ajutorul calculatorului. Merită să încercăm o călătorie până la Craiova, nu? Prețul biletului este de intercity, respectiv 226.000 lei. Urcăm. Mai exact, intrăm într-un fel de hol. O fată drăguță, îmbrăcată în portocaliu, ne repartizează la fumători și nefumători. Apoi ne întreabă dacă vrem să citim ziarele de dimineață. Pentru fiecare călător există o „mapă de presă”. După semnalul de plecare, toată lumea citește pe rupe. Fapt care face și mai evidentă „transparența” totală a trenului. Nu există compartimente, dacă nu sunt curbe vezi aproape dintr-un capăt în altul. Și cabina de conducere e la vedere, în sensul că e protejată doar de o ușă

Ca să avem și noi niște trenuri compatibile cu intrarea în Europa, CFR călători a pus la bătaie 320 milioane euro. Cu banii ăștia se importă 57 de săgeți albastre, de la firma Siemens, din Germania. După aceea intră în joc Astra-Arad, unde se vor asambla 63 de automotoare.

cu geam transparent. Mecanicul nu se isterizează dacă intri și-l întrebi ceva. Ba chiar răspunde politicos: „În mod normal, călătorii n-au ce căuta aici. Dar, deocamdată, curiozitatea e mare. Așa că, vedeți, mai intrați, mai întreabă ceva, își mai dau cu părerea. Nu se face gaură în cer dacă intru în vorbă cu ei”, ne explică Mircea Ilea, fără să-și ia ochii de pe graficul de orientare. Acolo sunt trecute curbele, denivelările, terasamentul. Funcție de aceste repere, la care se adaugă semnalele de pe traseu, Săgeata albastră își reglează viteza. Pe segmentul București-Chitila, de pildă, se merge cu 120 km/h, viteza maximă. De la Chitila la Titu ne cam târâm, pentru că astea sunt condițiile, este un tronson cu probleme. Între timp, călătorii au terminat-o cu presa. Așa că începe fătălăla. Unii vor la WC și nu știu cum să procedeze cu modelul ăsta ecologic, alții nu găsesc scrumierele, cineva întreabă unde sunt coșurile de gunoi.

Ramona Moldoveanu, angajata unei firme de curățenie, de unde și „toaleta” ei portocalie, are tocmai rolul de a rezolva aceste nedumeriri. Altceva nu prea vâd să aibă de făcut. Față de mizeria din celelalte trenuri, e lux. Curățenie lună, nici un capăt de apă pe jos. Am vizitat și WC-ul, ca să zic așa. Apă, săpun, hârtie igienică, șervețele pentru șters pe mâini. Și, cuimea, miros de deodorant. De-abia acum am înțeles de ce o bătrânică și-a pus un ziar sub picioare, după ce a urcat în tren. Biata de ea s-a rușinat într-o așa curățenie, că avea cizmele murdare. Din păcate, însă, nu toți călătorii reacționează civilizat. Așa că un automotor de Iași a fost, deja, „aranjat”. În dulcele stil românesc: s-au stricat reglajele, s-a înfundat WC-ul, s-a ars tapițeria scaunelor. Cu siguranță că vor apărea, curând, și inscripții cu inimioare. Pe geamuri, pardoseală, pereți. Tocmai de aceea, fiecare Săgeată albastră este „dotată”

socați, de-a dreptul, să vadă un tren
galați. Târgoviște și Giurgiu. Și retur.

raiova

și cu un polițist. Dacă domnia lui nu ar înțepeni într-un scaun, așa cum s-a întâmplat spre Craiova, probabil că și stricăciunile ar fi mai puține. În plus, o uniformă care se mișcă prin tren ar mai sparge monotonia. Altfel, uite, călătorii se plictisesc. Și le vin fel și fel de idei: „Dom'le, n-au și ăștia o muzică, parcă mergem la înmormântare!"; „Sau o cafea, o apă, o grisină, ceva."; „Și scaunele sunt strâmte, înțepenești, zău așa!” Călătorul de pe locul 32 are o problemă și mai serioasă. În tren există un nenorocit de aer condiționat. Și îl cam trage curentul. „Nu am ce să fac, așa e reglat de la nemți. Dacă temperatura trece de 20 de grade, se declanșează automat sistemul de aer condiționat”, ne lămurește Ștefan Braniște, șeful trenului, „acompaniat” de Simona Pribici, conductor de bilet. Petiționarul dă din mâini, a pagubă. În timp ce fișa de solicitare a trenului, completată cu minuțiozitate, se încheie cu verificarea biletului meu. Așadar, suntem 44 de persoane într-un tren cu 127 de locuri. Nu este rentabil, că doar de aceea avem de-a face cu o societate de stat, subvenționată. Dar măcar este civilizat. Și mai puțin păgubos pentru CFR călători, în sensul că există o economie de combustibil. Săgeata albastră consumă mai puțin de un sfert din „rația” obișnuită a unui tren cu locomotivă. Și are nevoie de un singur mecanic. În rest, e treabă de calculator. Dar dacă mecanicului, Doamne ferește, i se face rău, pătește ceva? „Nu are voie!”, susține șeful de tren. „Dar dacă, totuși, se întâmplă, avem Ordinul 310/1993. Adică eu sunt autorizat să intervin în caz de urgență. Trec la comandă, frânez și anunț autoritățile.” Am ajuns la Craiova cu bine. Și la timp. Pentru comparație, m-am întors cu un tren rapid. M-am chinuit degeaba. Chiar nu se compară.

Text: **Liliana Petruș**
Foto: **Robert Hanciarac**
și arhiva MLPATL

În câte ture prin străinătate a umblat Carmen Șerban, nicăieri n-a văzut români cu totul și cu totul fericiți. „Toți îmi spuneau că li se face dor de cum latră câinii în România, de cum cântă cocoșul, de gropile de pe străzi. Toți sunt nostalgici și plâng. Unii au găsit alinare în cântecul meu. Văd numai oameni necăjiți. Tocmai de aceea am avut ideea unui clip în care să se vadă că există și în România locuri frumoase și valori cu care să ne mândrim”, spune Carmen, care, pentru tot aurul din lume, nu s-ar stabili în altă țară. Ce a găsit ea demn de laudă la noi și de arătat întregii lumi? Trei trenuri de lux: trenul regal, trenul prezidențial și trenul *Moldovița*, sunt mijloace de transportat călători de soci și exemplare ale unui confort de mult apus. Carmen a ales

să filmeze aici pentru a-i pune pe gânduri pe românii care vor să părăsească țara: „Mulți cred că în România sunt numai temuri murdare și friguroase. Ei, bine, nu e așa.”

După ce filmările s-au încheiat, Carmen poate să spună cu mână pe inimă că în trenul regal s-a simțit cel mai bine. Cam greu să ne imaginăm ce noutăți a apucat regele să asculte la radioul de aici. Ar fi mai simplu să ne-nchipuim cum se tolănea Ceaușescu în trenul lui și cum își plimba megalomania pe drumul de fier, moțând în decorul luxos. În același tren își plimbă gândurile, acum, foarte rar, și președintele Iliescu. „Nu se prea îngheșuie Iliescu să călătorească în trenul ăsta. Cu toate astea, chiar mi-a plăcut că am putut să pipăi locul pe unde a trecut fostul președinte și actualul președinte. Există aici tot ce trebuie:

Carmen n-a văzut vreun semn al trecerii lui Ceaușescu prin trenul prezidențial. Nu că s-ar fi putut să-și lase numele scrijelit pe vreo măsuță, dar cântăreții noastre locul nu l-a spus nimic.

„Mi-a plăcut mult lemnul foarte vechi, lucios, din care e făcut mobilierul în trenul regal. În salon există o masă lungă, de 20 de persoane, o mochetă cu model vechi, niște aplice foarte faine. Și mi-a mai atras atenția un radio vechi. M-am simțit ca o regină pentru câteva ceasuri!”

Carmen în trenul regal

dormitoare, salon de masă, salon special de discuții, toalete, băi cu cadă și dușuri, bucătărie bine utilată.” Trenul *Moldovița*, un tren „cu confort de casă”, ducea, acum un secol, cucoane înmănușate, domni cu papioane și cu flori la rever, parfumați franțuzește, aruncând câte-un „Pardon, madame!” când trebuiau să treacă de obstacolul unei proeminente feminine pe coridorul îngust. Acum, toate aceste trei opere de artă se odihnesc în depoul de la Mogoșoaia, bine îngrijite. În mileniul

trei, Carmen și-a construit propriul lux: și-a cumpărat un Mercedes clasa S din Germania, argintiu metalizat, care-a costat-o, cu totul, 50.000 de euro. Pe lângă limuzină, două premii valoroase, un disc de aur

de la Roton și altul de platină, sunt ultimele câștiguri ale lui Carmen. După ce a renunțat la manele în favoarea muzicii dance, reggae sau de petrecere, ea continuă să transmită mesaje patriotice: pe 1 Iunie a lansat albumul *Sânge de român să ai*, care conține și piesa de mare succes *Clona*. Mai mult, cântăreața și-a înregistrat numele la OSIM, „ca să nu se mai trezească nu-știu-cine să apară pe scenă cu numele Carmen Șerban.” Atât de bine sunt toate puse la punct, încât și-a făcut și acasă o scenă mare, pe care-și așază musafirii. „Asta ca să se simtă vedetă oricine vine la mine-n casă!”

Text: **Gia Iova**

Supraviețuirea

A man wearing a white baseball cap and a white short-sleeved shirt is kneeling on a rocky, uneven surface. He is holding a hammer with both hands, positioned to strike a rock. The background shows a steep, rocky hillside with some green foliage at the top. The overall scene suggests a rugged, outdoor environment, possibly a construction or mining site.

În vremuri bune (se zice) piatra soareului.
Pentru că strălucește de-ți la ochi. În caz de
suferință, devine piatra sărițăului. Pisată și
arnestecată cu alcool, apăra de rele și duce
boalele. Dar, mai presus de toate, e piatra
saracului. Când țărânului îi ajunge cutitul la
os, o ia pe dealuri, după chilimbar. Găsește
o piatră, o vinde, mănâncă.

prin chihlimbar

reportaj

Localitatea Colți, din județul Buzău, este unicat în Europa continentală. Se întinde pe straturi de chihlimbar. Piatra semiprețioasă se dezvelește peste tot. Pe dealuri, în văi, sub păduri. Ploaia o coboară chiar pe drumuri. Mergi, așa, pe ulița satului, și te împiedici în strălucirea ei. Mulți vin aici din curiozitate, mulți căutând *El Dorado*. Localnicii, însă, nu s-au îmbogățit niciodată. Uneori norocul, alteori blestemul lor este supraviețuirea prin chihlimbar.

Mina s-a închis după ce au murit doi deținuți

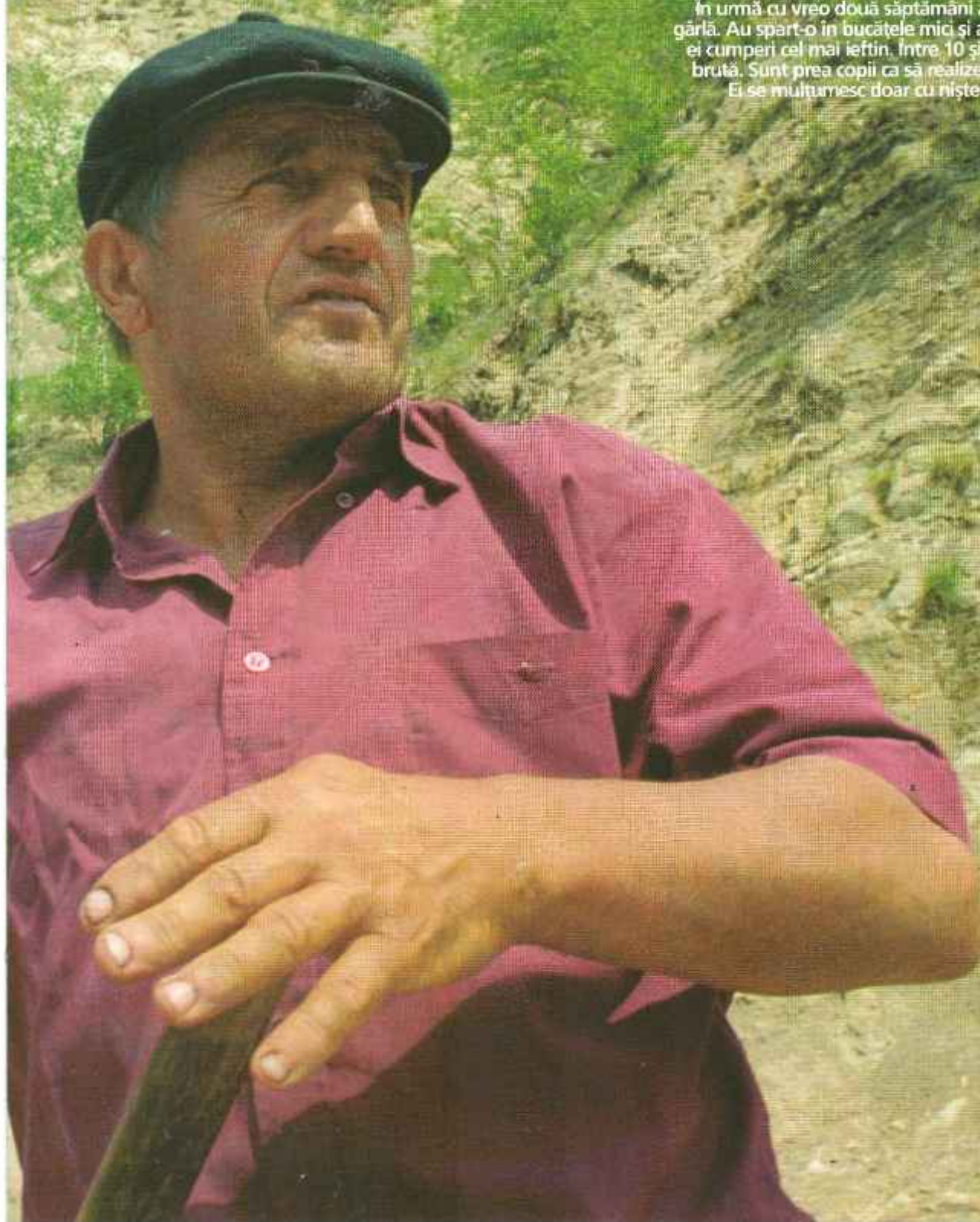
Stelian Popa are o variantă proprie pentru proverbul *Dumnezeu îți dă, dar nu îți bagă și în traistă*: „Ne-a învelit în chihlimbar, da' nu ne face și mină să-l exploatăm. Dacă s-ar găsi un patron, n-ar fi mare muncă. Un motor cu un compresor, ceva structuri de siguranță și... gata afacerea. Doar s-a văzut că merge, se scotea un kil pe zi, prin anii '80, la mina Strâmba. Și lucrau numai vreo șase deținuți. Doi au murit, într-un accident, așa că s-a închis prăvălia. Mare păcat să dormi pe o așa valoare, a doua,

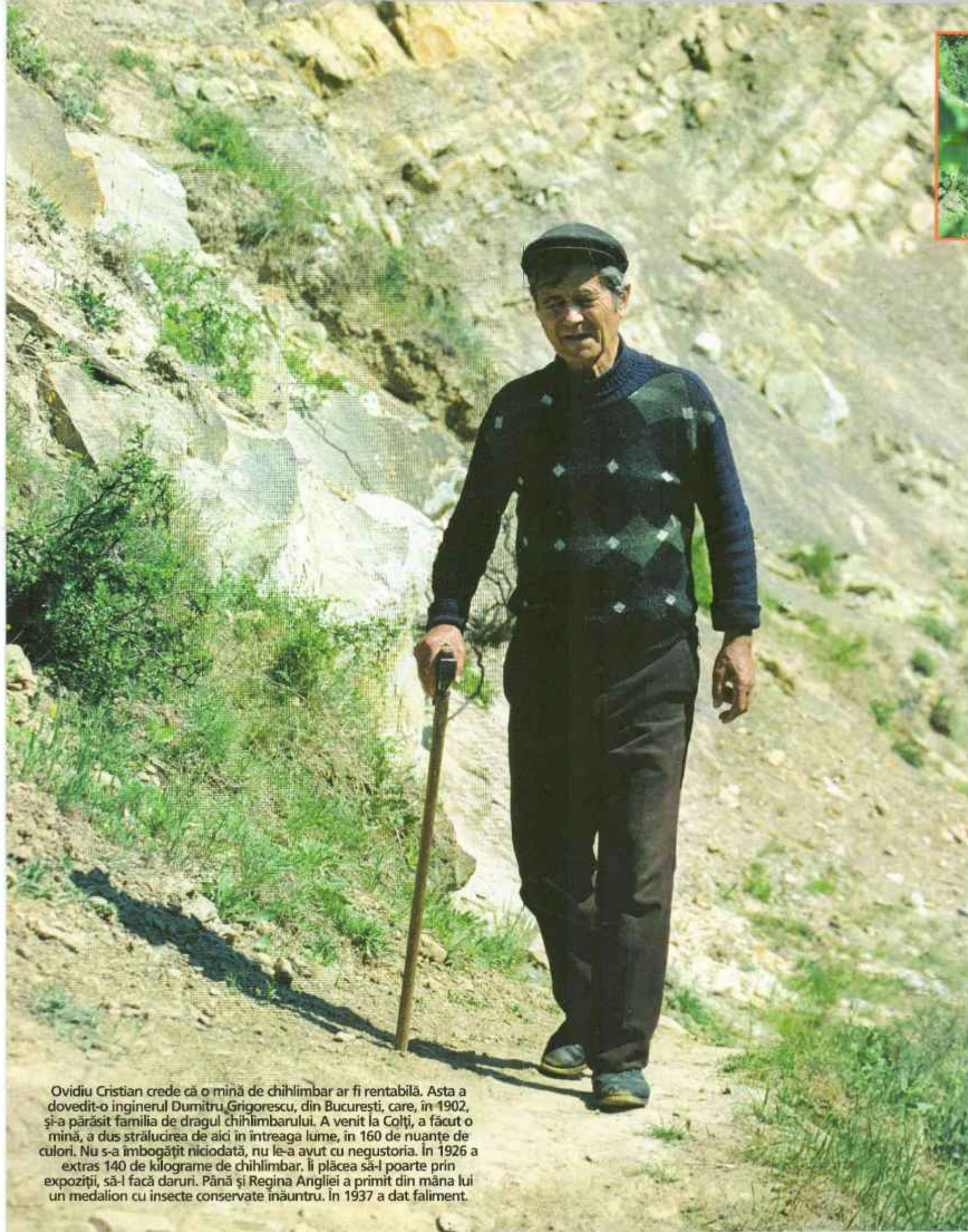
după aur. Noi găsim pietrele astea din întâmplare, mai ales după ploaie și dimineata, că lucesc în soare. Uitați, roca aia de sus, din buza dealului, mai închisă la culoare, e plină de chihlimbar. Am scos o bucată mare, de vreo 400 de grame. Am împărțit-o pe la prieteni și la copii, la Buzău, ca să-și facă bijuterii. Nu e mare filosofie. Sapi cu tâmăcopul, în strat, cu atenție, să n-o sfărâmi. Se desprinde, așa, bucată din rocă, are un fel de locaș, ca un căluș. După aia o dai la prelucrat și scoți mândrețe de bijuterii.”

Primarul din Colți, Ilie Sava, susține că oamenii care caută și găsesc chihlimbar n-au de ce să se teamă de autorități. Da, subsolul e al statului, dacă vrei să exploatezi ai nevoie de concesiune, de aprobări, tot dichisul. Dar când găsești la drumul mare, nu-i nici o problemă, e treaba ta ce faci cu bucățile. Mai mult, chihlimbarul nici nu e prins în *Monitorul Oficial*, la pietre prețioase ori semiprețioase. L-au scăpat, pur și simplu. Oare?

Claudia, Mihai și Cătălin sunt cei mai mici reprezentanți ai „economiei de piață” de la Colți. Caută chihlimbar în gașcă. În urmă cu vreo două săptămâni au găsit o piatră chiar pe gâră. Au spart-o în bucățele mici și au împărțit-o frățește. De la ei cumperi cel mai ieftin. Între 10 și 75 de mii de lei o fărâmbă brută. Sunt prea copii ca să realizeze că uneori „iau țeapă”. Ei se mulțumesc doar cu niște bani pentru dulciuri.

Ovidiu Cristian crede că o mină de chihlimbar ar fi rentabilă. Asta a dovedit-o inginerul Dumitru Grigorescu, din București, care, în 1902, și-a părăsit familia de dragul chihlimbarului. A venit la Colți, a făcut o mină, a dus strălucirea de aici în întreaga lume, în 160 de nuanțe de culori. Nu s-a îmbogățit niciodată, nu le-a avut cu negustoria. În 1926 a extras 140 de kilograme de chihlimbar. Îi plăcea să-l poarte prin expoziții, să-l facă daruri. Până și Regina Angliei a primit din mâna lui un medalion cu insecte conservate înăuntru. În 1937 a dat faliment.

Minerii au băgat comorile în băutură

„Vai, ce piatră am mai găsit eu, pe malul Voscornea! Din prosteală, doamnă! Veneam de la bufet, de la una mică. M-am așezat pe marginea drumului, mi-am scos sticloața de lichior. M-am uitat în jur, am tras o dușcă, da' nu eram beat. Când să mă ridic, să o iau către casă, spre a gospodări ceva, că nevastă-mea era la câmp, nici că mi-am crezut ochilor. Stătusem chiar pe o bucată de chihlimbar. Am prelucrat-o, am făcut două medaliașe. Le-a cumpărat o doamnă, pentru doctori, că s-a operat. Nu știu suma, banii i-a dosit nevastă-mea”, își amintește Ovidiu Cristian, un „specialist” în domeniu. A lucrat la atelierele minei, la prelucrare. Sefii îi dădeau un proiect și el „gădila” pietrele la strung. Până ieșeau cruci, stele, inimioare. Asta se întâmpla prin anii '50. Când chihlimbarul era la mare preț. Veneau oameni din străinătăți să-l caute și să-l cumpere. Din Polonia, Germania, China, Rusia, Franța: „Ce treabă bună era asta, dacă ne țineam de ea! Vreo 30 de oameni lucrau în mină, în schimb de zi și de noapte. Munca era grea, plata proastă. Așa că s-a furat pe rupe. Muncitorii vindeau chihlimbarul pe nimic, doar cât să aibă bani de băutură. Și-atunci ne-au închis. S-a mai făcut o mină de cercetare prin '70. Ce s-a găsit au băgat în buzunare. Fără acte, fără nimic. Apoi au tras concluzia că exploatarea nu e rentabilă. Când piatra asta strălucește, uitați-vă, pe toate curbele de deal”, susține nea Ovidiu. O vreme s-a necăjit pentru risipa asta. Că nimeni nu și-a pus problema să-i găsească un rost. Ar fi fost bine pentru oameni, pentru zonă, pentru sat. Și mai ales pentru viitor. Dar acum nu-i mai pasă. Are 75 de ani și e plin de boală. Florica, nevastă-sa, îl jelește, deja, de față cu el: „Are burta umflată și tare, toată noaptea se chinuie, cred că are ciroză. Nu mi-au zis doctorii de la Buzău, că n-am avut să le dau destul. Doar curcani, brânză și juică. Nu mai am fir de băutură în casă, dacă moare ce-i pun pomană? A lucrat o viață pentru o pensie de un milion și două sute. Din care nici nu știu ce să cumpăr mai întâi. Că și băiatul e în șomaj, nepotelul cere multe, are șase ani. Cu nora mea îmi împart necazul. Ne împrumutăm una alteia sandalele de gumă când mergem la oras.” ■

Piatra asta a fost viață și blestem

Gheorghe Cristian este cel mai cunoscut prelucrător de chihlimbar din zonă. Aproape toate bijuteriile de la Muzeul din Colți sunt opera lui. Chiar și acum, la 79 de ani, intră în atelier cu bucuria unui copil care se joacă. Îl dor oasele, se sprijină în baston, respiră din ce în ce mai greu. Toate cele îl obosesc, în afară de chihlimbar. Piatra asta a fost viața și blestemul lui: „Aveam cinci ani când m-am apucat de meșterit prețioasă. Dintr-o piatră am făcut șase nasturi de cămașă. I-am înșirat pe jos să mă uit la ei, cum luceau în soare. Și a venit o găină, cioc, cioc, mi i-a înghițit pe toți. Și-apoi să vezi plânsete, până ce mama, biata de ea, a tăiat găina. Și nu-a dat nasturii înapoi. La viața mea am făcut de toate din chihlimbar, doar la montat în aur și argint nu mă bag, pentru că n-am eu ce. În noiembrie, anul trecut, a venit la mine un profesor să mă consulte în legătură cu o investiție mare. I-am spus că trebuie să-și caute piața de valorificare. ■

Altfel nu iese nimic. M-a sunat, apoi, în martie, ca să-mi spună că problema e în studiu, că poate o facem. E păcat de atâta lipsă de interes. Din minele deschise aici s-a furat o comoară. Când eram copil, la tata veneau muncitori cu bolovani de chihlimbar. Se vindeau pe nimic. În 1976, când s-a lucrat în mină cu deținuți, chihlimbarul se vindea cu 110 lei gramul. Patru grame de aur echivalau cu unul de chihlimbar. De atunci nu mai există nici un preț, se vinde și se cumpără la mica înțelegere”. Din lada de zestre a familiei, meșterul scoate la iveală o piatră imensă. Un chihlimbar de 750 de grame. Ne explică: „În '76, am dat pe bucata asta cât pe o Dacie, adică 75.000 de lei. Atunci era o afacere, era piață, era căutare. Am zis că-mi asigur copiii, pot s-o vând mai apoi, pot să iau două Dacii...”. Dar au venit necazurile. Sau blestemul, hohotește, cu lacrimi cât bobul de chihlimbar, femeia meșterului: „Ne-a părât Dumnezeu cum a putut mai rău, ne-a murit fata, la 41 de ani. Mi-a lăsat doi copii pe cap. Mai avem și un băiat, inginer silvic, da' n-are servicii. Nu putem aștepta nimic de la el, de-abia se mișcă, are 150 de kilograme. Mai am și frica asta, că poate face infarct oricând.” ■

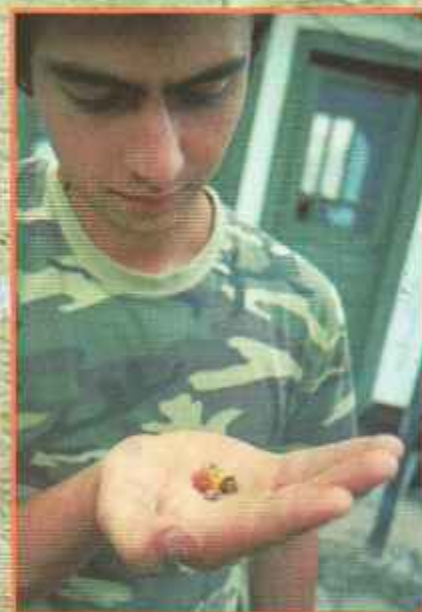

Tranzacții și intermediari

Ca să câștige ceva din munca sau norocul lor, căutătorii de chihlimbar au nevoie de intermediari. Ei țin legătura cu bijutierii din marile orașe, mai ales din București. Nici treaba asta nu este foarte simplă. O „livrare” trebuie să aibă anumite cantități, pietrele să fie de anumite dimensiuni și cam de aceeași culoare. Dacă se străduiește puțin, însă, un intermediar se alege cu patru-cinci milioane de lei pe lună. Nicolae Sorică a fost și mai inspirat. Și-a găsit un loc de muncă la București, cu un venit sigur. Tranzacțiile cu chihlimbar le face în

timpul liber: „Cumpăr bucățile brute de la căutători, că eu nu mă pricep la asta, și nici n-am noroc. Le prelucrez frumos, în diverse forme, apoi le vând bijutierilor din București. Ei ar vrea cantități mai mari, dar n-am de unde. Căutatul e muncă grea, ăia de s-au priceput mai bine sunt bătrâni. Și mai umblă vorba și că nu-i voie, că aparține statului, că e rezervație, că n-ai drept să-l vinzi. M-am prins că până și praful de la șlefuit este valoros. Am vândut unor muzicieni, că se folosește la corzile de vioară, ca un fel de sacăz.”

Orice bijutier din București care se respectă a fost la Colți. A văzut în ce condiții „trăiește” chihlimbarul, cum arată în formă brută. „După prelucrare, un colier cu 70 de bobite costă în jur de cinci milioane de lei”, ne-a explicat bijutierul Mihail Lupu. Dacă pietrele se montează în argint sau în aur, prețul crește pe măsură,

Căutătorul de c în genunchi, ca

Locuitorii din Colți au cea mai originală bancă din lume. Când se află la ananghie, merg pe Valea Strâmbei, pe halda fostei exploatări. Sapă ei ce sapă, până iese un chihlimbar. Nu se îmbogățesc din asta, dar le ajunge pentru pâine. De câte ori au nevoie, Dumnezeu îi împrumută, astfel, fără dobândă, din rezervele bunătății Sale. Și oamenii sunt recunoscători. Nu abuzează, nu batjocoresc, nu se plâng. Se simt în siguranță. Mai presus de toate, cineva, acolo sus, a hotărât supraviețuirea lor prin chihlimbar. Tinerii, însă, învață mai greu lecția asta. Visele lor sunt mai îndrăznețe, firesc. Vor mai mult. Așa că sapă mai des, caută ștângărește. Și, de obicei, găsesc. „Investiția” este minimă: un târnăcop, o teslă, ciocan pentru spart piatră, ciur pentru pământ. „Găsim de fiecare dată, nu se pune problema”, ne asigură Daniel Militaru, ghidul nostru pe drumul chihlimbarului. „Avem și un motoras cu redresor pe el, cu piatră de abraziv, pe care punem pânză de șlefuit. Și să vedeți ce frumos iese! După aceea îl vindem la

Chihlimbar sapă aplecat, și când s-ar ruga

turiști, la muzeu, la intermediari. Normal ar fi la gram, dar nu ne complicăm, îl dăm la ochi. Pe o bucată de cinci grame, de pildă, dacă te târguiești poți să scoți și un milion. Au tot venit unii din Arad, Brașov, București, să se bage și ei. Și din Franța, ba ne-am pomenit și cu niște arabi. N-am putut să ne înțelegem, ca limbă, așa că n-a ieșit afacerea."

Dealul Strâmba este abrupt ca un perete. Îl urcăm și noi, vai de capul nostru și de aparatele de fotografiat, pentru că ne alunecă pământul de sub picioare. Se desprind bucăți la tot pasul, din cauza prea multor săpături. Dar merită efortul, altfel se vede „operațiunea” de sus. Căutătorii de chihlimbar par agățați de ceva invizibil, așteptând să se prăbusească. N-ai crede că, din poziția asta, mai și sapă. Apoi cară pământul, în ciur, până la pârau. Ca să-l „spele”. Până când din apă lucesc, uite-le, câteva pietricele de chihlimbar. Și iar în vârful dealului. Cu ușurința unei plimbări pe bulevard. Cosmin adulmecă oareșce în malul din dreapta. Și se pune pe săpat.

Mănuiește tesla cu grijă, să nu cumva să „rănească” o piatră prețioasă. Stă aplecat, în genunchi, ca și când s-ar ruga. Cercetează atent fiecare pietricică, zămbeste: „Uitați-vă, când găsesc una de asta verde, e un semn că și chihlimbarul e pe aproape. La mine nu e vorba de noroc, n-am avut așa ceva. Dar tata a lucrat în mină și m-a învățat cum să-l caut. Sunt sigur pe mine. Ei, nu vă pot eu spune cum, e și aici un secret, asta e moștenirea mea. Până acum am vândut de vreo 25 de milioane. Vreau să fac o afacere cu chihlimbar mai târziu, când oi termina cu școala. Până atunci merge bine rețeaua mea de la Târgu Secuiesc, cu niște maghiari care prelucurează pietrele și le vând mai departe”.

Ceilalți băieți confirmă spusele lui Cosmin. Da, e un meseriaș. Cu el mergi la sigur. Drept dovadă, în nici o oră de săpături, ne-a pus în palmă o bucată de chihlimbar. Cam cât un miez de nucă.

text **Liliana Petruș**

foto **Octavian Tîbăr**

Chihlimbarul este o rășină fosilă întărită în sol cu milioane de ani în urmă. Multă vreme a fost mai scump decât aurul. Din strălucirea lui, în culori diverse, de la galben până la sângerie, bijuterii migălesc adevărate opere de artă. Localitatea Colți este singurul loc din România - și printre puținele din lume - unde chihlimbarul se află la suprafață. Nu există nici o explicație științifică pentru asta.

Muzeul din Colți, mai exact Colecția de chihlimbar, a fost construit în 1973, prin contribuția localnicilor. Fiecare a dat ce-a avut: piatră brută, unelte, bijuterii, documente. Muzeograful Viorica Nica vă așteaptă cu povești frumoase despre lumea ciudată a chihlimbarului.

SRI a nesocotit blestemul Mănăstirii Frăsinei

Este pomenită cu evlavie mai ales în lumea artiștilor, pentru că aici sunt printre călugări doi foști actori, iar Părintele Ghelasie, spirit emblematic al monahismului românesc, este vărul lui Florin Zamfirescu. Pe drumul dintre Râmnicu Vâlcea și Călimănești, din comuna Muierasca, un urcuș șerpuieste prin pădure, pândit de răpa adâncă din stânga. Sub mal, într-o scobitură a văii, un șir de trepte săpate în piatră duc spre o biserică micuță, înconjurată de chilii. Care te întâmpină cu un blestem.

Mănăstirea Frăsinei este singurul perimetru din România în care nu intră niciodată o femeie decât riscând să fie lovită de blestem.

Localnicii pălesc la amintirea femeii care a pășit până în biserica mănăstirii, apoi, pe drumul de întoarcere, a murit strivită de povara unui camion cu lemne. Înainte de 1989, comandantul unui regiment de vânători de munte a fost cucerit de poziția strategică pe care o are mănăstirea. Reușise chiar să-și convingă superiorii de necesitatea strămutării ei pentru a construi în loc o cazarmă. Călugării s-au închis atunci în biserică, unde timp de trei zile s-au rugat neîncetat pentru oprirea sacrilegiului. În ziua sortită, nu a mai venit nici un semn din partea autorităților militare, abandonându-se acest proiect.

Chiar și SRI a fost ispitit să încerce puterea blestemului. A fost trimisă aici o femeie-ofițer deghețată în bărbat. După ce și-a îndeplinit „misiunea”, viața ei a fost curmată în urma prăbușirii în prăpastie a mașinii

„Aici a adormit întru DOMNUL Monahul Varsanufie apărând acest legământ. Calinic cu voia lui Dumnezeu Episcop al Râmnicului Noul Severin și fiindcă prin parte femească putea să aducă vreun scandal monahilor viețuitori aicelea, de aceea sub grea legătură s-a oprit ca de la acest loc să nu mai treacă înainte sub nici un chip parte femească iar cele ce vor îndrăzni a trece să fie sub blestem și toate nenorocirile să fie asupra lor precum sărăcia, gârbovia și tot felul de pedepse. Și iarăși cele ce vor păzi această hotărâre să ia blagoslovenia lui Dumnezeu și smereniei noastre și să vie asupra lor tot fericitul bine. Amin. Calinic Episcopul Râmnicului – Noul-Severin. 1867 ianuarie 17”.

în care se afla. La Sibiu, o anumită doamnă Victorița este victimă a nesăbuiței de a încălca interdicția de la Frăsinei. Ea plătește un preț dureros: grav bolnavă, trebuie să mai suporte și bătăile primite din partea propriului fiu. Acesta, un mic geniu cândva, are acum mintea întunecată și pare să fie mijlocitorul blestemului căzut asupra mamei sale.

Pășind pe drumul deschis numai bărbaților, simți că nu mai ești tu cel care hotărăște lucrurile importante, ci ele hotărăsc pentru tine. Drumul se desface într-o poiană ce pare că adună toată lumina locurilor de peste zare. De jur-împrejur, căuș de povârnișuri împădurite și o liniște din altă lume. Aici își are Dumnezeu cetatea cel mai aprig păzită din această țară. Toate sunt rânduite fără de cusur, de la postul fără încetare, tot timpul anului(!), până la munca de fiecare zi, din zori în noapte. Aici există o grădină de legume, dar și un atelier de tâmplărie cu câteva strunguri. Aici săiașluiesc laolaltă frați întru credință, inclusiv cel care a fost actorul Dragoș Păslaru, dar și Părintele Ghelasie, care și-a întărit credința, în ultima vreme, supunându-se celei mai teribile cazne monahicești.

Bat la ușa unei chilii și îmi răspunde un călugăr tinerel. Îmi face semn să aștept. După un timp, ușa se deschide din nou și sunt poftit înăuntru. Pătrund într-un hol mic, apoi, printr-o altă ușă, dau în... camera de alimente. Chilla minusculă este împovărată de provizii așezate până aproape de tavanul scund. Privesc în jur nedumerit, însă o voce pătrunzătoare îmi face curaj:

„Apropie-te!” Dibuiesc undeva, în dreapta, un omuleț chircit peste grămada cu de-ale gurii. Mă apropii și mă așez pe un scăunel. Cum se poate descrie prezența unui om care în lupta cu îmboldurile și zădărniciile nevoilor trupesti a renunțat la propriul trup, infometându-l și însetându-l de bunăvoie, treptat, până când între piele și oase nu și-a mai găsit loc decât credința în Dumnezeu? De doi ani Părintele Ghelasie stă închis, așteptând izbăvirea de cele lumești... Pentru a-și dovedi tăria, el s-a așezat deasupra celor ale trupului, pe un pat cu merinde, într-o încheștare inimaginabilă cu ispita păcatului. Științific vorbind, trupul călugărului a intrat într-un proces lent de mumificare prin deshidratare treptată. Cu toate acestea, mintea sa este scilicet. Ochii stau închisi tot timpul, poate pentru a tăia și ultima cale de pătrundere a ispitei. Vocea Părintelui Ghelasie, însă, nu șovăie și nu odoșește nici o clipă. Îți răspunde răspicat, chiar și la întrebările pe care abia le gândești. Nu-ți vorbește ca din cărți, ci ca un prieten preocupat de soarta ta. Însă atunci când face îndemnuri la credință, rostirea sa devine apăsătoare, și întreruptă des de aceeași propoziție: „Ai înțeles?”

Ai vrea să mai rămâi, tot atât de mult pe cât ai vrea să pleci mai repede. Pur și simplu, îți dorești să revii la lucrurile obișnuite, leșind pe ușa chillei, dau să îi urez Părintelui Ghelasie sănătate, dar el mă oprește scurt: „Unui călugăr nu-i urezi niciodată sănătate și viață lungă, atâta vreme cât el își dorește să ajungă cât mai repede în împărăția lui Dumnezeu!”

text și foto: Ionel Popescu

BONTON DĂ TONUL

APA TONICĂ DE LA BUCOVINA

"BonTon" dă tonul bunei dispoziții. BonTon este mai mult decât o apă tonică: e o stare de spirit efervescentă. E o băutură care, în proporțiile potrivite, dă tonul amar-dulce-acrișor al cocktailurilor. Se combină și te combină cu tot ceea ce este de bun gust. E de bonton să bei BonTon!

Producător: Bucovina Mineral Water SRL, distribuitor: Rio Bucovina Distribution SRL, tel./fax: (021) 667 42 87.

A photograph of a television control room. In the foreground, a person wearing a red shirt and headphones is seated at a console, looking at a monitor. The console has a blue surface and a keyboard. In the background, several other operators are visible at their respective consoles. A large wall of monitors is visible, displaying various video feeds. The room is dimly lit, with the primary light source being the screens.

documentar

Spectacolul realității

Ce-i face pe oameni să se uite cu interes la viața altora, pusă în direct sub lupa camerelor de luat vederi? Ce asigură audiența amețitoare a emisiunilor de tip reality-show, apărute pe glob precum ciupercile după ploaie? Există în fiecare dintre noi un microb al voyeur-ismului, conștientizat sau nu? Rimează atracția pentru astfel de emisiuni cu morbida curiozitate care ne strânge în jurul unui accident rutier sau printre ruinele provocate de un cutremur? Ori cu obișnuința de a trage cu „ochiul și timpanul” pe la vecini?

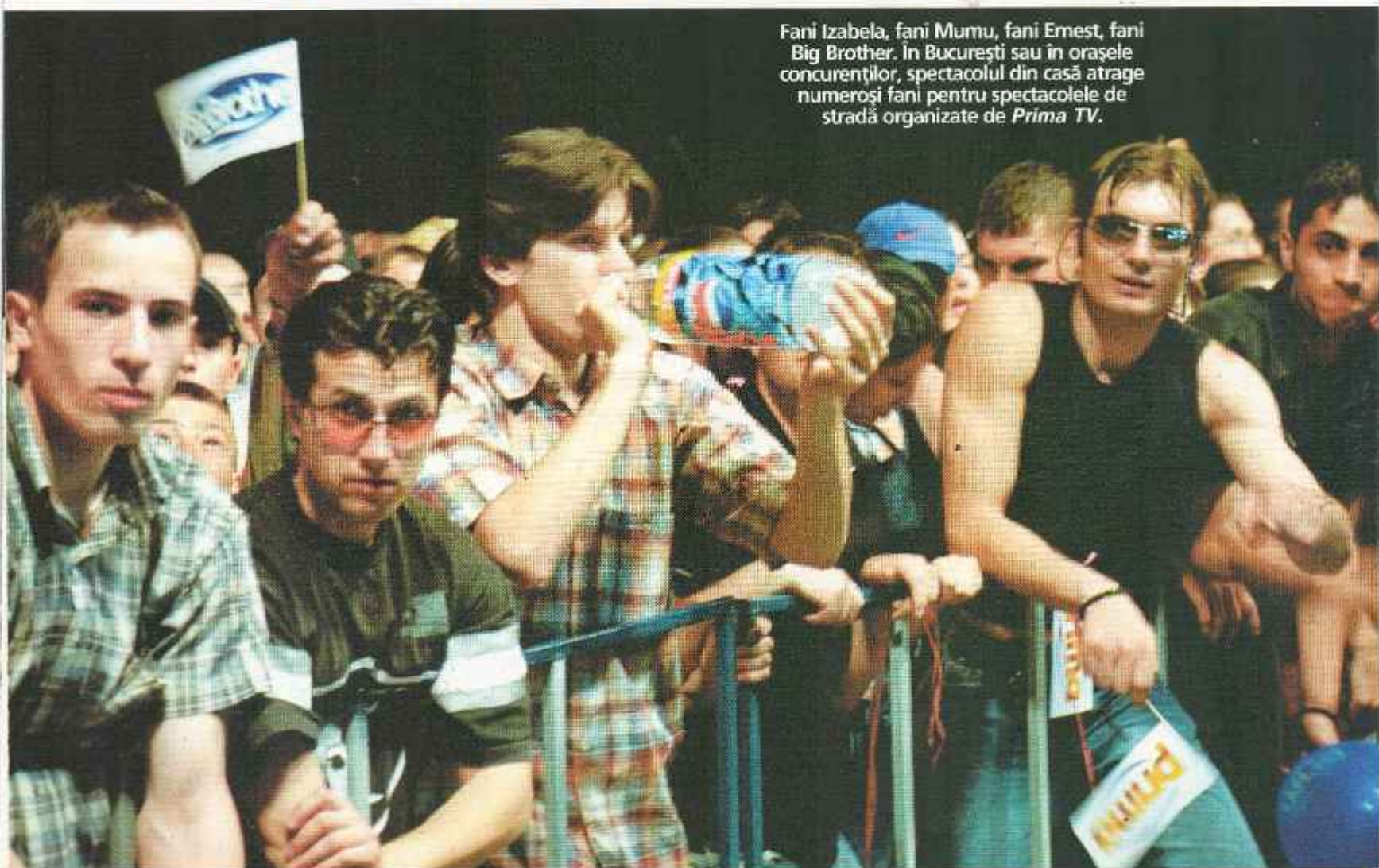
Psihologii, sociologii și specialiștii mass-media au tot timpul din lume să răspundă la aceste întrebări. Între timp, însă, avântul luat de gen este atât de mare încât, recent, Larry Namer, co-fondator al *El Entertainment*, o casă de producție, a anunțat, pentru 2004, apariția lui *Reality Center*, primul canal de televiziune prin cablu destinat exclusiv acestui tip de emisiuni.

În România, a fost lansat de către *Prima TV* cel mai costisitor program de televiziune produs până acum: *Big Brother*. Pe televiziune sau Internet setea pentru intimitatea altora poate fi acum satisfăcută 24 din 24 de ore pe zi.

Plâng, râd, se joacă și se ceartă, fac mâncare, dus, sex. Trăiesc sub ochii multor de oameni care le urmăresc cu voluptate la televizor sau pe Internet capriciile, slăbiciunile, trăirile. Merită? Se pare că da: peste 12 mii de oameni și-au trimis CV-urile la preselecția pentru prima ediție a *Big Brother* din România, dispuși să-și pună intimitatea la bătaie, să-și lase trecutul scotocit până în cele mai mici detalii de psihologii producătorului, să-și lege viitorul prin contracte ferme. Recompensa: premiul de 50 mii de euro, speranța unei afirmări în *show-biz*, dorința de a schimba o viață normală pe una plină de provocări. Prețul este atractiv când singurul lucru care ți se cere este să fii normal.

Fani Izabela, fani Mumu, fani Ernest, fani *Big Brother*. În București sau în orașele concurenților, spectacolul din casă atrage numeroși fani pentru spectacolele de stradă organizate de *Prima TV*.

Sexul nu se vinde de la sine

Spectacolul este programat pentru ora 8.51, dar aglomerația începe să se simtă pe platformele largi de la *Semănătoarea* cu o jumătate de oră înainte. Perechi-perechi, tinerii figuranți se strecoară ținându-se de mână printre siluetele întunecate ale halelor industriale, taximetrele vin și pleacă pe poarta vechii fabrici de mașini agricole, prin incinta căreia se află singurul drum de acces spre studiourile *Prima TV*. Acestea sunt situate undeva în spate, lângă o linie de cale ferată dezafectată, tot într-o fostă hală industrială, transformată în clădire funcțională de birouri și platforme de filmare. Alături, o casă uriașă, nou construită, cu sisteme gigant de aer condiționat și centrală termică proprie este învăluită în lumină, la fel ca și scena din fața ei, gata pregătită pentru spectacol.

În cabina de machiaj, Virgil Iănuș și Andreea Raicu, vedetele *Prima TV*, primesc ultimele retușuri înainte de a intra pe platoul de filmare. Apoi fiecare își va lua postul în primire: Andreea, afară pe scenă, în mijlocul tinerilor adunați ca la un concert, Virgil înăuntru, în studioul *Big Brother*. O ultimă repetiție cu publicul și apoi show-ul poate să înceapă.

Pe scenă, Virgil Iănuș se plimbă cu capul aplecat într-o parte și în alta. Cu buzele ținute, pare a se concentra. Ridică apoi privirea încruntat. Prin fața prompter-ului trece prea multă lume: ziaristi, personal tehnic, invitați, rudele concurenților. Virgil devine nervos. „Încă 30 de secunde. Se intră cu aplauze!”, se aude vocea puternică a regizorului de platou.

Încă 10 secunde. Cinci, patru, trei, doi, unu. Aplauze. Virgil este în direct. Fața i se destinde, un zâmbet îi apare în colțul gurii.

Este ora 20.51, *Big Brother* este în aer și de acum înainte nimic nu va putea opri direcția indicatorului de audiență pentru *Prima TV*: în sus, tot mai sus până la ora 23.18 când Virgil Iănuș își va lua la revedere de la telespectatorii săi.

Un show în care personajele principale nu sunt, totuși, Virgil Iănuș sau colega sa Andreea Raicu, deși ei dau strălucire emisiunii. Personajele principale sunt cât se poate de banale: o sudorită-barmăniță ce iubeste viața și își manifestă bucuria de a trăi cu o voce tunătoare și înjurături de mahala, vreo doi-trei studenți și studente, mai romantici sau mai pragmatici ce-au renunțat la școală visând la o viață de vedetă pe platourile de filmare și vacanțe exotice în insulele tropicale, un tânăr somer dezorientat în viață, dar cu veleități de artist, un gigolo de munte

care-și cunoaște interesul precum cunoaște portmoneele nemtoaicelor, un fost sportiv care și-a lăsat acasă nevasta și copilul atras de mirajul celor 50.000 de euro puși în joc, o funcționară de primărie esuată în prima căsnicie și care nu are altă treabă decât să-și laude noua achiziție.

Cine are îndoieli că aceasta este distribuția ideală pentru un show de succes să-l întrebe pe Cristian Burci, șeful de la *Prima TV*. Căci, pentru Nadira&Co, protagoniștii show-ului *Big Brother*,

ceea ce-și doresc televiziunile și pentru a-l urca la cer nimic nu pare mai bun decât realitatea crudă.

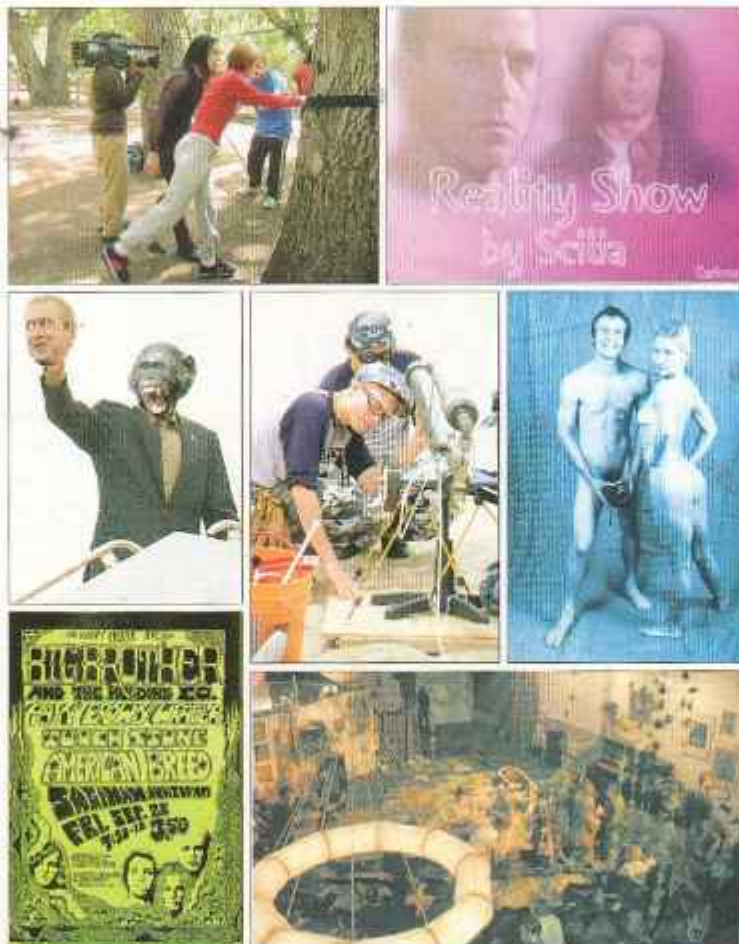
Nașteri în direct, operații în direct, revoluții, războaie, declarații de dragoste, certuri, scandaluri, bătăi, atentate, regăsiri peste ani și peste continente, sinucideri, sex și nunți, dar mai ales viața în direct – deja s-a văzut totul, dar telespectatorii sunt departe de a se fi plictisit. Oameni închiși într-o casă, izolați pe o insulă, coborând pe Amazon, urcând pe munți – aparent, miza spectacolului este o întrecere (cu sine și cu ceilalți), nu foarte diferită de un concurs sportiv sau unul de aptitudini.

Deja în Occident s-a văzut totul. Jerry Springer a făcut furori cu emisiunea lui în care oamenii se bălăcăresc și chiar se încaieră în fața publicului. Soții care aflau în direct la TV că soțiile lor sunt lesbiene. Neveste care aflau că bărbații le înșală. Reacții în consecință. Nu contează că, o dată, show-ul s-a terminat tragic: după o emisiune în trei (soț-soție-amantă), cea din urmă a fost găsită ucisă...

Pe Internet există nu mai puțin de 176.000 de link-uri care trimit la *reality show*, dintre care peste o mie vizează știri calde! Canalul de televiziune CBS a lansat în 29 mai *Amazing Race*, o cursă între 12 neveste, cu premiul (consacrat pentru majoritatea acestor emisiuni în SUA) de un milion de dolari. În Philadelphia a început trialul pentru *Extreme Dreams*, axat pe sport. NBC lansa la 2 iunie *For Love or Money*, în care 15 femei se vor bate pe un avocat burlac din Dallas, în final câștigătoare urmând să aleagă între bani și bărbat... *FX Entertainment* a amânat, din insuficiența fondurilor,

American Candidate, un spectacol al realității politice cu 6.000 de virtuali candidați la președinția SUA – fără a renunța însă cu totul la proiect. *American Idol* străbate Statele Unite, din 19 mai, căutând bărbatul ideal pentru *Cupid Girl*. Fiecare pretendent are la dispoziție 30 de secunde să-și cucerească... La Fox TV, gazda emisiunii *Mr. Personality* este nimeni alta decât Monica Lewinsky – audiență asigurată. La *Survivor: Amazon*, premiul cel mare a fost câștigat deja de Jenna, 21 de ani, fotomodel pentru costume de baie – probabil experiența a ajutat-o...

În România, *reality show* a început practic cu evenimentele din decembrie 1989. A urmat circuitul din CPUN, apoi – în „producție” străină – cele două războaie din Golf și atentatul din 11 septembrie 2001, fără a o uita pe amărâta de la Pitești care

Burci a golit conturile firmei, construind casa uriașă, scena și platformele mobile, angajând zeci de tehnicieni și operatori, lansând o campanie de promovare nemaiîntâlnită în România. Fără să clipească a plătit un milion de dolari companiei olandeze *Endemol* pentru a putea aduce și în România o emisiune ce a făcut înconjurul lumii, a doborât prejudecăți, a provocat dezbateri și luări de poziție la Vatican și în dormitoare conjugale.

Reality show, acesta este noul trend, noua modă, noul business în televiziune. Rețeta: pune-ți semenii în situații cât mai dificile, obligă-i să trăiască emoții, vise, dezamăgiri. Încearcă să surprinzi toate acestea pe fața lor cu zeci de camere de vederi. Fiecare emoție transmisă în direct înseamnă rating. Rating, rating, rating: este

și-a dat foc în fața unui public numeros și indolent.

Dar transmisiile întâmplătoare nu puteau fi suficiente, așa că era nevoie de programe. *Vara ispitelor*, *Casa regăsită*, *Căsătorie în direct*, *Babilonia*, *Surprize-surprize*, *Iartă-mă*, *Declarație de dragoste* – unele înregistrate, altele live, au venit în întâmpinarea nevoii de a pătrunde în intimitatea altora. Viața pe bune, nu ficțiune. Lacrimi, țipete, zâmbete, nenorocire și fericire fără înlocuitori.

Big Brother a pus cap la toate. După ce băluse deja toate recordurile de audiență în peste 20 de țări din întreaga lume (1,53 milioane de adrese pe Internet, 1.200 de știri la zi), spectacolul casei de producție olandeze Endemol a ajuns și în România. „Un vis pentru orice producător”, spune Mona Segal, o cunoscută realizatoare de emisiuni de televiziune la Pro TV. Firma pe care o conduce, Media Vision, parte a grupului Media Pro, a lansat, de altfel, acum doi ani, primul reality show din România: *Vara ispitelor*. A fost ceva pregătit în pripă, fără multă tehnologie. Ideea a fost simplă: invita la concurs mai multe perechi de tineri și pune-le la încercare fidelitatea lăsându-i pe fiecare în parte timp de o săptămână în compania unor „ispite” – manechini sau manechine ce au drept sarcină să facă orice pentru a-i atrage în mrejele lor pe concurenți. Evident, cu camerele mereu ațintite asupra lor: în casă, pe plajă, la discotecă, pe stradă.

În fiecare seară, pentru câteva minute, telespectatorii erau ținuti la curent cu ce-a mai făcut peste zi fiecare pereche, iar duminica totul culmina într-un spectacol live pe parcursul căruia spectatorii decideau prin vot direct către cine merge premiul.

S-a găsit cineva interesat de micile aventuri ale acestor cupluri obișnuite? Mai mulți decât s-au așteptat chiar producătorii programului. *Vara ispitelor* a ajuns repede la audiență maximă, iar protagoniștii ei au devenit subiecți de presă. Românii aveau un nou subiect de discuție: cutare a cerut-o în căsătorie pe cutare, că, în fața camerelor de luat vederi, Alina i-a dat papucii lui Adrian pentru că acesta, beat fiind, a căzut în capcana șiretei Ispite, că frumoasa și nebunatică Cosmina s-ar fi culcat cu manechinul pus la dispoziție de producător.

Bărfe, discuții, susanele. reality show-urile ne oferă ce ne place mai mult și ne descoperă încă o realitate: români, americani, nemți sau argentinieni, cu toții avem aceeași plăcere ascunsă de a privi în viața altora. Dar nu oricum. Este nevoie de grandoare, spectacol, dinamism și confruntare, altfel, viața altora nu valorează nici doi bani în ochii spectatorului. S-au convins de asta și producătorii de la Pro TV, care, în încercarea de a perpetua succesul de la *Vara ispitelor* au plusat cu un nou spectacol gen reality.

De această dată, spectatorului i se oferea pe tavă tot ce-și putea dori mai intim: sex, certuri, spălătul rufelor în direct la televizor.

Atunci de ce n-a funcționat? *Casa regăsită* a fost un mare rateu, iar protagoniștii ei, cupluri cu probleme care ar fi trebuit să se împace sub supravegherea camerelor și a națiunii, au rămas

la fel de anonimi ca la început.

Eșecul *Casei regăsită*, un alt proiect de reality mort aproape din fașă, i-a temperat pe producători și a cântărit greu în decizia Pro TV de a investi sau nu, în continuare, în spectacole gen reality. Oricum, încântat de succesul *Verii ispitelor* și mai ales de bugetul limitat cu care a fost produs, Adrian Sârbu și-a luat cei mai buni colaboratori într-o vizită la Atena, pentru a vedea la fața locului dacă merită să importe pentru televiziunea sa un spectacol care făcea furori în Grecia și în lume: *Big Brother*.

Costurile, de ordinul milioanei de dolari, reprezentau un risc prea mare, a concluzionat boss-ul Pro TV după ce și-a făcut calculele. Planul *Big Brother* a căzut.

„Mă gândeam atunci că, dacă nu-l face Pro TV nu-l va mai face nimeni în România”, spune Adela Harnagea care timp de mai mulți ani a produs mai multe show-uri de divertisment pentru televiziunea lui Adrian Sârbu și a fost unul

dintre inițiatorii proiectului *Vara ispitelor*.

S-a înșelat. Peste mai bine de un an de zile avea să-l producă chiar ea, dar la o altă televiziune. Pentru Prima TV, *Big Brother* e o miză uriașă. A costat enorm aducerea show-ului în România și a fost un pariu făcut de Cristian Burci cu șefii lui de la SBS Communication, compania ce deține mai multe stații de televiziune în Europa și care a suportat, se pare, mare parte din investiție. „Fără SBS n-ar fi putut să-l realizeze”, spune Mona Segal.

Important e că mega-show-ul e aici, iar românii pot plânge alături de Alida, când Ernest le face curte pe rând Violetei și Andreei, pot râde de glumele lui nesărate sau de izbucnirile spontane ale Izabelei. Le pot urmări pe fete când se duc la baie să facă duș și mai ales, sub protecția anonimatului, pot comenta totul pe Internet pe linia de chat deschisă pe site-ul emisiunii.

Prin televiziune, Internet și ziare publicul este invitat să intre în intimitatea celor cu nimic

mai deosebiți decât el. Și pentru asta să plătească, desigur. Căci totul e pe lovele: spațiul publicitar, voturile trimise prin SMS și telefon sau chiar mesajele scrise și difuzate pe parcursul emisiunii.

Big Brother costă bani și Prima TV trebuie să și-i scoată. Lansat cu o campanie mediatică puternică, spectacolul de la Prima TV n-a spart piața. La două săptămâni după lansare, revista *Capital* constata că ratingurile sunt departe de a justifica uriașul efort.

Lucrurile s-au îmbunătățit între timp, dar *Big Brother* n-a reușit încă să facă ratinguri astronomice, sau să învingă indiscutabil emisiunile concurente din prime time. Acest lucru este irelevant, spune producătorul emisiunii, Adela Harnagea. Fișele ei de rating arată că, în seara ieșirii Violetei, dintre toate emisiunile, *Big Brother* a atins maximul de audiență pentru duminica respectivă la categoria țintă, 15-44 de ani. „La categoria 4+ (publicul aflat peste această vârstă), alte emisiuni au dus-o mai bine. Dar nu este piața noastră, nu ne interesează”, explică Harnagea.

Poate nu pe ea, dar pe șeful ei cu siguranță îl interesează. *Ziarul*, publicația pe care tot Burci o patronează, nu și-ar fi permis, altfel, un reproș de o pagină la timiditatea excesivă a concurenților care dau peste cap prognozele producătorilor. În timp ce, în Olanda, sexul în jacuzzi e una dintre indeletnicirile cele mai cuminți pe care concurenții din *Casa Big Brother* o oferă spectatorilor, în România aceștia nu fac altceva decât să poarte „discuții de nivelul unor copii trimisi în tabără”. Asta, și prevederile puritane ale CNA, „îngroapă ratingul emisiunii”, se plâng redactorii de la *Ziarul*.

Sex, sex, sex cer nu doar angajații lui Burci. Bulevardierul *Libertatea* a îmbrățișat din toată inima emisiunea de pe Prima în speranța unor picanterii interesante. Dar până acum tabloidul casei Ringier care publică cu plăcere scandaluri sexuale pe prima pagină n-a putut anunța decât niște bărfă mărunte, cum ar fi aceea că Nadira ar avea sânii prea mici pentru a poza în *Playboy*. Reporterii *Libertății* și-au pierdut răbdarea și au pornit în realizarea unor sondaje în public: „Cine va face primul sex în *Casa Big Brother*?”, au fost rugați cititorii să-și dea cu părerea.

„Cei ce vor sex la *Big Brother* să-și pună mai întâi întrebarea dacă ei ar face sex sub atâtea camere de luat vederi”, ripostează Adela Harnagea.

Mona Segal este de acord: „Sexul nu se vinde singur: trebuie create gelozii, conflicte, situații care să-l miște pe telespectator. Poate cu o altă distribuție, spectacolul ar fi adus deja ratinguri mai mari de audiență”.

Cu sex sau fără sex, Mumu, Florin, Alida sau Soso au intrat deja în viața oamenilor. Când pe platourile de filmare luminile se sting și chemi un taxi pe platforma *Big Brother* de la *Semăna-toarea*, poți auzi adesea întrebarea dispecerei: „Fiți amabil, cine a ieșit din casă?” Ea nu se pune la rating, dar știi cu siguranță că este unul din cei care duminică seara, între orele 20.51 și 23.18 ar fi vrut să se fi aflat în fața televizorului. ■

CANALUL
CU CEL MAI MARE

IMPACT

MUSIC TELEVISION

Cine este Fratele cel Mare?

Regulile sunt stricte, sancțiunile severe. Dacă lucrezi în *Casa Big Brother*, o construcție ce se întinde pe 600 mp, lângă studiourile *Prima TV*, pentru a pătrunde și a ieși trebuie să respecti reguli înșirate pe un metru de hârtie, chiar pe ușa de la intrare.

Dar regulile nu sunt pentru ea. Tânăra măruntică și fără ecuson trece prin fața vigilenților băieți de la poartă, fără a le arunca măcar o privire. „Ea e Big Boss”, răspunde spășit băiatul voinic de la intrare.

Chiar așa? Dacă o întâlnești pe Adela Harnagea pe holurile lungi, ai putea intui cu greu că ea e cea în fața căreia nu mîscă nimeni în *Casa Big Brother*. Îmbrăcată simplu, într-o pereche de pantaloni negri și o bluză albă, producătorul emisiunii fanion de la *Prima TV* ar putea fi luată drept un angajat ca oricare altul dintre cei 150 de oameni care deservește imo-

mentul de research. Privind aici, Adela știe ce le-a plăcut sau nu telespectatorilor în fiecare minut cât durează emisiunea sa.

Dacă vrea să simtă și mai bine pulsul pieței aruncă o privire spre monitorul din mijloc mereu deschis pe pagina de chat a site-ului *Big Brother*, unde internații pot vedea în timp real ce se mai întâmplă în casă. „Vreau să văd cum interpretează ei lucrurile. Sunt mai paranoici decât cei din casă”, se minunează ea.

Pe al treilea monitor sunt imaginile din casă. Legat de acesta se află jucăria preferată a Adelei, un dar al producătorului *Endemol*. Dispozitivul lunguieț acoperit de diverse butoane și prevăzut cu un microfon îi dă Adelei putere peste toți ceilalți. Când apasă diferite taste ale dispozitivului, pe monitorul împărțit în patru ferestre apar imaginile unor oameni, ce par să nu facă altceva decât ce fac de obicei niște

afișată chiar în spate pe listă: trei fete la arhivă pun în ordine sutele de casete înregistrate zilnic, cinci directori tehnici, gata de intervenție în orice moment în care se defectează ceva din uriașa mașinărie care trebuie să funcționeze non-stop până pe 6 iulie la finalul show-ului; nouă logeri, cei ce scriu pe calculator tot ceea ce vorbesc concurenții, 14 operatori, nouă sunetiști, doi regizori de montaj, 12 editori etc. etc.

Dintre toți, Adela Harnagea este singura care poate să vadă, în orice moment, orice și oriunde se întâmplă ceva cu cei dinăuntru, să controleze și să discute cu oricare dintre cei 90 de oameni implicați permanent în urmărirea concurenților. De la pupitrul său ea poate comuta imaginea pe oricare dintre cele 27 de camere fixe și cele șapte mobile, care urmăresc fiecare colțisor, de pe un concurent pe altul. Când vrea apasă pe o tastă și intră în contact cu cei de la tehnic, pe alta comandă muzică și pe alta îi spune băiatului din casă, a cărui voce o aud concurenții, ce mesaje le transmite *Big Brother*.

Greu de crezut? Adela face o mică demonstrație. Clic pe un buton și imaginile de pe monitor se schimbă. Pe una din ferestre apare preferatul Adelei, Ernest, care, tolănit cu fundu-n sus pe pat, doar în chiloți, îi explică ceva foarte serios Alidei. Clic, și pe o altă fereastră apare Andreea, citind. Nimic de văzut înăuntru, așa că hai afară: clic și îl urmărim pe Florin la bustul gol care încearcă să doboare recordul la darts. Clic altă tastă și Adela i se adresează cuiva la microfon: „A nimerit vreodată?”, „De trei ori”, vine răspunsul prompt al unuia dintre cei 12 story-editori care, din regie, decid ce se filmează și ce nu.

Clic, clic, clic și în câteva minute Adela a trecut prin toate locurile din casă, pe la arhivă, pe la regie, pe la operatori. Totul e sub control, explică ea cu un zâmbet. Este puternică, este încrezătoare, este **The Best**. „*Big Brother* este o chestie personală, așa că nu poate fi un eșec”, se autosugestionează. Știe însă că, la rândul său, este privită cu mare atenție, și nu doar cu ochi buni. „Aducerea *Big Brother* a fost un eveniment în lumea *show-biz*-ului și toți sunt curioși să vadă efectul”, spune Mona Segal, fosta șefă a Adelei Harnagea de la *Pro TV*.

Într-adevăr, dintre toți producătorii de televiziune, Adela Harnagea, 34 de ani, are privilegiul de a manageria cel mai scump show produs vreodată în România. Harnagea: „Nimic din ce s-a produs până acum în televiziunile de la noi nu s-a apropiat, ca amploare și cost. *Vara Ispitelor* n-a avut nici măcar 5% din bugetul de producție al *Big Brother*”. Ea știe ce spune: de opt ani a realizat peste 30 de producții de televiziune, de la *Robingo* și *Revelioanele TVR*, la *Te uii și câștigi*, matinalul cu Călinescu și *Vara Ispitelor* cu *Pro TV*.

Big Brother is watching. Nimic din ceea ce se întâmplă în casă și nimic din ceea ce se filmează nu ajunge la public decât filtrat prin ochii Adelei Harnagea, producătorul și cel mai puternic om din echipă.

bilul. Nici măcar Cristian Burei nu și-ar permite să intre undeva în această casă fără acordul ei.

Dar intră în biroul ei, și aici îți vei da seama fără probleme de uriașă putere pe care o are această tânără femeie. Căci, nicăieri expresia „să te joci cu vietile oamenilor” n-a fost mai ade-vărată la propriu, decât aici.

Pierdută parcă în uriașul scaun ergonomic, producătorul de la *Prima* abia dacă se vede în spatele celor trei monitoare de pe biroul său în formă de L. În stânga, este monitorul PC-ului său de lucru, pe care sunt afișate aproape mereu grafice cu audiența emisiunii pe intervale orare și grupe de telespectatori, date furnizate cât mai calde de colegul ei Radu Voicu de la departa-

oameni normali la ei acasă: citesc, se joacă, gătesc ceva sau stau de vorbă fără a realiza parcă faptul că 24 din 24 de ore cineva este mereu cu ochii pe ei. Sunt concurenții *Big Brother*, cei care o privesc pe Adela din pozele înșirate pe perete, deasupra biroului ei. Aici ar putea sta la fel de bine o inscripție care să-l parafrazeze pe George Orwell, autorul sintagmei care a inspirat emisiunea producătorului olandez Ian Endemol: „Adela Harnagea is watching you”.

Ea este *Big Brother*, *Big Sister* sau *Big Boss*, depinde ce poziție ai în casă. Adela Harnagea este căpitanul, iar armata ei de 150 de oameni, gata-gata să monitorizeze totul 24 din 24, este

Încă în urmă cu trei-patru ani nici nu auzise de *Big Brother*, desi în Occident era un hit. Și-a dat seama de potențialul show-ului în 1999 când a fost vizitată de o prietenă din Germania. Doreau să ia masa în oraș, iar când a venit vorba de alegerea restaurantului, prietena ei s-a interesat dacă acolo se prinde RTL. „Atunci mi-a vorbit de *Big Brother* și cât de fascinant era spectacolul. Pe măsură ce mi vorbea am realizat un singur lucru: așa ceva nu va fi produs în România niciodată. Era vorba de zeci de camere, când la noi în televiziune era o adevărată aventură să obții o cameră mai bună, ca să nu mai vorbim de Casa *Big Brother* și toate celelalte investiții”, spune Harnagea.

Când, în martie 2002, la o lună după ce și-a dat demisia de la *Media Vision*, a fost contactată de Cristian Burci, directorul de la *Prima*, Adela Harnagea n-a știut că are de-a face cu un fan *Big Brother*. În fapt, i s-a propus atunci să realizeze *Reuniunea de clasă*, un show prezentat de Andreea Raicu în care mai multe personalități ale zilei erau invitate să-și întâlnească foștii colegi de școală.

Abia în toamna trecută, Burci i-a comunicat că *Prima* a achiziționat *Big Brother*. Pentru prima dată, fosta producătoare a *Verii Ispitelor* a putut vedea un spectacol *reality show* adevărat, când, împreună cu șefii săi, s-a deplasat în Ungaria pentru a vedea *Big Brother* la un post de televiziune aparținând de *SBS Communication*, părintele *Prima*. „Am fost șocată”, descrie prima impresie Harnagea. „Mă aflam pe coridorul întunecat care înconjoară spațiul concurenților, și spre geamul prin care mă uitam s-a apropiat la un moment dat Eni, fata care avea să câștige concursul în final. S-a îndreptat spre mine și am crezut că mă privește în ochi, dar ea de fapt venise să-și aranjeze părul în oglindă. Era într-un halat de baie, aruncat neglijent pe ea, cu părul ud și fața senină. Am avut senzația că pătrund pe furis în cele mai intime secvențe din viața ei și nu puteam realiza cum cei de lângă mine, producătorii maghiari, pot sta atât de calmi și liniștiți.”

Acum, când trece prin coridorul întunecat, în care operatorii îmbrăcați în negru vorbesc în șoaptă și prin semne, Adela Harnagea poate privi la fel de calmă viața care se desfășoară la doi metri în fața ei. Ca într-un acvariu uriaș, oameni care habar n-au de existența ei, respiră, mănâncă, plâng și trăiesc povești de dragoste.

În jurul lor, zeci de necunoscuți le urmăresc fiecare mișcare, gest. Acești necunoscuți se atasează de obiectul muncii lor ca de niște jucării vii, dar se obișnuiesc cu gândul că nu pot primi același lucru în schimb. „Știu când Alidei îi vine ciclul, ce probleme de sănătate are Florin, ce rochie preferată are Andreea”, spune Adela Harnagea. „Ieșind din casă, Violeta a rămas

uimită când tot personalul tehnic a năvălit pe ea. Nu cunostea aproape pe nimeni, dar toată lumea o percepea ca pe un membru al familiei”, spune și Florentina Edu, director de producție, care are printre altele și atribuțiile unui administrator al Casei *Big Brother*.

Florentina, unul dintre oamenii pe care Harnagea i-a adus de la *Media Pro*, a primit sarcina amenajării casei. „Adela a apelat la mine pentru că am gura mare și țin oamenii în frâu”, glumește Florentina.

Calități de care a fost nevoie. Casa *Big Brother* a fost finalizată în doar două luni și jumătate. Florentina Edu a ținut legătura cu constructorul, arhitectul, furnizorii și în plus s-a ocupat de aprovizionarea casei, de la mobilier, la lingurițe și ultimul cui. „Pentru asta a trebuit să fac inventarul tuturor sertarelor de acasă. În final, a lipsit doar un tirbușon, dar era și el în magazie”.

Adela este mulțumită de treaba directorului ei de producție. Până acum, la jumătatea show-ului, nu s-a ars decât un bec, iar WC-ul s-a înfundat o singură dată când unul dintre concurenți a scăpat deodorizantul înăuntru.

Dar unele inconveniente n-au putut fi rezolvate. Cel puțin la început, angajaților le-a fost greu să se obișnuiască cu parfumul Andreei. Când Andreea se parfuma, prin instalația comună de aer condiționat se simțea în toate cele 12 birouri. Acum Andreea se parfumează mai puțin sau personalul s-a obișnuit cu mirosul încât nu-l mai percep atât de agresiv. În schimb e mare problemă când Alida gătește mâncăruri cu usturoi. „Se simte peste tot”, se plânge Adela Harnagea.

Este dificil să muncești când vezi că în fața ta se pregătesc pui fripți și alte bunătăți, mai ales dacă ora mesei servită de firma de catering este încă departe. „I-am văzut mâncând salată și a trebuit să-mi fac o salată uriașă”, spune Florentina, iar sefa de PR, Laura Stanciu, spune că acesta a fost primul an când a vopsit ouă de Paște, și asta numai pentru că, timp de o săptămână, i-a văzut pe Coco și compania vopsind cu pasiune.

Viața celor care lucrează în Casa *Big Brother* se întrepătrunde cu cea a concurenților. Sorin Tămăianu, 40 de ani, unul dintre cameramanii recrutați de Harnagea, tot de la *ProTv*, spune că niciodată nu i-a plăcut atât de mult ceea ce face, chiar dacă în trecut, lucrând la *Echipa Mobilă* a lui Gaiță, a mai avut ocazia să filmeze din umbră. Acum este altceva, spune el. Ziua lui de muncă se desfășoară mereu în beznă de pe coridorul secret, unde trebuie să fie mereu pe fază pentru a filma mișcările concurenților. „Am devenit voyeuri de profesie”, glumește el.

Pândind din umbră. În birourile din Casa *Big Brother* lucrează zeci de angajați a căror mdeletnicire zilnică este să nu scape nici cel mai mic amănunt din ceea ce fac sau spun concurenții.

Florentina Edu, director de producție și responsabil cu cârmara concurenților, a luat ca model propria casă pentru a se asigura că nu lipsește nimic din gospodăria Alidei și colegilor săi.

Scarlett Onică, psiholog, ține legătura cu familiile părinților. Pentru fiecare concurent ea a întocmit câte un dosar voluminos, al cărui conținut este doar la dispoziția producătorului. „Trebuia să ne asigurăm că avem de-a face cu oameni foarte normali din toate punctele de vedere”, explică Onică.

Pozează degajată, sigură pe ea și mereu în poziția cea mai favorabilă. Un lucru e cert: Cosmina Păsărin nu se simte intimidată de camerele de luat vederi și aparatele de fotografiat. Cum altfel, când acestea i-au adus celebritatea?

După spectacol

Vedete peste noapte. Aceasta este medalia pe care-o vântură prin fața oamenilor normali producătorii emisiunilor *reality show*. Reversul ei: vulnerabilitate, decepții, compromisuri. Doar o mică parte dintre cei care-și expun viața publicului reușesc într-o carieră de *show-biz* după ce camerele nu mai sunt îndreptate asupra lor. Privită. Și apoi?

foto Playboy

Capital de imagine

Avea abia 18 ani acum două veri când a participat alături de prietenul ei Alex, „în glumă”, la prima emisiune gen *reality show* din România, *Vara Ispitelor*, pe Pro TV. De aici până la statutul de vedetă *Playboy* n-a fost decât un pas. A devenit una dintre cele mai dese prezente în revistă: *Playboy* a realizat cu ea nu mai puțin de trei pictoriale în doi ani. Cosmina Păsărin: „Publicul m-a solicitat, de ce să nu o fac”.

Următorul pas: o carieră în televiziune. Cosmina Păsărin este deja angajată Pro TV, la care va prezenta în această vară o emisiune împreună cu noul său iubit, George Vintilă, tot o vedetă Pro.

Toate de la un *reality show* – spectacolul care transformă visul în realitate. Dar cât de lung este acest vis? Ce-i drept, cei mai mulți dintre participanți sunt uitați imediat după emisiune. Din *Vara Ispitelor* au plonjat spre o carieră de televiziune doar concurența Cosmina și „ispita” Dalia, ca producător.

Nadira se pregătește să ne anunțe temperaturile medii, situația precipitațiilor și presiunea atmosferică

Într-adevăr, concurenții au avut doar o săptămână pentru a rămâne în atenția telespectatorilor. *Big Brother* este mai generos. Sunt luni de zile în care participanții sunt zi de zi în viața oamenilor asemenea unor actori de telenovele. „O treime dintre concurenții *Big Brother* de pretutindeni își croiesc o carieră în *show-biz* după spectacol”, spune Laura Stanciu, responsabil PR la Prima TV.

Și nici nu e important cât stai pe ecrane. Deși a ieșit prima din *Casa Big Brother*, Nadira Lucia Kanowah, o tânără metisă din Iași, studentă la limbi străine în București, pare să fi realizat cel mai mult. Strategia ei a funcționat: a fost acceptată, a fost văzută, a fost controversată. Publicul a trimis-o acasă după numai două săptămâni de show, timp suficient însă pentru ca *Playboy* sau

Penthouse să-i facă propuneri pentru pictoriale nud.

O nouă dovadă că drumul spre celebritate trece prin studiourile revistelor pentru bărbați: Nadira a ales *FHM*. Stilul mai pudic al revistei s-ar potrivi mai bine cu imaginea unei prezentatoare a rubricii de *Meteo* la Prima TV pentru care Nadira se pregătește intens în aceste zile. Prezentatoare *Meteo*? Nu este mult, dar este un început totuși.

Dar Mumu, Iulia, Violeta sau Adrian, ceilalți protagoniști de la *Big Brother* care-au ieșit din concurs? Cu toții au intrat în show cu așteptări mari. Este noua realitate pe măsura lor?

Mumu s-a întors acasă la Oradea și se pare că a întrerupt orice legătură cu producătorii *Big Brother*, în urma unor conflicte a căror natură este ținută secretă. Este o persoană mai cunoscută în oraș, dar cu mai puțini bani în cont. În așteptarea unei noi direcții pe care s-o ia în viață, Mumu a trebuit să-și mai reducă portofoliul de acțiuni pe

la *Vara Ispitelor*. Contractul cu producătorii îi obligă la tăcere. „Când am semnat acele clauze ni s-a spus că sunt pentru protecția noastră. Mai târziu am înțeles că sunt pentru protecția lor”, își amintește Sanda.

Este ceva de ascuns? Chiar și într-un *reality show*, culisele rămân ferite de camerele de luat vederi. Sanda: „În ședințe cu perechile, producătoarea emisiunii țipa la noi, spunându-ne că trebuie să ne atingem cu «ispitele». Eram încurajați să consumăm alcool pentru a fi mai deschiși spre aventură. Ni s-a spus chiar că s-au stricat camerele de luat vederi, doar-doar ne-am dezbrăca în voie”.

Un război psihologic zilnic, în care producătorii se ghidau după principiul „scopul scuză mijloacele”, își re trăiesc cei doi experiența *reality*. „Ni se spunea permanent că prietenii ne înșală. Chiar mi-au trimis pe sub ușă un bilet ca venind din partea lui Călin în care mi se transmitea că nu mă mai iubește. Începuserăm să avem îndoieli”, spune Sanda.

O experiență cu final fericit totuși. Călin și Sanda n-au devenit vedete, dar s-au căsătorit la câteva luni după emisiune. N-ar mai participa însă la un asemenea show.

Cosmina Păsărin, în schimb, nu-și amintește de presiuni. Nici n-avea nevoie de ele, de altfel. Comportamentul său nonconformist i-a adus repede notorietatea.

Pentru public, Cosmina a rămas bomba sexi care și-a înșelat prietenul în fața camerelor de luat vederi: „Știu că multă lume crede acest lucru, dar nu am făcut dragoste cu Bogdan («ispita» Cosminei – n.r.) în săptămâna de la *Vara Ispitelor*”.

Dar nici n-a rămas împreună cu Alex multă vreme după. O săptămână, mai exact, până la propunerea *Playboy*: „M-a pus să aleg: ori el ori *Playboy*”. Cosmina a ales celebritatea.

Ar alege din nou la fel, zice ea, chiar dacă trecerea spre noua ipostază n-a fost ușoară: „Am trecut la o maturitate bruscă și nedorită”. În plus: decepții în dragoste, deziluzii în așteptările ei pentru o carieră rapidă în televiziune.

„Căci a fi tânără, sexi și admirată nu este suficient pentru a-ți adjudeca timp de emisie. Cosmina Păsărin a avut doar apariții sporadice pe Pro TV: „Mă așteptam la ceva mai mult și cred că pot mai mult, dar mi s-a spus mereu: ești mică, ai răbdare”.

Timpul său a venit, se pare. O nouă emisiune de vară o va pune din nou pe sticlă. E multă muncă de data asta, atât de multă, încât, spune Cosmina, n-are prea mult timp să se uite la televizor. Și în nici un caz la *Big Brother*: „Să vă spun un secret: nici măcar nu-mi plac *reality show*-urile”, spune Cosmina.

Text: Dan Tornea, Gălaș, T. C. Zorojanu

Foto: Robert Hancuarec, Octavian Tibăr arhivă

www.ASA.ro

Cu noi sunteți deja în viața...

Alex Apotemă - Fonditor Proiectat

Reușim să ne comparăm cu toți jucătorii de pe piață

interviu cu domnul John A. Long, Executive Director, *Rompetrol Downstream*

„Majoritatea marilor companii petroliere au un concept care spune că, dacă te urci în mașină în estul Rusiei și traversezi Europa până în Portugalia, toate benzinăriile în care intri de-a lungul drumului trebuie să fie la fel.”

„E o idee greșită că românii ar

▼ **Care este părerea dumneavoastră de profesionist în acest business despre piața românească și care sunt perspectivele anilor următori?**

– Este o întrebare interesantă, mai ales din perspectiva faptului că piața românească a ajuns la un nivel foarte avansat. Valoarea bunurilor achiziționate în magazinele din benzinării este foarte mare, chiar surprinzător de mare, dacă e să o comparăm cu cifrele pe care le înregistrează țările din Europa de Vest. De exemplu, un magazin din România produce aproape la fel de mult profit ca și unul din Marea Britanie. Acesta este un aspect care a

cele ale Agip, Shell, OMV, Mol... Cred că au început să folosească tancurile cu pereți dubli chiar înaintea multor țări din Vestul Europei. Și tocmai din aceste motive, ați construit o benzinărie în România te costă o grămadă de bani. Sigur că există o prăpastie uriașă între marile rețele și celelalte benzinării private care, adeseori, sunt construite chiar fără nici o autorizație, dar asta este o altă problemă...

– **Cine sunt principalii competitori ai Rompetrol Downstream?**

– Marile companii străine, precum și Petrom, desigur.

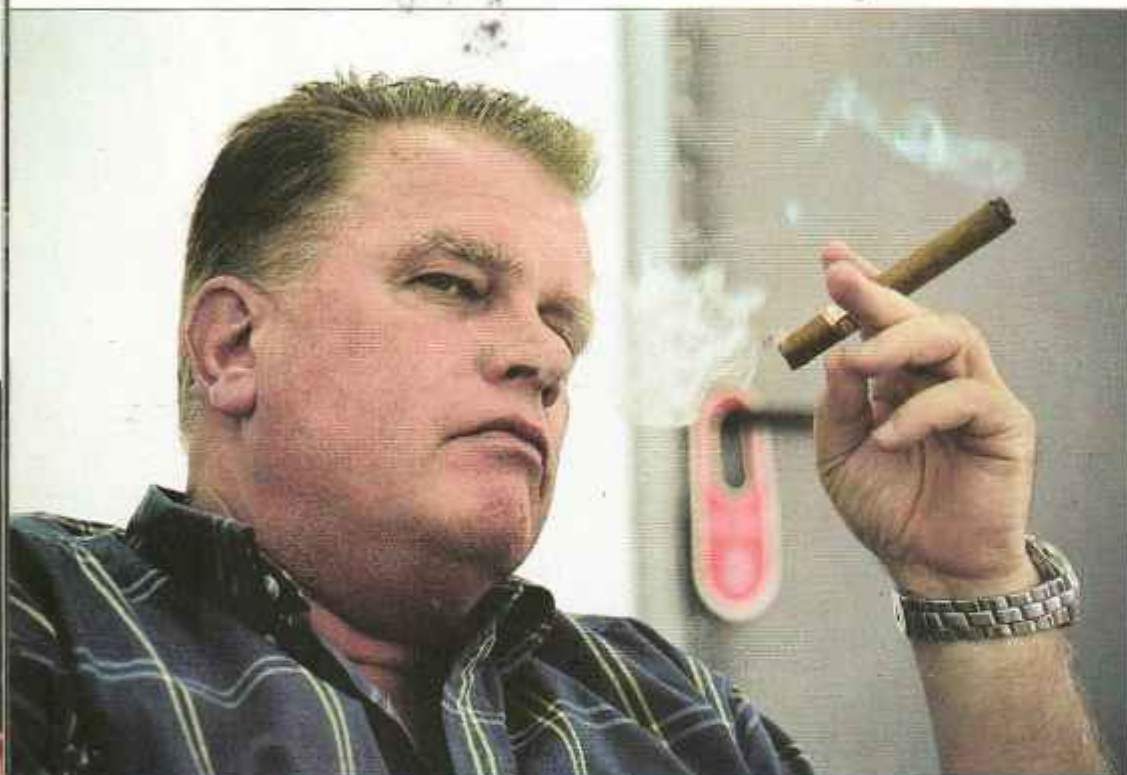
acum și în România, numai că viteza de derulare a evenimentelor este mult mai mare. Mai ales în acest moment, în condițiile noilor reglementări legale în vigoare, cred că majoritatea vor dispărea rapid. Sincer, îmi pare rău pentru toți cei care și-au investit economiile de o viață într-o asemenea afacere dar, din păcate, mulți dintre ei au ales greșit locațiile, echipamentul, nu au înțeles așa cum trebuie business-ul... Majoritatea celor care și-au deschis o benzinărie au plecat de la ideea că petrolul, benzina, înseamnă automat bani, dar nu-i deloc așa. Mai ales acest segment al afacerii, vânzarea produselor petroliere, este foarte riscant și cu o concurență foarte puternică.

– **Deși România este abia la începutul economiei de piață, domeniul dumneavoastră de activitate este, demult, unul foarte competitiv, mai ales ținând cont de prezența aici a unora dintre marile companii petroliere la nivel mondial. Cum reușește Rompetrol Downstream să rămână în competiție, mai ales că este și singura companie românească integral privată de pe piață?**

– Noi reușim să ne comparăm cu toți jucătorii de pe piață. Și o facem exact în termenii lor, pe terenul lor, cum se spune. Construim benzinăriile așa cum le construiesc și ei, numai că noi o facem mai eficient, în opinia mea. Magazinele noastre sunt bune și bine aprovizionate, echipamentul este în majoritate importat și e exact același echipament pe care-l folosesc și ei. Cred că noi suntem mai eficienți, așa cum am spus, pentru că suntem o companie mai mică și, astfel, mai flexibilă. În același timp, noi furnizăm o gamă mai variată de produse de calitate datorită faptului că deținem rafinării în cadrul grupului. Nici una dintre companiile multinaționale prezente aici nu deține capacități de rafinare în România, fiind obligate să se bazeze pe diverși furnizori. Suntem mai mici decât ei în afara granițelor dar, în România, nu trebuie ignorat faptul că suntem o companie integrată. Noi folosim numai produsele noastre, care sunt extrem de bune din punct de vedere calitativ, la standarde europene.

– **Deci calitatea carburanților de la benzinăriile Rompetrol este comparabilă cu aceea a carburanților din benzinăriile marilor companii străine?**

– Sunt produse mai bune, cred eu. Și mai cred că nu există cineva care să contrazică acest lucru. Iar asta pentru că foarte mulți cumpără, oricum, de la noi. Nu e nici un secret. Mergeți la rafinăriile noastre și vedeți camioanele care așteaptă afară. Pe de altă parte – și de aceea spun că noi avem produse mai bune – marile companii nu pot avea

surprins pe foarte mulți, mai ales marile companii care intenționau să deschidă rețele de benzinării și mini-magazine în România. Nimeni nu a crezut că românii au suficiente venituri pentru a deveni clienții de care are nevoie un asemenea business. Dar, așa după cum s-a văzut, au. Și foarte mulți români au bani cash. Așa că, în logica economiei de piață, au apărut și diverse locuri unde oamenii să-și cheltuiască acești bani. Părerea mea este că piața românească e mult mai sofisticată decât cred majoritatea celor care vin să investească aici. În plus, dacă vă uitați la benzinăriile românești, acestea sunt comparabile până la detalii cu benzinăriile occidentale. Se utilizează tancuri cu pereți dubli, detectori de scurgere, sisteme de recuperare a vaporilor. Toate benzinăriile noastre respectă specificațiile europene în domeniu ca, de altel, și

– **Dar micile benzinării private? Credeți că vor dispărea de pe piață?**

– Da. Probabil că vor dispărea, încetul cu încetul. Au servit, la un anumit moment de timp, necesitățile publicului. Înainte de intrarea pe piață a marilor companii, în 1994, în România exista numai Petrom dar, cum nici Petrom nu putea fi pretutindeni, au apărut aceste stații private, așa numite „Mom's & Pop's stations”, cum le spun americanii... Este o dezvoltare firească a pieței, câtă vreme același tipar al evoluției s-a aplicat și în Vest, cu mulți ani înainte. În Marea Britanie, de exemplu, la un moment dat erau circa 30.000 de benzinării, dar într-o perioadă scurtă de timp numărul lor a scăzut brusc la 17.000, pentru că foarte multe stații private, mai ales din zonele rurale, nu au putut să se susțină financiar. Același lucru se întâmplă

fi altfel decât ceilalți europeni"

aceeași constanță a calității, folosind diverși furnizori, în timp ce noi folosim unul singur.

- Care considerați că sunt principalele realizări ale Rompetrol Downstream până acum? Ce planuri aveți până la sfârșitul anului 2003?

- Primă mare realizare este că am reușit, într-o perioadă foarte scurtă de timp, să devenim probabil a doua companie de profil din România. Am demarat activitatea la începutul anului 2001 cu 18 benzinării, toate moștenite de la rafinăriile Vega și Petromidia, aflate în cadrul grupului. Astăzi, avem 50 de benzinării proprii și aproximativ 120 aflate în sistem de franciză. Astfel, rețeaua noastră este a doua din România, după Petrom. Pe de altă parte, dacă, în 2001, eram localizați în special în Dobrogea, acum puteți cumpăra produsele Rompetrol în toată țara. Până la sfârșitul acestui an vom mai construi alte 50 de stații proprii, rețeaua noastră devenind, astfel, mult mai mare decât cea OMV și cu 25% mai mare decât Shell, dar Shell a început cu șapte ani mai devreme. Pe de altă parte, noi nu construim benzinării oriunde, ci numai în locații extrem de bine poziționate. Iar asta pot să o dovedesc prin volumul de vânzări care a fost, în toate cazurile, cel puțin la nivelul așteptărilor. Cu mâna pe inimă spun că, până acum, nu am făcut nici o greșală în această privință. Noi vrem să furnizăm produse de top și servicii foarte bune publicului român și în tot ceea ce facem ne raportăm la cerințele publicului din România.

- Aveți planuri de extindere și peste granițele României?

- Rompetrol este prezent, deja, pe piața din Republica Moldova. Sigur că și noi, Rompetrol Downstream, luăm în calcul toate oportunitățile care ni se oferă, dar preocuparea noastră principală este România. Aceasta este baza noastră de operațiuni.

- Ce lucruri ați fi dorit să fi făcut până acum, dar, din diverse motive, nu s-a putut?

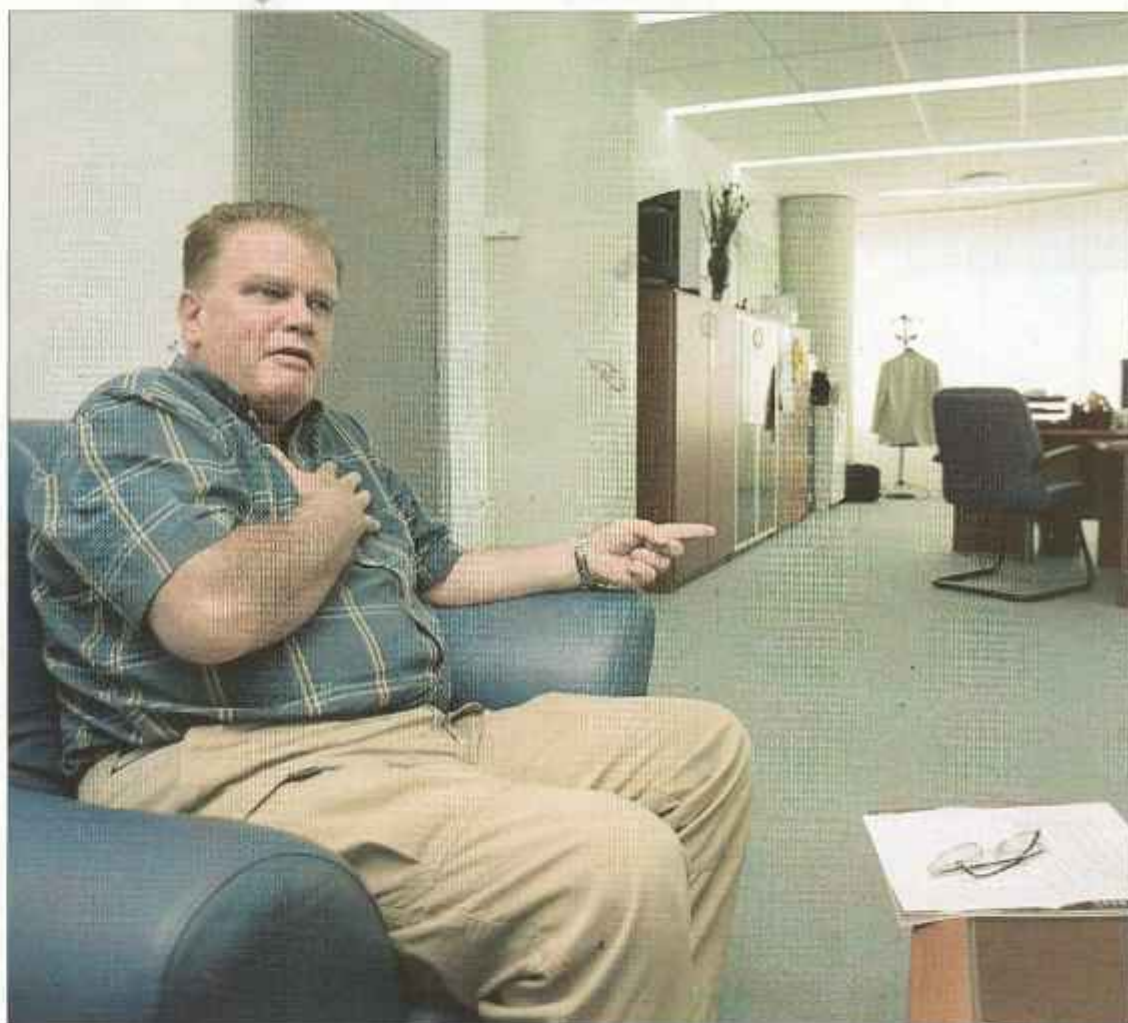
- Eu n-aș schimba nimic. Ceea ce nu s-a întâmplat, este în afara controlului nostru. Mi-aș fi dorit o marjă mai mare la prețul la pompă al carburanților, de exemplu. Marja este vizibil mai mică în România așa că, oricât de bun ai fi, nu poți câștiga atât de mult cât ai câștiga în Bulgaria, de exemplu. Dar, pe de altă parte, Bulgaria are o piață mult mai mică... Iar dacă aveam o marjă mai mare, am fi avut și o competiție mai puternică. Ar fi venit americanii, probabil, Texaco sau BP, care, deocamdată, au stat deoparte pentru că aceste companii se bazează foarte mult pe această marjă a prețului.

- Care e secretul acestui business?

- Nu vreau să fiu greșit înțeles, nu mă plâng, dar acesta este un business foarte

greu și foarte riscant. Pentru mine, secretul a fost întotdeauna să faci acest business așa cum trebuie, după regulile sale interne. Lucrez în domeniu de peste 37 de ani, am lucrat în diverse companii, în diverse țări și am învățat că aceleași principii se aplică și în Extremul Orient, și în America, și în Vestul Europei, și în România. Eu sunt recunoscător că am avut oportunitatea de a aduce tot ceea ce știu în România; nu există substitut pentru experiență în acest domeniu.

- Ce părere aveți despre România, după toate experiențele precedente?

- Ador România. Am lucrat în Orientul Mijlociu patru ani și a fost, probabil, cel mai fascinant loc în care am fost în viața mea. Apoi, am fost trimis în Cipru, după care în România. Au fost mulți cei care îmi spuneau, râzând, că dau înapoi, de la o viață superbă pe malul Oceanului Indian, la Mediterana și apoi la Marea Neagră. Iar răspunsul meu, după 11 ani petrecuți aici, este că iubesc acest loc. Locuiesc aici, mă simt pe jumătate român, m-am căsătorit cu o româncă, am un băiețel

care, dacă eu vorbesc cu el în engleză îmi răspunde tot în engleză, iar dacă mama lui îi întreabă ceva în engleză, îi răspunde în românește. Majoritatea prietenilor mei sunt români, nu prea mă amestec cu ceilalți străini. În plus, vreau să spun că e o idee greșită că românii ar fi altfel decât ceilalți europeni. Sunt exact la fel. Au aceleași nevoi și dorințe ca și restul europenilor. Și mulți dintre ei au veniturile necesare să și le satisfacă. Majoritatea marilor companii petroliere au un concept care spune că, dacă te urci în mașină în estul Rusiei și traversezi Europa până în Portugalia,

toate benzinăriile în care intri de-a lungul drumului trebuie să fie la fel. Această prezumție este suficient de rațională pentru că, vorbind sincer, acum, în 2003, nu mai există diferențe majore în mentalitatea oamenilor. Vor aceleași lucruri, au nevoie de aceleași lucruri, cumpără aceleași lucruri...

interviu de **Alexandru Arion**
foto **Robert Hancianec**

Dracula vine la Sn

Acum aproape 600 de ani Dracula (fiul Dracului), cum însuși se semna domnitorul Vlad Țepeș, își trăia tumultuoasă existență între Sighișoara și Snagov. Istoria se repetă, iar Dracula, înfățișat de data aceasta sub forma unui parc de distracții, urmează aceeași traiectorie.

Investiția de 31,5 milioane dolari îi lasă nostalgici pe sighișoreni și stărnește mare interes în zona Capitalei. Lansat oficial în noiembrie 2001, proiectul *Dracula Park* pare să aibă în cele din urmă sorti de izbândă.

Bucuroși sau nu, sighișorenii au ratat providența de a fi gazdele unuia dintre cele mai interesante parcuri de distracții din Europa. Deși Sighișoara era vizitată deja de turiști, fiind singura cetate medievală locuită din Europa, mult mediatizatului parc de distracții putea să înzecească numărul de vizitatori atrași către această localitate. Efectele pozitive ale campaniei publicitare începuseră să se simtă chiar înainte ca lucrările de construcție a parcului să demareze. Anul trecut numărul de turiști sosiți în Sighișoara s-a triplat. „Eram obișnuiți cu turiștii, dar aceștia ne invadeau mai ales în perioada Festivalului de Artă

Odată cu schimbarea locației se va modifica și structura acționarului. Terenul pe care va fi construit parcul aparține Regiei Autonome a Administrației Protocolului de Stat, care este prezentă în Snagov prin Sucursala pentru Reprezentare și Protocol Snagov. Complexul Snagov-Parc este subunitate a Sucursalei Agrosilvice și de Agrement Scroviștea.

Medievală. De când a demarat proiectul *Dracula Park*, orașul nostru devenise un adevărat furnicar”, își amintește Gladiola Moise, proprietara unei cafenele din centrul Sighișoarei. „Din momentul în care s-a aflat despre schimbarea locației parcului, în cafeneaua mea s-a reinstalat monotonia”, afirmă nostalgică Gladiola Moise.

Sighișorenii care au hotărât să renunțe la case au primit de aproape trei ori mai mulți bani decât dacă ar fi făcut același lucru înainte ca orașul lor să fi fost ales drept locație pentru *Dracula Park*. „Cinci ani de zile am ținut la vânzare o casă veche a părinților mei care valora puțin peste 30.000 dolari. Anul trecut am vândut-o cu 90.000 dolari”, își amintește Brândușa Mureșan, localnică.

Intenția ministrului Turismului de a amplasa viitorul parc de distracții la Sighișoara a fost aspru criticată. Organizații ecologiste, înalte fețe bisericești, fundația britanică *Mihai Eminescu* sau UNESCO au avertizat asupra pericolului pe care amplasamentul l-ar aduce patrimoniului istoric reprezentat de vechea cetate. Mai mult, UNESCO a adus și argumente de ordin economic privind neinspirata alegere a Sighișoarei ca locație pentru *Dracula Park*. Românii care locuiesc pe o rază de 80 kilometri și care ar fi reprezentat 90% din potențialii vizitatori, au salarii mici și standard de viață scăzut, fiind puțin probabil ca aceștia să contribuie la realizarea veniturilor estimate. În ceea ce privește turiștii străini, aceștia ar fi fost descurajați de faptul că amplasamentul parcului ar fi fost departe de Capitală, la cinci ore de mers cu trenul sau cu mașina.

Opozanții au câștigat bătălia și, astfel, parcul cu numele lui Dracula a spulberat sighișorenii visul unui turism înfloritor în orașul lor, sursă a unui însemnat număr de locuri de muncă. Mai mult, oamenii de afaceri care au cumpărat case în Sighișoara pentru a deschide pensiuni sau restaurante vor trebui să se mulțumească acum doar cu 10% din numărul de turiști estimat în planurile

lor de afaceri. Cei care au cumpărat terenuri le vor vinde în pierdere.

Studiul de fezabilitate realizat de *Pricewaterhouse Coopers* (PwC), compania care acordă consultanță pentru proiectul *Dracula Park*, a desemnat Bucureștiul ca fiind cea mai potrivită locație. Numărul mare de turiști români și străini ce pot fi atrași, infrastructura generală și turistică, prezența unui aeroport internațional, veniturile și dotările cu bunuri de folosință îndelungată, precum și disponibilitatea de a se cheltui o anumită sumă de bani pentru distracții sunt câteva dintre criteriile care stau la baza recomandării PwC privind alegerea Bucureștiului în detrimentul Sighișoarei sau Constanței.

Argumentele analiștilor PwC sunt simple: Capitala ar putea să atragă cu 40% mai mulți turiști, dintre care aproape 20% ar fi străini. Ponderea turiștilor străini ar fi de 8% dacă *Dracula Park* va fi amplasat la Constanța, în vreme ce la Sighișoara ea s-ar situa în jur de 16%. Și în ceea ce privește rata profitabilității balanța înclină în favoarea Bucureștiului. Începând cu al treilea an de funcționare, când parcul va deveni suficient de cunoscut pe plan internațional, sunt estimate venituri de 11,4 milioane euro în cazul Bucureștiului, în timp ce pentru celelalte locații acestea ar fi de aproape două ori mai mici. Este clar că Bucureștiul bate la cifre.

Studiul de fezabilitate a stârnit controverse aprinse între acționarii *Fondului de Dezvoltare Turistică Sighișoara* (FDTS). Consiliul Local Sighișoara, care pusese la dispoziție terenul de pe platoul Breite și care obținuse astfel dreptul de acționar majoritar al FDTS, este acum marele perdant.

Prin oferta publică de acțiuni FDTS, derulată în perioada decembrie 2001-aprilie 2002 prin intermediul *Active International SA*, au fost atrase fonduri de peste trei milioane dolari, valoarea totală a emisiunii fiind de cinci milioane dolari. FDTS s-a ales astfel cu un număr de acționari exclusiviști, companiile *Coca Cola* și *Brau*

agov

Union fiind printre cei mai importanți. Pentru companiile mari care au investit în *Dracula Park*, schimbarea locației nu influențează semnificativ cifra de afaceri scontată. De altfel, *Coca Cola* și *Brău Union* rămân în continuare alături de *Dracula Park* și își păstrează dreptul de exclusivitate pentru distribuția băuturilor și a publicității în incinta parcului. Nu la fel stau lucrurile în cazul oamenilor de afaceri locali, care au cumpărat pachete de acțiuni FDTS în schimbul unor facilități mai mărunte. Pentru aceștia, Bucureștiul este mult prea departe pentru a-și derula afacerile.

Acționarii care doresc să se retragă vor avea posibilitatea să-și primească contravaloarea participațiilor deținute, la un preț stabilit în urma evaluării societății pe baza bilanțului contabil. Aceștia trebuie să completeze un formular, în baza căruia acțiunile rămân la dispoziția societății, iar acționarii primesc contravaloarea lor. În cazul retragerii, acționarii au posibilitatea de a primi contravaloarea acțiunilor prin restituirea activelor primite ca aport în natură la capitalul social, a explicat *Agentiei Mediafax*, Sorin Marica, coordonatorul proiectului *Dracula Park*. Toate aceste operațiuni vor putea fi făcute după ce acțiunile FDTS vor fi listate pe piața *Rasdaq*, etapă imediată finalizării studiului de fezabilitate de către PwC.

Conform contractului încheiat între firma de consultanță și societatea care administrează proiectul *Dracula Park*, studiul de fezabilitate va fi prezentat acționarilor în cadrul primei ședințe a Adunării Generale a Acționarilor. Etapa următoare constă în elaborarea de către PwC a unui memorandum de informare, firma de consultanță urmând să demareze procesul de atragere de capital în vederea construirii parcului de distracții, în baza unui comision de succes.

Dracula Park este în grafic. Semnalele pozitive, precum cele primite din partea IAAPA (*International Association of Amusement Parks & Attractions*), cea mai mare organizație a profesioniștilor din domeniul

parcurilor de distracții, demonstrează, încă o dată, viabilitatea acestui proiect, a declarat ministrul Turismului, Dan Matei Agathon.

Recent, *Dracula Park* a intrat oficial în clubul *International Association of Amusement Parks & Attractions* –

IAAPA, organizație care are 5.000 de membri (parcuri de distracții și companii furnizoare de echipamente pentru parcuri de distracții), din 85 de țări ale lumii. Într-o întâlnire oficială a ministrului Agathon cu președintele J. Clark Robinson, acesta din urmă a afirmat că noul membru al IAAPA stărnește

19 mai a fost data la care Dan Matei Agathon s-a întâlnit cu reprezentanții PwC pentru a discuta aspecte ale studiului de fezabilitate al proiectului Dracula Park. Consultanții PwC l-au lămurit pe ministru, iar acesta a decis. Parcul se va construi la Snagov.

un larg interes în rândurile profesioniștilor din domeniu, atât prin tematica aleasă, cât și prin locație. Mai mult, Robinson consideră că proiectul va atrage foarte mulți turiști străini în România, inclusiv din SUA și Canada, se arată într-un comunicat de presă al Ministerului Turismului. „J. Clark Robinson ne-a promis asistență din partea specialiștilor IAAPA în domeniul construcției *Dracula Park*, al managementului și marketingului parcului de distracții, al eficienței și securității instalațiilor ce vor fi montate în parc și, nu în ultimul rând, pentru atragerea de investitori străini în acest proiect”, a declarat ministrul Turismului, Dan Matei Agathon.

Snagovul nu are aerul medieval al Sighișoarei. Aici sunt amestecate casele țărănești cu fostele vile de protocol și casele moderne ale unor politicieni, fotbaliști sau oameni de afaceri bucureșteni. Pe lac sunt zăriți vara oamenii „cu dare de mână” care se bucură de viață pe schi-jeturi sau în bărci cu motor. Doar mânăstirea Snagov amintește de perioada medievală, aici fiind îngropat capul lui Vlad Țepeș.

Febra de la Sighișoara s-a mutat acum la Snagov. Oamenii de afaceri au luat cu asalt zona. „Am fost încântată să aud că *Dracula Park* se va construi la Snagov. Am vrut să investesc la Sighișoara dar era prea

departe de centrul meu de afaceri. Acum voi construi o pensiune lângă Snagov și voi putea să-mi monitorizez îndeaproape afacerea”, își manifestă intenția Delia Corfus, om de afaceri. Nici investitorii străini nu au rămas indiferenți. Companii din Austria, Spania sau Japonia și-au manifestat interesul de a fi partași la realizarea proiectului *Dracula* la Snagov.

Fie că înțeleg sau nu implicațiile unui parc de distracții alături de casele lor, localnicii se grăbesc să crească prețurile la terenuri. „Vreau să achiziționez un teren în zona Snagovului pentru a construi un restaurant, dar prețurile au luat-o deja razna. Mi s-au oferit de către localnici terenuri cu 15 dolari metrul pătrat pentru suprafețele mari din satele învecinate și cu 60 dolari metrul pătrat pentru cele cu ieșire la lac. Aștept rezultatele studiului de fezabilitate și atunci îmi voi reface calculele pentru a fi sigură că investiția mea nu va eșua”, mărturisește Dana Colibabă, lector universitar.

Studiul PwC a luat în calcul trei variante privind dimensiunea parcului de la Snagov, cea maximală prevăzând un teren de 200 ha, cu aproximativ 80 ha mai mult față de suprafața avută în vedere, în cazul în care parcul ar fi fost construit la Sighișoara. Ministrul Agathon mizează și pe o creștere a veniturilor din exploatare, prin faptul că parcul de la Snagov va prezenta atât imaginea mitului *Dracula* cât și istoria și cultura medievală.

Prin alegerea Snagovului ca locație pentru *Dracula Park* se mizează pe o creștere a atractivității ofertei turistice românești, creșterea circulației turistice interne și internaționale, crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea zonei de amplasament. Prin colaborarea cu PwC se urmărește atragerea de investitori străini cu capacitate financiară ridicată, astfel încât proiectul să se finalizeze la sfârșitul anului viitor.

Rămânem optimiști și ne dorim ca febra Snagovului să nu fie efemeră precum cea Sighișoarei. Sperăm ca Snagovul să nu reprezinte un al doilea mormânt al unui alt *Dracula*, ci să fie locul în care să putem găsi un *Disneyland* sau *Europa Park* la noi acasă, chiar dacă numele ales pentru locul în care ne vom distra este suficient de macabru.

Text: Giani Grădinaru

Foto: Octavian Tîbăr, Paul Agarici

La modă: creditul ipotecar

Să fii dator

creditele pentru cumpărarea de locuințe oferite mai generos ca niciodată de către bănci.

Oferta este aici. La 50 de metri de la intrarea în complexul Romexpo o mică vilă cochetă a fost ridicată peste noapte pentru a găzdui standul Agenției Naționale a Locuinței (ANL). Este un stand care atrage atenția deși în împrejurimi sau în pavilioanele ocupate până la refuz cele mai importante companii din domeniul construcțiilor încearcă să fure ochii și atenția miilor de vizitatori cu cele mai impresionante tehnologii, cu mărfuri și servicii prezentate agresiv, cu fete în fuste scurte care împart cadouri, cu Huidu care, în timp ce-l anunță pierdut pe Găinușă, invită vizitatorii la tombolă: câștigătorul i se construiește casa pe gratis.

Funcționarii ANL par contaminați de spiritul comercial al expozanților particulari: dau lămuri, prezintă machete, înmânează pliante. Miron Mitrea are case de vânzare și voturi de cumpărat, iar acest lucru l-au înțeles, se pare, funcționarii scoși de prin birourile ANL pentru a da ochii cu publicul aspirant la o locuință. „Oferta noastră este mai avantajoasă decât a băncilor comerciale: noi intermediem împrumutul și dăm casa la cheie, băncile vă oferă doar împrumutul și dumneavoastră vă construiți casa”, explică Rodica Pană, responsabil de relații publice, câtorva clienți care au intrat în al doilea stand al ANL din Pavilionul O.

Miron Mitrea are dreptate să-și pună funcționarii la treabă. De o bună bucată de vreme, interesul publicului

„Îmi caut libertatea”, spune Locusteanu Matei din București, care și-a făcut curaj și a intrat la agenția Raiffeisen Bank Dorobanți din București. Are 33 de ani, o soție, o fetiță și un salariu pe cartea de muncă de 7 milioane de lei și ar vrea să știe dacă este calificabil pentru un credit ipotecar. Raiffeisen Bank este ultimul mare jucător intrat pe o piață extrem de aglomerată și care abia în urmă cu un an era total ignorată de către bănci.

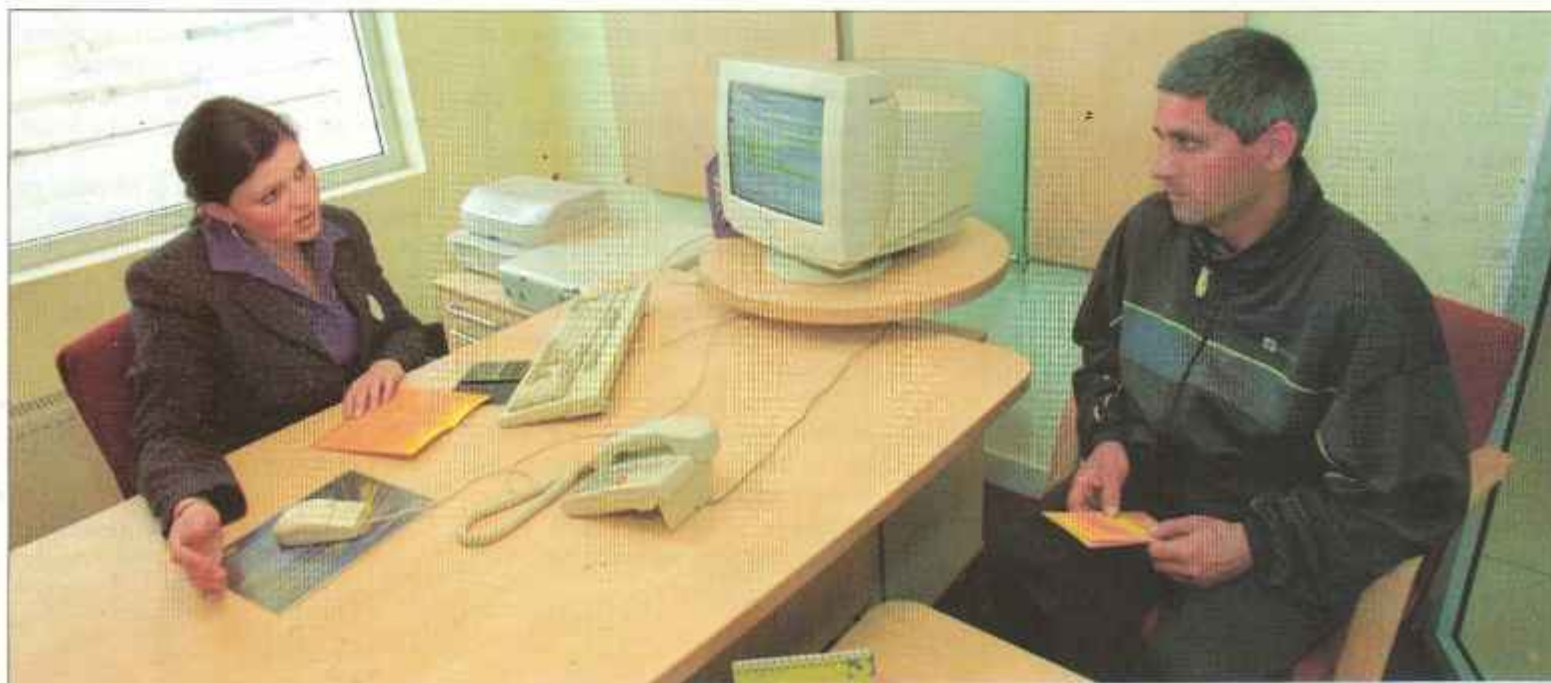
pentru creditele ipotecare prin ANL pălește în fața ofertelor private. Până anul trecut doar agenția de stat oferea posibilitatea achiziționării unei locuințe garantând împrumutul cu imobilul însuși. Băncile, la rândul lor, aveau ceva mai bun de făcut cu banii decât să dea credite imobiliare. Pentru un astfel de credit băncile solicitau avans, giranți, și chiar un alt imobil garanție alături de imobilul cumpărat sau construit prin creditul acordat. Nu-i de mirare că apariția ANL, cu toată propaganda politică respectivă, a trimis mii de români la ghișeele poștale pentru a completa solicitări de locuințe.

S-a dovedit un mare bluf. Euforia care i-a cuprins pe români s-a evaporat în fața birocrației uriașe, a corupției, a lipsei oricărui răspuns din partea angajaților ANL la solicitările oamenilor, a veștilor legate de cali-

tatea îndoielnică a apartamentelor și mai ales a perspectivelor tot mai îndepărtate de a vedea vreodată construite blocurile pe care agenția le plănua. „Numărul cererilor de locuințe pe care ANL le primește zilnic a scăzut la doar o fracțiune din numărul de cereri de acum doi-trei ani”, spune un angajat al agenției care n-a dorit să i se publice numele.

Într-adevăr, vremurile s-au schimbat. Băncile au descoperit o nouă afacere: creditul ipotecar. Tonul l-au dat băncile străine, cu HVB lansând prima oferta pe piață în octombrie 2002. Apoi piața a explodat: Alpha Bank, BCR, BRD și apoi aproape toate băncile de pe piață au lansat produsele lor ipotecare. Pentru prima dată la televiziune reclamele invitau oamenii să-și ia case cu banii băncilor, garantând cu aceleași case. „Cu banii pe care-i dai lunar pe chirie îți achiziți rata la bancă și știi că ai casa ta”, a fost mesajul pe care Alpha Bank l-a trimis tinerilor căsătoriți în reclama la produsele sale.

Căci tinerii, cu venituri medii și peste medii, sunt ținta predilectă a băncilor. La ei s-au gândit și specialiștii de la ING Barings care a venit cu o ofertă de creditare în lei pe o perioadă de până la 25 de ani. Importanța pe care banca olandeză o acordă creditelor ipotecare, și în general noului segment de retail pe care a intrat în forță cu această ocazie, este dovedită de perioada lungă de

toată viața la bancă nu-i o opțiune atractivă. Și totuși, românii au primit cu mare bucurie Motivul: de ceva timp acestea nu mai solicită alte garanții decât însuși imobilul cumpărat.

pregătire și campania agresivă de publicitate care a însoțit lansarea acestora.

Mesajul ING: luați credite în lei. Trei dintre cele patru tipuri de credite oferite de bancă sunt în lei, iar explicația pentru aceasta a dat-o chiar președintele ING România, Jan Op de Beeck: „Când ai salariul în lei și creditul tău este raportat în dolari, dacă dolarul crește, va crește și datoria ta”.

Lei, euro sau dolari, băncile sunt mai dornice ca oricând să-și deschidă larg pungile pentru cei dispuși să se îndatoreze. Competiția a devenit acerbă și aceasta este în avantajul consumatorilor. La scurt timp după ce ING anunța intrarea pe piața creditelor ipotecare cu o dobândă de 23%, cea mai mică de pe piață, Raiffeisen a venit cu oferta sa de credite în lei pe o perioadă de maximum 20 de ani cu o dobândă de 22%. Răspunsul a venit rapid de la ING Barings, care a scăzut până la 20,5% dobânda pentru creditul ipotecar Clasic.

Concurența a obligat băncile să umble nu doar la marjele de profit ci și la garanții. Exemplul Raiffeisen, care s-a arătat dispusă să finanțeze în lei până la 85% din valoarea locuinței achiziționate, n-a rămas fără urmări. Până atunci avansul minim solicitat de bănci era de regulă de 30% din valoarea locuinței, cu cea mai bună ofertă, de 25%, la BCR. Umarea a fost că și alte bănci, precum Alpha Bank, au crescut procentul de finanțare de la 70% la 75%, iar trendul este în aceeași direcție.

Nu doar dobânzile sau avansurile sunt modalitățile prin care băncile încearcă să atragă atenția spre avantajele propriei oferte. Dacă diferențele nu sunt semnificative între produsele diferitelor bănci, modul în care este îmbrăcată oferta face diferența. Unele bănci aruncă reflectoarele spre dobânzile mai mici, lăsând în umbră costurile pe care clientul trebuie să le suporte prin diferite comisioane sau prin asigurările obligatorii. BCR, de exemplu, se laudă cu una dintre cele mai mici dobânzi bancare pentru creditele ipotecare în dolari, în schimb la aproape 100 de dolari numai pentru

Ministrul are concurență. În urmă cu un an nimeni nu putea bate oferta pe hârtie a ANL: locuințe prin credit ipotecar pe o perioadă de până la 25 de ani. Existau câteva probleme desigur: locuințele, construite de ANL, și creditele ipotecare erau prea puține pentru a susține cererea enormă. Acum Miron Mitrea trebuie să iasă la piață pentru a-și vinde marfa, un cartier rezidențial întins pe 119 hectare pe care vor fi amplasate 1.800 de locuințe ce pot fi obținute prin credit ipotecar. Teoretic, căci practic, avansul pentru casă, stabilit de agenție între 20-80% din valoarea acesteia, îi vor califica pentru credit doar pe cei care oricum dispun de bani cash pentru o locuință. Până la urmă parcă tot la bănci e soluția.

expertiza apartamentului care va face obiectul creditului. Alpha Bank, în schimb, încearcă să accentueze faptul că în valoarea dobânziilor pentru creditele imobiliare, cele mai mari de pe piață, sunt incluse și alte costuri, precum cele cu asigurarea apartamentului, costuri pe care la alte bănci trebuie să le iei în considerare pe lângă valoarea dobânzii. Într-un clasament întocmit de revista Capital, deși ING figurează cu cele mai mici dobânzi la creditele ipotecare, comisioanele bancare aferente acestor credite se ridică cu mult peste cele practicate de restul băncilor. Din analiza comparativă realizată de Capital, cel mai bun produs bancar a reieșit totuși cel al unei bănci românești, BCR adunând cele mai multe puncte pentru creditul său în euro.

Nu doar consumatorii au de câștigat de pe urma avântului creditului ipotecar. Agenții imobiliare, în special cei axați pe segmentul de jos și mediu, au început să-și frece mâinile de bucurie. „În aprilie telefoanele noastre au zăbănit încontinuu, iar volumul de contracte încheiate a fost aproape dublu față de luna aprilie 2002”, spune Ioan Marincăș, șeful unei agenții imobiliare de cartier. Ioana Bănică, de la Miramar Imobiliare, a simțit și ea influența pozitivă a creditului ipotecar: circa 70% dintre clienții agenției cumpără acum cu bani luați împrumut din bănci, spre deosebire de perioada precedentă când majoritatea venea cu banii de acasă.”

Cererea a urcat rapid și prețurile apartamentelor. Cei puțin în București prețurile apartamentelor de două și trei

camere a crescut în medie cu 30% în ultimul an, apreciază cei mai mulți agenți imobiliare. „Cererea a crescut mult în vreme ce oferta a rămas destul de mică, în special la apartamente de două camere sau garsoniere”, spune Ioana Bănică, dar alții o contrazic. Ioan Marincăș: „Piața este plină de oferte de vânzare și majoritatea apartamentelor sunt supraevaluate. După o perioadă de euforie prețurile se vor stabiliza la un nivel inferior celui de acum”.

Dar creditele ipotecare nu sunt și pentru cei bogați, se pare. Piața de lux a rămas aproape neschimbată, apreciază agențiile care acoperă acest segment. „Dacă prețurile au crescut cu ceva asta se datorează mai degrabă faptului că primăvara și toamna este perioada de cumpărare, în timp ce iarna și vara stagnează”, spune Robert Teodorescu de la Regatta, o agenție dedicată segmentului high end al pieței imobiliare. Cristina Dumitrache de la Perfect Casa îi dă dreptate: „Creditul ipotecar nu a influențat genul nostru de clienți, care sunt oameni cu bani. Un apartament de lux cu două dormitoare și un living se cumpără între 130.000 și 180.000 USD. Prețurile sunt deja foarte mari, nu mai contează 20.000-30.000 USD în plus.”

Oricum Teodorescu se așteaptă ca piața creditului ipotecar să crească în perioada următoare datorită ratelor tot mai mici ale dobânzilor, dar și reclamei care se face în jurul acestui produs. Dar creșterea nu va fi atât de mare pe cât este potențialul pieței, consideră Liviu Marin de la Media City. Motivul: condițiile băncilor legate de dovada unui venit pe cartea de muncă pentru solicitantul de credit. Liviu Marin: „Băncile fac o greșală pentru că cer venit dovedit cu carte de muncă. Sunt mulți care își permit ratele, dar nu au venitul pe cartea de muncă atât de mare. Ipoteca de gradul 1 ar trebui să fie o garanție suficientă pentru bănci.”

Interviu: Dan Tornea

Foto: Octavian Tibăr

și Robert Hanciarec

Băncile de pe net

Dacă aveți nevoie de o informație despre un credit sau despre cum vă deschideți un cont sau despre orice alt serviciu bancar, în mod normal, vă deplasați la sediul băncii. Aici întrebați un funcționar sau stați să copiați informațiile afișate la un ghișeu. Vă consumă mult timp și de multe ori vă pune și răbdarea la încercare. Noi vă recomandăm să încercați întâi Internetul.

Să luăm de exemplu
site-ul *Băncii Transilvania*
(www.bancatransilvania.ro).

De aici puteți afla cam tot ce v-ați dori de la o bancă, informații despre: credite, depozite, carduri, cecuri de călătorie, operațiuni valutare etc. Cea mai interesantă facilitate de pe site este însă calculatorul pentru rate. Aveți posibilitatea să vă calculați suma pe care o plătiți lunar în cazul unui credit pe o anumită perioadă. Puteți afla însă și ce credit vi se potrivește atunci când, lunar, ați putea rambursa către bancă o anumită sumă. La fel, puteți afla perioada în care ar fi bine să vă împrumutați. Tot de pe acest site aveți acces la indicatorii financiari ai băncii pentru anul 2001.

La BRD (www.brd.ro) avem cam aceleași facilități. Orice informație pe care ați putea să o considerați utilă se găsește pe acest site, de la servicii și până la sponsorizări și recrutări de personal. Și aici este prezent simulatorul pentru rate. Diferența este că de această dată nu puteți afla decât rata lunară, fie ea fixă sau descrescătoare. Informațiile despre credite

sunt oferite sub forma unui fișier pdf
(se deschide cu *Acrobat Reader*) care se
salvează în calculatorul celui care
accesează site-ul.

Raiffeisen Bank (www.banca-agricola.ro) oferă credite în lei și valută pe o perioadă de până la 20 de ani, pentru achiziționarea

de locuințe. În caz că acest lucru vă tentează aveți la dispoziție un calculator pentru rate. Introduceți suma necesară, durata de creditare și puteți afla cât o să plătiți pe lună de acum înainte, timp de 20 de ani... Pentru a vă câștiga încrederea, *Raiffeisen Bank* își publică și ea câteva informații financiare pentru anul 2001, dar și un scurt istoric. Tot aici aveți ocazia să citiți despre simbolistica emblemei acestei bănci.

Ne-ar fi plăcut ca la final să vă prezentăm și site-ul celei mai mari bănci din România. Din păcate www.bcr.ro nu este accesibil decât pe baza unei parole și deci nu se adresează unor potențiali clienți. În acest caz nu vă putem salva de „amabilitatea funcționarilor”.

10x1. **Mugurel Mărgărit**

Căștigătorul concursului organizat de
Editura Allfa, din Fiecare 5/2003, este
Nicolae Enea Tarină, București

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de:
500.000 lei

Detuipat, telefonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 75341, secțiunea 1
Căștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trimitere a
scrierilor dumneavoastră este **20 iunie 2003**, data poștei

Consent to publish in this journal entails the author's irrevocable and exclusive authorization of the publisher to collect any sums or considerations for copying or reproduction payable by third parties (as mentioned in article 17, paragraph 2, of the Dutch Copyright Act of 1912 and in the Royal Decree of June 20, 1974 (S. 351) pursuant to article 16b of the Dutch Copyright Act of 1912) and/or to act in or out of court in connection herewith.

Milionari audio

EDI-România (Radio 21 și Europa FM) are două milioane și jumătate de ascultători în fiecare zi, conform primului val de sondare a audienței radio pentru 2003, *Audiradio*. Astfel, cele două posturi se situează pe locul întâi la nivel național, respectiv pe București, la o distanță considerabilă de celelalte stații private FM. Conform IMAS, *Europa FM* are 1.823.700 ascultători în fiecare zi, devansând *Pro FM* (1.120.200) și *Radio Contact* (798.000). În București, între

radiourile private, lider de piață este **Radio 21** cu 303.800 de ascultători, urmat de **Pro FM** (247.800), **Radio Contact** (111.600) și **Europa FM** (83.600). Truștul **EDI-România**, parte a grupului **Lagardère Radio Active International**, își menține astfel supremația pe piața radio autohtonă.

Construcții ușoare, rezistente și modulare - Construcții GALCO®

Sistemul modular de construcție permite extinderea halelor cu cheltuieli minime ori de câte ori este necesar.

Construcțiile metalice realizate din elemente ușoare, modulare reprezintă cea mai ieftină soluție pentru ridicarea unei hale și conferă multiple avantaje.

Pentru a satisface cele mai variate cerințe, structura metalică GALCO® produsă de compania Francemetal se pretează construcțiilor pentru spații de producție, ateliere, depozite, birouri, construcții provizorii de șantier, etc. Structura GALCO® poate fi utilizată cu succes și pentru construirea de locuințe individuale ieftine. Avantajele structurilor GALCO® constau în calitatea materialelor, livrare rapidă, rezistență și montajul simplu. În plus, odată construite, în funcție de necesități, pot fi foarte ușor extinse cu ajutorul modulelor suplimentare. Compania Francemetal produce de peste 25 de ani aceste structuri. Utilizate în cele mai dure condiții climatice din Africa, Europa și alte zone din lume, aceste construcții și-au demonstrat fiabilitatea și rezistența. Toate elementele structurilor GALCO® sunt realizate din oțel galvanizat profilat la rece (Z275) cu limită înaltă de elasticitate (E36).

Compoziția zincului, bine controlată, permite obținerea unei acoperiri anticorozive foarte fine, uniforme și de calitate.

Secretul rezistenței la coroziune constă în tehnologia de galvanizare în baie de zinc lichid, menținut la o temperatură

cuprinsă între 450°C - 500°C. Șuruburile de prindere și buloanele de ancoraj pentru asamblarea structurii sunt din oțel galvanizat la cald, cu înaltă limită elastică (clasa 8.8). Închiderile laterale și învelitoarea sunt realizate fie din panouri sandwich izolate cu spumă poliuretanică, cu cele două fețe prevopsite, protejate cu un strat de poliester, fie din tablă din oțel galvanizat nervurat și prevopsit, rezistente la foc și coroziune. Toate elementele sunt produse în serie mare și oferă o calitate de execuție ireproșabilă. Pentru realizarea unei hale cu ajutorul acestor structuri, fundația poate fi limitată doar pentru fixarea picioarelor stălpilor, realizându-se astfel importante economii de materiale și timp. Montajul este foarte rapid, greutatea maximă a unei piese nedepășind 150 kg ceea ce permite ca toate elementele de structură să fie asamblate pe șantier. Firma GALCOROM care furnizează pe piața românească structura GALCO®, asigură un termen de livrare cuprins între 4 - 6 săptămâni, iar termenele de execuție sunt foarte mici. Prețul acestor construcții este foarte avantajos, dacă se ia în considerare raportul preț-calitate. Construcția modulară, obținută prin combinarea elementelor de structură, permite realizarea oricărei forme dorite, extinderile ulterioare realizându-se pe același principiu simplu. Reprezentanții firmei GALCOROM vă așteaptă pentru a vă furniza detalii suplimentare despre avantajele construcțiilor GALCO®.

FRANCEMETAL
GALCOROM

Calea Călărași 311, Sector 3, București

Tel/Fax: +4 021 327 56 96 / +4 021 326 25 41 - GSM: 0722 636 100 / 0723 131 156 e-mail: galcorom@fx.ro

<http://www.galco-cm.com>

Concert pentru violoncel și celebritate

Deși părinții ei sunt ingineri și nu exista vreo tradiție muzicală în familie, la 10 ani Laura a fost îndrumată de mama ei în lumea armoniei. La Școala nr. 1 a avut de ales între violoncel, flaut și clarinet. Ea, una, ar fi urmat flautul („Am și acum o sensibilitate specială pentru el”), dar mama a convins-o că nu i s-ar potrivea un instrument de suflat pentru că răcea des și... are strungăreață.

Așa că a rămas violoncelul. La vremea aceea, știa despre Vladimir Orloff, Radu Aldulescu, Marin Cazacu și, firește, Pablo Casals, cel care, la vârsta senectuții, considerat cel mai mare violoncelist din istoria muzicii, încă exersa game și studii elementare despre care spunea: „Cred că am început să le înțeleg”...

Din clasa a cincea a trecut la Liceul George Enescu, unde a început să studieze cu Constantin Gheorghiu Holban și Dan Totan, apoi cu Vasile Tugui și, în fine, Marin Cazacu, acesta din urmă fiindu-i profesor și azi, la Universitatea Națională de Muzică.

Prima apariție publică a avut loc în clasa a cincea, la Olimpiada Națională, într-un concert la Ateneu. Doi ani mai târziu participa la primul său concurs internațional, desfășurat în Cehia, unde a luat o mențiune. Primul ei dirijor a fost Radu Popa, la Filarmonica din Giurgiu.

Young Concert Artists este un concurs mondial cu caracter managerial: învingătorii au asigurate concerte vreme de trei ani în America și

Să asculți un recital de violoncel într-o cameră de bloc, undeva, în Crângăși, este oricum o experiență inedită. Dar, dacă solista a fost desemnată recent cel mai bun tânăr interpret din lume! Laura Buruiană are 23 de ani și studiază violoncelul la Universitatea Națională de Muzică din București, sub îndrumarea profesorului Marin Cazacu. Cucerirea Premiului 1 la faza mondială a Young Concert Artists o însemnat un prim vârf de carieră. Vor urma, cu siguranță, altele. În puținul timp în care nu cântă, nu studiază și nu repetă, Laura navighează pe Internet, practică inotul, tenisul, patinajul, schiul sau merge la teatru cu prietenul ei, Cătălin Crețu, compozitor. De curând, Cătălin i-a compus un concert. Laura vrea să rămână în România, deși a primit deja oferte pentru a se stabili în Statele Unite.

Europa. Anul acesta au existat inițial circa patru sute de concurenți, din care, după preselecții, au rămas 45. Laura a câștigat întâi faza europeană, care a trimis-o în finala mondială, alături de alți 11 tineri soliști din întreaga lume. Dintre aceștia, patru au obținut marele premiu: violoncelista noastră, un trompetist, un basist și un violonist.

Dincolo de premii și contracte, Laura și-a făcut numeroase relații. „Cred că este lucrul cel mai important. Altfel, vă dați seama că am avut niște emoții groaznice, mai ales în America, la finală. Intram ultima în concurs, ceea ce de fapt nu era rău, așa că am mai tras cu urechea și mi s-a cam făcut frică: erau toți foarte buni, la un nivel extraordinar”.

În cele 41 de ediții anterioare ale Young Concert Artists, o singură dată s-a mai aflat un român printre învingători: tenorul Marius Brenciu, în urmă cu doi ani.

Pe biblioteca din camera de studiu a Laurei se odihnește o mandolină. „Am cântat la mandolină și block-fluete în orchestra școlii, o mai fac și acum, dar numai pentru mine”.

Vacanțele Laurei sunt aproape exclusiv concertistice. Urmează Italia, se pregătesc Olanda, Polonia și Germania. Rareori are timp să și vadă ceva din orașele prin care trece. America nu i-a plăcut, oamenii i s-au părut superficiali.

La ora dialogului nostru, Laura Buruiană se pregătea pentru aniversa-

sarea a 50 de ani de carieră a lui Dan Iordăchescu, unde urma să cânte varianta pentru violoncel a unei piese vocale de Rahmaninov. „Sper să nu se supere doamna Mariana Nicolesco”, a glumit ea.

Calculatorul îl are de un an și jumătate și îl folosește pentru a afla, via Internet, tot ce mișcă în lumea muzicii. Nu prea contează în ce limbă sunt site-urile, căci tânărul violoncelistă vorbește engleza, spaniola, italiana, franceza și germana.

Previzibil, are probleme cu unii dintre vecini, care nu agreează foarte tare ideea de repetiții la violoncel în bloc. „Chiar vă rog să scrieți asta!” Am scris. Și i-am sugerat să le dea invitații la următorul ei concert. Să afle cu cine au de-a face. Și să fie mândri, nu supărați.

Premiul 1 și patru premii speciale la Young Concert Artists, New York, 2003

Premiul 1 și la Young Concert Artists, Leipzig, 2002

Premiul 1 la Olimpiada națională de Muzică, în perioada 1992-1999

Premiul 1 și Premiul Antropov la Concursul Mihail Jora, 2000

Premiul 3 la Concursul Internațional Eugen Coca, Republica Moldova, 1996, și la Concursul Internațional de Violoncel Dotzauer, Germania, 1998

Premiul 4 la Concursul Internațional de Violoncel Heran, Republica Cehă, 1994

Text: Tudor Călin Zorojanu
Foto: Robert Hancuș

zile și nopți®

Revista care

TE

SCOATE

DIN CASĂ

...și îți dă atâtea de făcut
încât cu greu te mai întorci...
ziua sau noaptea.

TEATRU • FILM • CONCERTE • PETRECERI • CLUBURI • RESTAURANTE • CAZINOURI • MAGAZINE • SĂLI DE SPORT • CLUBURI DE SĂNĂTATE •
CABINETE MEDICALE • AGENȚII DE TURISM • RENT-A-CAR • TAXI • FLORĂRII • HOTELURI • INFORMAȚII FIERBINȚI DE PE VALEA PRAHOVEI

zile și nopți apare bilunar în BUCUREȘTI, TIMIȘOARA, BRAȘOV și VALEA PRAHOVEI. Deocamdată.

Bookarest 2003

Mai mult decât în anii precedenți, târgul de carte *Bookarest* a fost un regal pentru cititorii care s-au îmbulzit la *Teatrul Național*, etaj 3/4 (au fost cozi de 15-20 de metri în stradă). Oferta editurilor a fost extrem de generoasă, atât în ceea ce privește titlurile aflate în standuri, cât și prețurile promoționale, care au coborât până sub 20.000 de lei o carte! Iată că se mai și ieftinește ceva în România! ■

RAFAGA în România

Premieră pentru Europa de Est, în cadrul *Festivalului Internațional Tuborg*, fanii muzicii latino vor vedea și vor asculta pe viu cea mai apreciată formație a genului, *RAFAGA*. Cei opt trubaduri vor cânta în data de 6 iunie la orele 22.00, în Piața Constituției, accesul fiind liber! ■

Tempo de promovare

Tempo Advertising a realizat o nouă campanie de promovare pentru marca *Orange*, de data aceasta pentru Planul de servicii Personal. Acesta înlocuiește oferta clasică de abonamente cu un concept flexibil care oferă fiecărui client posibilitatea construirii unui plan personalizat, prin alegerea combinației de opțiuni dorite. Încercând să transmită ideea de comunicare personalizată, echipa *Tempo* a surprins în spotul *Hello* diferite expresii ale celui mai uzual mod de comunicare – salutul. Noua campanie *Orange* dezvoltată de *Tempo Advertising* răspunde specificului pieței românești, dar păstrează în continuare spiritul de internaționalitate, una dintre principalele direcții de comunicare ale acestui brand. Filmările pentru spot au durat două zile și au fost realizate în zona Cotroceni – Academia Militară. *Tempo Advertising* este cea mai mare agenție independentă din România, aflată în topul primelor 5 agenții de profil, conform publicației internaționale *Advertising Age*. Cu o experiență de șapte ani pe piața de publicitate, *Tempo* este singura agenție desemnată de două ori drept cea mai creativă agenție din România de către cei mai importanți investitori în publicitate. ■

Sărbătorire prin muncă

Actorul american Denis Hopper a împlinit 68 de ani în timpul filmărilor de la Bufta. Ziua de 17 mai a însemnat pentru el și împlinirea a 50 de ani de film: la 18 ani a semnat primul contract din viață, cu gigantul *Warner Brothers*. Dis-de-dimineață, Dennis Hopper a găsit în cabina sa un tort *Tiramisu* pe care echipa l-a scris, simplu, *Happy Birthday!*, alături de un buchet imens de flori. Actor în peste 130 de filme, regizor, producător, scenarist, invitat de nenumărate ori să își interpreteze propriul rol, Hopper a fost prieten cu James Dean (cu care a jucat în *Rebel fără cauză*), cu Jack Nicholson și Peter Fonda (*Easy Rider*, pentru care a fost nominalizat la Oscar și pentru care a primit premiul la Cannes – *Best First Work*). Hopper a mai lucrat alături de legendarii John Wayne sau Francis Ford Coppola (*Apocalypse Now*), David Lynch (*Blue Velvet*, pentru care a primit premiul *Societății Criticilor de Film din Boston*, premiul *Asociației Criticilor de Film din Los Angeles*) și a fost nominalizat la *Globul de Aur*, Johnny Depp, Sean Penn, Robert Duvall etc. Legendă vie, Hopper este printre primii 100 de actori de cinema ai tuturor timpurilor, conform celebrei reviste *Empire Magazine*. ■

Educație globală

Proiectul *Discovery Channel Global Education Fund* a fost lansat și în România, aducând beneficiile tehnologiei în comunități care au resurse limitate, așa cum sunt școlile din județul Dâmbovița. România este prima țară din Europa care beneficiază de acest proiect, după ce acesta s-a bucurat de mare succes în Africa de Sud și America Latină. Robin Paxton, Managing Director al *Discovery Networks Europe*, și dr. Gail Ifshin, Executive Director al *Discovery Channel Global Education Fund*, au participat la recepția de lansare a proiectului și au vizitat școlile din România incluse în program. ■

Nürburgring Marele Premiu al Europei

Calificari - Sambata
28 Iunie ora 15:00
Cursa - Duminica
29 Iunie ora 15:00

Tudor Călin Zarojanu

Un papițoi, al cărui nume nu merită amintit (deși el, probabil, crede că a intrat în istorie) acceptă un scaun chipurile damnat, la conducerea unei regii-monopol. În realitate, nu locul are ceva, ci aceia care l-au ocupat consecutiv – asta ca să nu amintim o cunoscută zicală legată de loc. Odată instalat, anunță măsuri revoluționare, materializate într-un imens fâș. După o vreme de interimat, așa cum e normal (și de obicei, pe la noi, se întâmplă doar pe hârtie), postul este scos la concurs. Cetățeanul este uimit să afle că va avea contracandidați! Printre care unul, ce să vezi, susținut de către cel care l-au oferit papițoiului scaunul. Revoltat, individul își dă demisia și nu participă la concurs. Păi, dacă nu i se garantează eternizarea!

Un alt papițoi, de data asta cu ifose mult mai mari (ceea ce nu-l face mai puțin papițoi), conduce bezmetic destinele unui sport îndrăgit de tot românul. Acuzat din toate părțile, cere mereu – precum coana Leana, cândva – doveziile corupției sale. Or, în fapt, nu e nevoie de nici un fel de dovezi. E suficient să te uiți la el ca să vezi câți bani face (la propriu și la figurat). Tipul e grobian, violent și inspiră scârbă – mai trebuie să fie și corupt?

Papițoi au destule în comun, în primul rând incompetența și prostul-gust, dar manifestă și diferențe specifice care-i fac să nici nu se prindă că sunt frați. Unii sunt supărăcioși, alții mojici, alții incapabili să lege două fraze coerente. O categorie aparte este aceea a papițoilor care-și închipuie că au umor și se sforțază să emită glumițe. Există chiar și papițoi cu simț oratoric sau alții care au mai citit câte o carte. Cel mai amuzant este că unii dintre ei se cred, așa, un fel de personaje malefice, cu care se luptă, fără succes, toată lumea. Dar nu sunt decât niște jalnici papițoi.

România e plină de papițoi, înși azvârliti, prin cine știe ce capriciu al sorții ori jenante jocuri de culise, în poziții care, își închipuie ei, le dau dreptul să se bată cu pumnii în piept, să se lipească de sticla televizoarelor și să-și verse de acolo panseurile ivite din nemărturisibile frustrări și complexe. De fapt, afișarea publică este dorința cea mai fierbinte a papițoiului: "Vecinii, rudele și prietenii (vai de soarta lor!) știu oricum că individul e un papițoi, dar viața n-are nici un chichirez dacă te lași la mișto doar cunoscându-l.

În același timp, România este, totuși, plină și de oameni de valoare, în toate domeniile.

Inclusiv în politică. Orice ziarist cu oarece experiență de teren în această zonă știe că nu prea există partid, mic sau mare, parlamentar ori ba, care să nu aibă în rândurile lui minți destupate. De regulă, îndrăznesc să afirm, acestea aparțin unor oameni tineri. Indiferent de vârstă, însă, cu rarissime excepții aceștia nu ajung niciodată în față, în funcții importante sau pe listele electorale, în poziții eligibile. De ce? Pentru că papițoi care-i conduc (și, direct sau indirect, ne conduc pe noi, toți) țin cu dinții de fotoliile și de privilegiile lor.

Nu-i mai puțin adevărat că, în mod cu totul regretabil, o mare parte dintre oamenii de valoare stau în umbră nu pentru că ar fi împiedicați să iasă la lumină, ci pentru că nici nu încearcă s-o facă. Motivul invocat de ei se cunoaște: „Cum să mă amestec cu ăștia?” Dezgustul lor este de înțeles, însă efectele lui îl fac total contraproductiv și dezastruos pentru România. Câtă vreme oamenii care au ceva în cap nu se zbat, în număr mare, să rupă embargoul impus de șmecherii zilei, vom continua să ne lăsăm soarta pe mâna celor care tremură de fericire că nu au o concurență inteligentă. Adică pe mâna papițoilor.

Scandal la antipozi

Rareori Australia face valuri pe tărâm politic. Acum, însă, un adevărat scandal a fost stârnit de modul în care premierul John Howard a propus să fie ales noul Guvernator General, după demisia lui Peter Hollingworth din această funcție. Opoziția a protestat vehement, insinuând că Howard încearcă să-și impună cu forța punctul de vedere. Să vezi când or să fie și la noi Guvernatori de regiuni!

Prietenie latino-americană

Abia ales în funcția de președinte al Argentinei (al șaselea în 18 luni!), Nestor Kirchner l-a primit la Buenos Aires pe mult, mult mai experimentatul Fidel Castro, care conduce Cuba nici el nu mai știe de când. Motivul unei atare întâlniri nu este numai cel al afinităților de gîntă latino-americană, ci și încercarea de a găsi împreună soluții pentru relansarea economică a statelor din zonă, care nu se simt prea bine de ceva vreme.

Până când!?

Nu numai în România, ci și la nivel mondial moneda europeană a ajuns să se uite de sus la dolar. Recent, euro și-a bătut propriul record în lupta cu moneda americană: 1.1885 dolari, la bursa de valori din Tokyo. E bine că urcă, dar până când!? Mai ales că guvernatorul BNR ne-a îndemnat să cumpărăm dolari...

Cine are urechi de auzit...

Pe vremea când curta România, fostul președinte moldovean Mircea Snegur zicea că e bine „să te ții de rude”. Rușii și chinezii nu sunt totuși de același sânge, dar când vremurile se complică prin Europa și America, marea lor vecinătate trebuie cultivată. Așa încât, după ce a fost ales, prima vizită oficială a președintelui Hu Jiantao a fost la Moscova (în imagine, la Mormântul Eroului Necunoscut). De urmărit comentariile de la Washington. ■

Recunoașteți șoferul!

Sultaana Freeman, din Florida, este supărată că i s-a anulat permisul de conducere auto, așa că a dat Poliția în judecată. Motivul anulării: femeia a refuzat să pozeze fără voal pe față, întrucât așa îi cere confesiunea ei religioasă. Dacă va câștiga procesul, punem pariu că o mulțime de șoferițe românce vor trece la mahomedanism. ■

Tristețe și sărăcie

Copiii străzii sunt, la Islamabad, o realitate cu mult mai dramatică decât cea a fraților lor de destin din România. De altfel, în Pakistan, multe milioane de oameni duc o existență precară, situația fiind cea mai gravă de la înființarea statului, în 1947. În anii '60, Pakistanul avea 19 milioane de locuitori sub limita de sărăcie, iar acum aceștia au ajuns la 34 de milioane, respectiv 31% din populația țării. ■

Bazil Ștefan

Criza a trecut, sechelele rămân

„După luni de zile, în care a fost cât pe ce să transforme în tândări construcții politice solide la care se lucrase zeci de ani, furtuna declanșată de războiul din Irak, care a băntuit cu furie plaiurile relațiilor transatlantice, s-a domolit întrucâtva în mai. În fața ruinelor propriilor vorbe și fapte, liderii celor două tabere – pro și contra războiului din Irak, adică Statele Unite și Marea Britanie, de o parte, Franța, Germania și Rusia, de cealaltă – au conchis, probabil, că e prea mult și că trebuie să dezescaleze conflictul. Câteva vorbe bune (Bush: Franța nu va fi pedepsită; Chirac: Nu am fost niciodată supărat de adevăratele pe România), câteva contacte, încă recl, dar binevenite (Colin Powell la Berlin și Paris, Serghei Ivanov la Washington etc.), dar mai ales cele două acțiuni comune foarte importante – Foaia de Drum a „cvartetului” ONU, SUA, UE și Rusia pentru soluționarea pașnică a conflictului din Orientul Mijlociu și Rezoluția ONU privind Irakul – au adus, chiar dacă nu

cer senin, măcar o atmosferă mai puțin toxică între cele două maluri ale Atlanticului. Surpriză de proporții, a patra versiune a Rezoluției asupra Irakului, al cărei punct esențial este ridicarea sancțiunilor drastice impuse de ONU Bagdadului cu 13 ani în urmă, a trecut prin Consiliul de Securitate practic cu unanimitate: 14 voturi pentru (din 15) și nici unul împotrivă, Siria neparticipând la vot, dar anunțând ulterior că susține rezoluția. Fapt îmbucurător, unanimitatea din Consiliul de Securitate a fost obținută prin concesii făcute de ambele părți, aceasta contrazicând imaginea de inflexibilitate totală pe care unii comentatori încearcă să o propage despre șeful actualei administrații americane. Cert, George W. Bush a demonstrat o impresionantă capacitate de decizie și de exercitare a puterii, foarte contrastantă, de pildă, cu ezitățile și bălbele lui Bill Clinton pe plan extern, în primii săi ani la Casa Albă. Dar, pe de o parte, ezitățile lui Clinton, foarte criticate

la vremea respectivă de presa vest-europeană, au avut drept urmare prelungirea și agravarea continuă a conflictelor și atrocităților din fosta Iugoslavie, Transnistria, Cecenia etc. Pe de altă parte, europenii încă tremură la gândul unei Americi „neoizolaționiste”, care s-ar retrage din nou în sanctuarul său de peste ocean, cum a făcut deja după primul război mondial – cu consecința cunoscută, izbucnirea celui de-al doilea război mondial. Bref, criza, sau cel puțin momentul ei cel mai dificil a trecut. Dar, ca după orice boală gravă, rămân sechele. Și se va vedea că acestea nu vor putea fi tratate cu apele termale de la Evian. De aceea, este greu de crezut că Occidentul va mai reveni vreodată la coeziunea din vremea războiului rece, România trebuie să fie, așadar, pregătită să participe la o comunitate de valori în care relațiile de parteneriat vor fi adesea agitate de momente de competiție și de rivalitate. ■

Mona Muscă: „N-am fost niciodată delicată cu adversarii politici”

▼ **Îi cam înghesuți pe cei de la PSD!**

– Cred că se cer înghesuți! Pe de altă parte, orice om politic din opoziție are obligația să apere cetățeanul de abuzurile puterii și să apere banul public. Dacă dâșii îmi dau așa de multe ocazii, nu e vina mea!

„Sigur, sunt țări în care există o asemenea taxă – dar acolo posturile publice nu mai primesc și bani de la buget sau din publicitate. Există și finanțări mixte, publicitate-taxă, dar formula pe care au vrut-o dâșii în România nu mai există! Nu mai vorbesc că firmele private ar trebui să plătească de parcă obiectul lor de activitate ar fi să se uite la televizor și să asculte radioul!”

– **Cu indemnizația de maternitate cum a rămas?**

– Am avut un oareșcare câștig de cauză. Acea Ordonanță aducea toate indemnizațiile la un nivel scăzut și schimba regulile în timpul jocului, ceea ce nu este corect. Am obținut două lucruri prin multele presiuni pe care le-am făcut: amânarea aplicării Ordonanței, respectiv aplicarea unui „coș” lunar de 4,2 milioane de lei al nou-născutului, respectiv 85% din salariul mediu pe economie. Pentru că nou-născuții vin pe lume fără conturi în bancă... Ce n-am obținut: ca tinerii cu salarii mari să nu fie „sanționați” pentru că au reușit să facă o carieră. A reduce indemnizația la 4,2 milioane și pentru cei care au salarii

mai mari și plătesc toată viața impozite în consecință este practic un furt.

– **Asta se va întâmpla de la 1 ianuarie.**

– Rămâne de văzut!

– **Deci n-ați abandonat lupta.**

– Al, nu! Deocamdată așa stau lucrurile și eu cred că este o lovitură sub centură dată tineretului și clasei de mijloc. De aceea, voi depune la Camera Deputaților o motiune care va fi susținută, și în sală, și în afara sălii, de mămici, tătici și bunici!

– **De fapt, ordonanța nu-i lovește și pe majoritari, ai căror copii probabil au salarii mari?**

– Asta ar trebui să-i întrebați pe ei! Nici eu nu înțeleg. N-aș putea să spun nici că sunt social-democrați, nici că sunt liberali. Cred că pur și simplu este o...

– **O foame a bugetului?**

– Țin cont numai de foamea bugetului, aveți perfectă dreptate! Nu țin cont însă de drepturile oamenilor din țara asta, cu care, de altfel, ar fi trebuit să se consulte, prin debateri publice.

– **Între timp, v-ați angajat în altă luptă, cea împotriva taxei obligatorii radio-TV. Care sunt principalele dv. obiecții?**

– De formă și de fond. Formal, adică legal, este inacceptabil ca un guvern să nu știe ce scrie în Constituție: că o lege organică nu poate fi modificată prin ordonanțe.

– **Ei spun că nu s-a modificat legea, doar normele de aplicare.**

– Da, domnul Șeuleanu a avut în Comisia de cultură o expresie care ne-a lăsat cu gura căscată, a spus că ordonanța modifică părțile neorganice ale legii organice! Să fim serioși. Este neconstituțional. Dacă ar fi discutat o în Parlament, s-ar fi văzut toate defectele și s-ar fi reparat. Pe fond, este de neacceptat să iei de la buget (decă de la cetățean) fonduri pentru transmisii, relee, aparatură etc., să ai 8% din publicitate, plus taxă obligatorie de la toată lumea, indiferent dacă omul deține sau nu aparat, dacă prinde sau nu postul și dacă vrea sau nu să-l urmărească! Nu se poate! Sunt oameni – și o să vă mirați, dar sunt peste 40% din populație – care și-au ales la electricitate tariful economic și pentru care, când le-a venit și taxa obligatorie, s-a dublat factura! Nu se poate să fi partid social-democrat și să nu te gândești la asemenea implicații! Este o dublă impozitare, incorectă pentru cetățean, dar este incorect și pentru plăta audio-vizualului, căci celelalte posturi trăiesc exclusiv din publicitate.

– **Urmează termoficarea... Vă implicați și în lupta PNL referitoare la centralele de bloc?**

– Categorie, da, dar nu pot să susțin doar centralele personale, pentru că pierderile

termocentralelor și cele de transport se împart la restul! Evident, vina nu este a celor care și pun centralele, dar nici a celor care nu și permit.

– **Cu alte cuvinte, așa cum e acum e cel mai rău.**

– Este categoric cea mai proastă dintre variante. În Baia Mare, primarul a găsit o for-

mulă: centrale de bloc pentru toate clădirile. Dar nu știu cum a rezolvat pierderile de până la intrarea în bloc. De fapt, aceasta este problema guvernului.

– **Una peste alta, dv., ca femeie, sunteți mult mai bătaioasă decât colegii parlamentari bărbați!**

– Nu, cred că sunt și mulți colegi la fel de implicați. Sigur că o femeie se „vede” mult mai ușor, pentru că sunt puține femei în Parlament. Calitatea mea de bază, cred, este aceea că am o forță de muncă ieșită din comun.

– **Ce zodie sunteți?**

– Taur! Nu prea cred în zodii, dar am un comportament de Taur: nu mă opresc niciodată la primul pas. De pildă, acum monitorizez aplicarea Legii accesului la informații, i-am făcut campanie de prezentare...

– **Dar cum suportați, ca femeie, atunci când interlocutorul nu vă lasă să vorbiți, vă hărțuiește...**

– După cum vedeți, îi hărțuiesc și eu pe destul... Mi se pare normal să încerc și eu...

– **Deci nu vă așteptați să fie mai delicată pentru că sunteți femeie?**

– În nici într-un caz! Nici eu n-am fost niciodată delicată cu adversarii mei politici, nici cu domnul ministru Dăncu, nici cu ministrul Muncii, nici cu cel al Culturii – deși pe domnul Răzvan Theodorescu îl apreciez ca om de cultură, dar cred în continuare că administrarea ministerului este un eșec. E adevărat însă că nu atac niciodată la persoană și nu jignesc, ci doar prezint argumente.

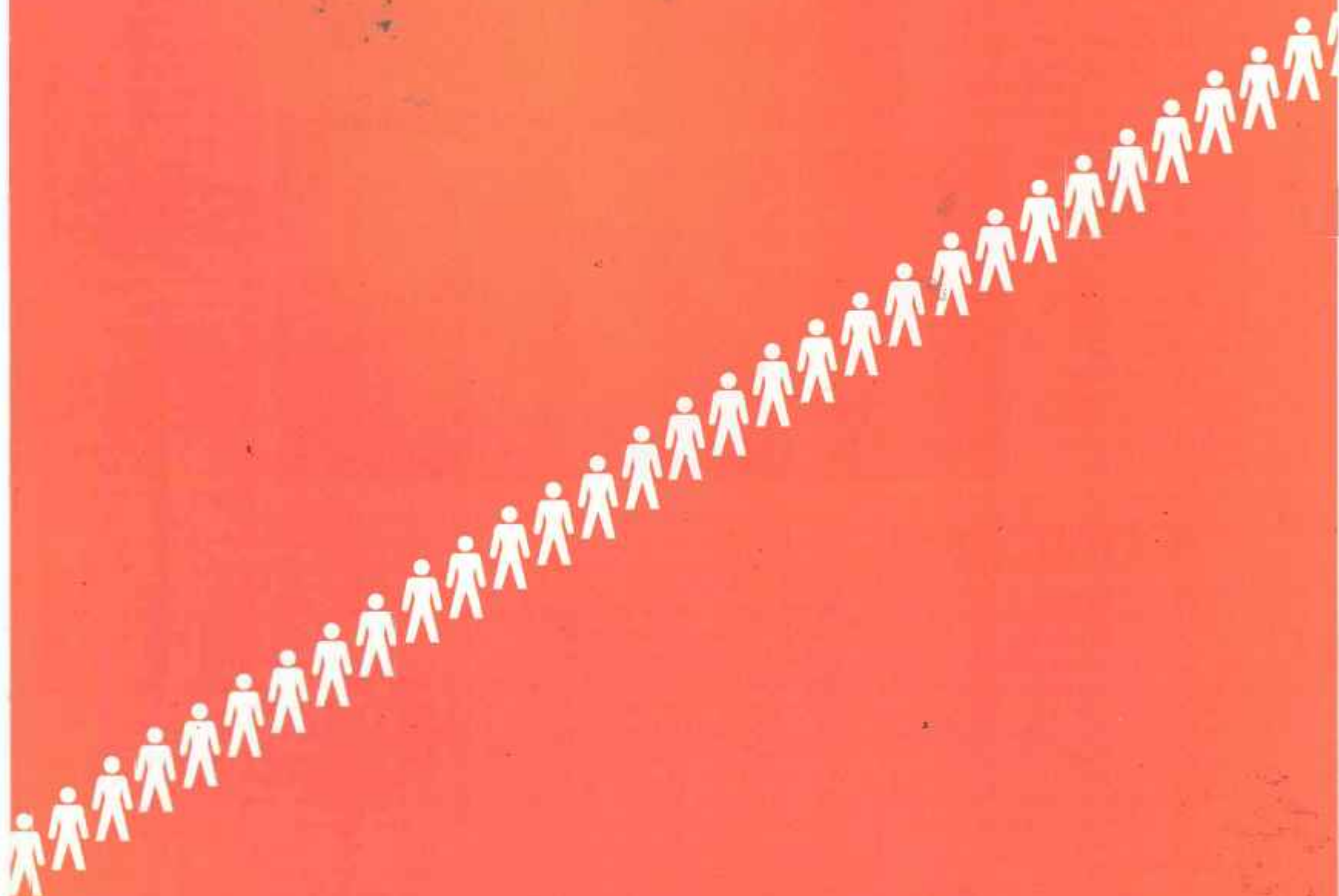
Interviu de Tudor Călin Zarojanu

Foto: Robert Hanciarec

te regasesti in noi

Folosim cea mai moderna tehnologie
Toți specialiștii noștri sunt români
Viitorul reprezintă pentru noi o provocare.
Vom reuși împreună

Suntem INTRAROM

INTRAROM

De 13 ori S.I.M.N.

Chiar dacă longevitatea Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi de la București nu se poate compara cu aceea a Toamnei varșoviene, spre exemplu, manifestarea bucureștenă dedicată muzicii noi se poate considera, la a 13-a ediție, un eveniment intrat în conștiința elitei artei contemporane europene.

Compozitoarea Irinel Anghel, director adjunct al festivalului, afirma înaintea gongului inaugural: „Ediția a 13-a a S.I.M.N. a fost gândită de la bun început nu doar ca o simplă «supraviețuire» a manifestării, ci ca un eveniment capabil să revigoreze interesul publicului și chiar al specialiștilor pentru muzică nouă și cu precădere pentru acest festival internațional așteptat an de an, între 23 și 30 mai, de către toți compozitorii români. În acest sens, pe lângă includerea a 22 de concerte, 100 de compozitori și 30 de lucrări în primă audiere absolută, eu, împreună cu Mihaela Vosganian – ca directoare ale acestei ediții –, am ales soluția unei diversificări a ofertei artistice, cuprinzând pe lângă recitaluri instrumentale, concerte camerale și simfonice, workshop-uri, spectacole de muzică și dans, video-music, un jam-ses-

sion experimental, ca și aducerea pe scenele bucureștene a unor noutăți pentru viața muzicală românească: instrumente non-convenționale, exotice, rare, aparținând unor culturi tradiționale”.

Din fericire, între ceea ce s-a dorit și realitatea petrecută în sălile de concert:

Andrei Kivu

Martine Joste

Sorin Romanescu

Szymon Bywalec (Polonia). Am auzit apoi un profesionist ansamblu de flautiști din Germania, în panoplia căruia se găseau absolut toate tipurile de flaute, de la contrabas la piccolo. Octetul vocal Vox8Cam condus de Christian Alexandru Petrescu a susținut în premieră un concert foarte apreciat, dovedindu-se un potențial urmaș al Madrigalului. Au mai confirmat Traiect, Pro Contemporania, Aperto, Hyperion, Archaeus sau Game, dintre invitații străini desprinzându-se, în afara celor deja amintiți, cvartetul de coarde german Iturriaga și duo-ul de muzicieni japonezi Nanae Yoshimura și Kifu Mitsuhashi.

Concertul final, concertat în jurul evoluției a două „supergrupuri” multinaționale și transmis în direct de TVR Cultural, a debutat cu

un interesant jam-session de improvizație susținut de percuționistul Malik Choukrane (Belgia), muzicienii români Sorin Romanescu, Irinel Anghel, Andrei Kivu, Ion Bogdan Ștefănescu și dansatorul Mihai Mihalcea și a continuat cu evoluția Inter-Art Group, care adună nume din Spania, Anglia, Japonia și România (Emil Sein, Barrie Webb, Nanae Yoshimura, Kifu Mitsuhashi, Elmira Sebat, Orest Pislariu Ranghloff, Ionuț Kivu, Ion Bogdan Ștefănescu, George Balint și Alexandru Matei) și îi aduce în prim plan pe dansatorii Liliana Iorgulescu și Răzvan Mazilu.

Afluența publicului la concertele festivalului ce au beneficiat și de componenta spectaculară este o dovadă a faptului că opțiunea organizatorilor acestei ediții cu numărul 13 a fost cea corectă. Pentru a atrage spectatorii către muzica nouă trebuie să te slujești de „elemente ajutoare”, iar când acestea vin tot din lumea artei, nimeni nu va putea contesta rezultatul.

Text: **Oltea Șerban-Pârâu**

3

CONCURS

O gravură originală semnată de Paolo Mercuri
oferită de Fundația Culturală Paolo Mercuri.

Vizitați site-ul Fundației Paolo Mercuri, www.paolamercuri.ro, și completați corect talonul de mai jos. Un talon asemănător veți găsi și în următoarele numere ale revistei **Flacăra** din acest an. Puteți ajunge mai ușor în posesia premiului, completând și trimițând pe adresa redacției toată seria de taloane. Câștigătorul gravurii ce reprezintă portretul lui **Fra Giovanni De Capistrano**, va fi anunțat în nr. 10/2003 al revistei **Flacăra**.

Când s-a născut Paolo Mercuri?

Răspuns:

Nume

Prenume

Adresă

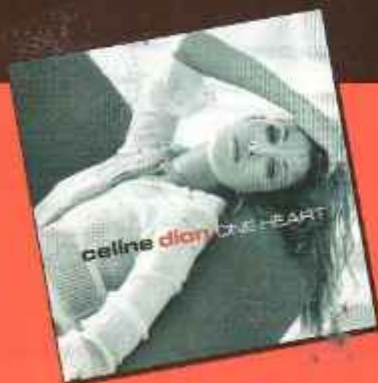
.....

Vârstă Telefon

bucureștene, diferențele nu au fost mari, multe dintre serile festivalului transformându-se în adevărate evenimente la care publicul nu a lipsit, privind cu o evidentă curiozitate intelectuală ceea ce se întâmpla. Așa se face că după recitalul pianistei franceze Martine Joste, spre exemplu, artista a fost asediată de curioșii doritori a afla amănunte despre pianul *Carillo* acordat în 1/16 de ton, pus la dispoziție de *Fabrica Sauter* și adus special din Germania pentru acest eveniment, cu ajutorul financiar al Institutului Francez. De altfel, organizatorii (U.C.M.R., Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu ARCUB și Societatea Română de Radiodifuziune) s-au bucurat de susținere și din partea *Institutului Goethe* din București, *Pro Helvetia*, *Fundația Prietenii Toamnei Varșoviene*, *Fundației Culturale Siemens*, *Fundației Gaudeamus*, companiilor aeriene *Lufthansa* și *Air France* sau firmei de publicitate *Inova*.

Se poate spune că emblematic pentru tot festivalul a fost concertul inaugural, susținut de Orchestra Națională Radio dirijată de

Celine Dion - "One heart"

Am putea spune că Celine Dion nu mai are nevoie de prezentare albumelor ei fiind predestinate unui nou disc de platină.

Deși este diferit de direcția albumelor anterioare „One heart” nu dezamăgește. Micile compromise făcute de artistă pentru a rămâne în pas cu evoluția muzicii pop nu umbresc particularitățile vocale inegalabile care-i permit să fie mereu în centrul atenției. Albumul impresionează chiar și pe cei care nu sunt fani în special prin noutatea și prospețimea sunetului. „One heart” este un album bine structurat și bine executat. Melodia care dă titlul albumului este o piesă

irresistibilă care îți încălzește sufletul. Noutatea albumului constă în faptul că are mai multă influență rock decât orice altă înregistrare anterioară. Unii fani se vor simți puțin trădați nerecunoscând stilul consacrat dar după câteva audii vor aproba cu siguranță noile direcții ale muzicii lui Celine Dion.

Albumul mai cuprinde piesele: „I move all night”, „Love is all we need”, „Faith in his touch”, „Stand by your side”, „Naked”, „Sorry for love”, „Have you ever been in love”, „Reveal”, „Coulda woulda shoulda I?”, „Forget me not”, „I know what love is”, „Je t'aime”.

Russell Crowe - Biografii celebre

„Russell Crowe” este cel de al doilea titlu al colecției „Biografii celebre” editată de Licentia Publishing. Cu acest titlu, editura inaugurează prezentarea în România a biografiilor celor mai incitante vedete ale Hollywood-ului.

Scrisă cu mult profesionalism și talent de către Stafford Hildred și Ten Eubank, doi jurnaliști de mare calibrul, cartea ne oferă multe detalii din viața și transformări lui Russell Crowe dintr-un cântăreț de rock anonim în stăruie de astăzi.

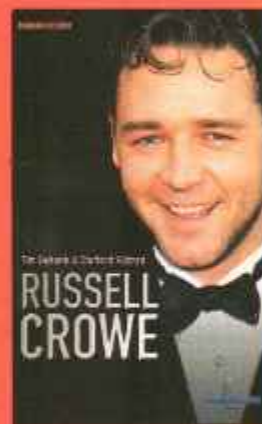
Drumul lui Russell către Hollywood n-a fost deloc simplu, actorul australian trecând prin multe etape dificile. Unicitatea acestei biografii constă în capacitatea autorilor de a introduce cititorul în universul lui Crowe și a-l da posibilitatea să-l urmărească pas cu pas

traectoria, mentalitatea și obiceiurile. Prin nonconformismul său, Russell Crowe a făcut obiectul multor controverse, nărind autorilor cărții o mulțime de subiecte fierbinți: a cântat pe stradă pentru a-și câștiga unora masa de seară, a lucrat ca paznic la un local, a fost suspectat de homosexualitate pentru simplul motiv că acceptase un rol în care personajul era homosexual, s-a implicat într-o idilă împreună cu Meg Ryan, în urma filmării pentru filmul „Fool of life”, ceea ce a stârnit un scandal ce a făcut inconjurul lumii, a fost escortat de FBI vreme de luni de zile, datorită unei amenințări de răpire și multe, multe altele.

Prin poroșia de excese și nonconformism, cartea ne oferă în același timp o

viziune clară despre profesionalismul desăvârșit al lui Russell pe platourile de filmare, despre felul în care acesta a știut să facă alegerea potrivită la momentul potrivit, deși oricine alegea alături în locul lui ar fi ales altfel.

Crowe este un paradox, că mai strălucitor star de pe firmamentul hollywoodian se întâmplă să fie omul care se simte mai confortabil adesea, în îndepărtate sa țări din New South Wales sau dând reprezentativ cu formația sa rock 30 Odd Foot 67 Grunts. Completată de mai mult de 30 de imagini ale actorului din copilărie, până la devenirea unui star internațional, această complexă biografie dezvăluie, din spațiile măști enigmatice și talentatului actor de film din zilele noastre, pe adevăratul Russell Crowe.

- 1 P. Coelho, Alchimistul, Editura Humanitas
- 2 M. Yourcenar, Obolul visului, Editura Humanitas
- 3 H. Boll, Oncarea pierdută a Katherinei Blum, Editura Humanitas
- 4 V. Hugo, Omul care râde, Editura Humanitas
- 5 P. Coelho, Veronica se hotărăște să moară, Editura Humanitas
- 6 P. Coelho, La rai Piedra, Editura Humanitas
- 7 J.R. Tolkien, Stăpânul inelelor, trilogie, Editura Rao
- 8 P. Coelho, Diavolul și domnișoara Prym, Editura Humanitas
- 9 J.D. Salinger, De veghe în lanul de secară, Editura Polirom
- 10 P. Coelho, Al cincilea munte, Editura Humanitas

1	HOLDGRAF	PUR ȘI SIMPLU
2	CLONA	MUZICĂ ORIGINALĂ SERIAL CLONA
3	POPS	BUM. BUM
4	STEFAN BANICA JR.	ÎN CONCERT
5	LINKIN PARK	METEORA
6	ANIMAL X	REVOLUTION
7	ADA MILEA	ABSURDISTAN
8	LA FAMILIA	PUNCT SI DE LA CAPĂT
9	CELINE DION	ONE HEART
10	O-ZONE	NUMBER 1

Căștigătorul concursului organizat de DIVERTA din Piața nr. 5/2003 este:
DVIDIU SIACOVICI, Timișoara

Premiu
Cartea
recordurilor
2003
689.000 LEI
EDITURA

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1
Căștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră este
25 Iunie 2003, data poștei.

Centrul Pământului

"The Core" – SUA, 2003 – 133 minute

Distribuit de: RO IMAGE 2000

Horia Pătrașcu

De câțiva ani buni de zile, America salvează mapamondul de grăzăvile ce-i amenință flința: ba un Armagedon, ba o invazie a extraterestrilor, ba o molimă ucigașă, ba o conspirație teroristă pusă la cale de puteri obscure sau vag-nominalizate... etc. etc. Dacă faci o socoteală, caz pe spate aflând de câte ori această Americă „cinematografică” – sub pretextul filmelor SF – a preluat inițiativa de a scoate din rahat o omenire gata-gata să se lase distrusă și să sucumbă gratuit și irevocabil! Dar, nu: yankeii formează degrabă o echipă de câțiva oameni (printre care, de preferință, se află un savant, un negru, o femeie bine și un tip cam

trăsnit!), pornind la acțiune... Și pac-soluția: adică, **distrugerea răului**... (chiar dacă, până în acel moment, planeta a fost rasă la jumătate!).

De data asta, „răul” se află în exact **centrul Pământului** care, din pricina unor ANUMITE tulburări gravitaționale, face pe ne-bunul... **împiedicând, treptat, rotirea globului terestru...!**? (Imaginația bietului Jules Verne, cu a sa *Călătorie...*, deși rămasă celebră în literatura de specialitate, devine un amărat spanac...!)

Reușite, din punct de vedere tehnic, scenele catastrofice (distrugerea celebrului **Pod de Aur** din San Francisco, a **Colosseumului** din Roma etc.). În rest: o însălire stupidă, care a costat cât cel puțin un spital ultra-dotat, și care și-ar fi găsit locul, poate, într-un joc TV la calculator...

Amprenta unui asasin

"City By The Sea" – SUA, 2002 – 108 minute

Distribuit de: NEW FILMS ROMANIA

Pornind de la un caz real – folosit chiar de ziaristul **Mike McAlary** (laureat al premiului Pulitzer) – filmul regizorului **MICHAEL CATON-JONES** propune analiza unui caz-limită: Vincent, un vârstnic detectiv de la brigada omucideri, având o carieră exemplară – pus să investigheze o nouă crimă, consumată între indivizi ce se droghează – constată că principalul suspect este însuși **fiul său, Joey**, născut dintr-o căsnicie destrămată... Este o cutremurătoare poveste despre un om hotărât să-și facă datoria, despre fireasca sa dragoste de tată (nu într-un totu nevinovat!), despre un fiu debusolat – toate în perspectivă sumbră a „scaunului electric”.

În rolul polițistului (și aflat într-o revenire de zile mari!), marele actor **ROBERT DE NIRO** face o pereche extraordinară cu mult mai tânărul său partener **FRANCES McDORMAND**, formând împreună un cuplu pasionat și pasionant în cele mai mici detalii: un „polițier” cutremurător, mai mult **psihologic** decât „de acțiune” și care trebuie văzut neapărat...!

Pianistul

"The Pianist" – coproducție Franța, Germania, Polonia – 2002 – 148 minute
Distribuit de: INDEPENDENTA FILM

Spicuim, din impresionantul palmares al filmului: **Marele Premiu – CANNES 2002; Cel mai bun regizor** (Roman Polanski), **Cel mai bun actor în rol principal** (Adrien Brody) – **OSCAR 2003...** etc. etc.

Date statistice: după capitularea Varșoviei din 27 septembrie 1939, autoritățile hitleriste construiesc un ghetou de 403 ha unde sunt închisi pentru început 300.000 de evrei (30% din populația orașului); curând, aici vor fi înghesuiți O ZUMĂTATE DE MILION (100.000 vor muri din pricina epidemiei); ca urmare a execuțiilor sumare, pe 19 aprilie 1943, 40.000 de evrei se revoltă (doar 200 sunt înarmați – împotriva lor nemții vor folosi tancuri și artileria grea!); EI NU VOR FI SPRIJINIȚI NICI DE REZISTENȚA POLONEZĂ, NICI DE ARMATA SOVIETICĂ AFLATĂ ÎN APROPIERE!; în lupte își pierde viața 7.000 de evrei, alți 30.000 vor fi deportați în lagăre de exterminare; în ianuarie 1945, în Varșovia nu vor

mai rămâne decât vreo **douăzeci de evrei...** În acel moment, **ROMAN POLANSKI** abia împlinise câțiva ani... și i-au trebuit 60 de ani ca să se încumete să realizeze acest film tulburător, încercând – după propriile afirmații – să nu fie unul „autobiografic”. Pretextul de la care va porni va fi cartea autobiografică a unui alt evreu, pianistul **Wladyslaw Szpilman**, de asemenea supraviețuitor al lagărelor, apărută în 1946 – **carte interzisă imediat de autoritățile comuniste...**

Filmul lui POLANSKI este unul extrem de dur, cu reconstituiri de epocă duse până la

„film documentar” – cu scene adeseori **oribile**, explicabile, totuși atunci, când ne referim la fascism! – păstrând însă acel umor specific marelui regizor „american de origine poloneză” (căruiă însă i s-a interzis intrarea în SUA, pentru a-și ridica Oscarul...!?, din motive obscure!), dar și reluând ideea dragă lui, și anume că în orice băltoacă criminală propusă de agresivitatea umană există și o scîlpire de speranță...

Extraordinar, într-adevăr, în rolul „pianistului”, acest subțire și oarecum fantomatic interpret american numit **ADRIEN BRODY!**

Vorbește cu ea

„Hable con ella” – Spania, 2002 – 112 minute
Distribuit de: NEW FILMS ROMANIA

Ei, și ce-o să mă coste dacă voi afirma, aici, că *Vorbește cu ea* – realizat de spaniolul **PEDRO ALMODOVAR** – este un Film Pur, o veritabilă **CAPODOPERĂ CINEMATOGRAFICĂ...**? (deși nu mă interesează în mod deosebit premiile, dau aici totuși, spre satisfacția arhivarilor-cinē, câteva dintre acestea: **GLOBUL DE AUR** pentru **Cel mai bun film străin**; premiul **OSCAR** pentru **Cel mai bun scenariu original** – **Pedro Almodovar**).

Regizor și scenarist așadar, Almodovar sparge toate canoanele – face praf și pulbere întreaga schemă a cinematografului comercial – prezentându-ne un film tulburător, tragic și duios totodată despre... **moarte!**

Sau, dacă vreți, despre „**aparența morții!**” Sau, și mai exact, despre „**moartea oricăror aparențe**” – pentru că filmul său, construit impecabil, se axează pe posibila supraviețuire a unor trupuri inerte: două relativ-tinere femei, cuplate la aparate sofisticate și aflate în „**moarte clinică!**”

Defel macabru, dimpotrivă (având chiar o inedită conotație biblică), filmul demon-

strează că pragul morții fizice este departe de a fi cunoscut; că atât dragostea cât și speranța nu pot avea limite... că pentru izbăvire, este nevoie uneori – lucru foarte grav! – chiar și de **sinucidere...** de **tăria necesară acestui gest!** Dar întrucât filmul acesta **NU** se poate povesti, vă supunem atenției câteva momente remarcabile sau stări pe care el le transmite cu prisosință: două scene de balet cum nu ai

mai văzut până acum (și care încadrează, spectaculos, începutul și finalul peliculei!); o coridă inedită în care toreadorul e o... femeie; celebra melodie *Cucurrucu Paloma* filmată *live* și integral într-o orchestrație uluitoare de instrumente de coarde și interpretată dumezește de **Caetano Veloso** (după care toți colecționarii de benzi magnetice cu mexicănări bazate pe această melodie ar trebui să

facă un rug comun!); în sfârșit, o interpretare ce-ți zbărește părul în cap, datorată unui actor magistral – deși având uneori (și voit!) expresia unui handicapat – **JAVIER CAMARA**.

Și... cam asta.

Intrați în sala de proiecție, faceți acest efort – **vă rog!**

Nu veți mai ieși aceiași.

Cinci metode pentru t

Un adult din zece suferă de ulcer. Științific, boala se definește ca „lipsă de substanță, apărută oriunde la nivel durează 2-6 săptămâni (cu precădere primăvara și toamna) și se reiau la intervale de câteva luni. Dacă nu est

Cauze: Dr. Fănica Buță, medic de familie, atrage atenția că „una dintre cauzele cele mai frecvente ale bolii este folosirea medicamentelor anti-inflamatorii nesteroidiene (de tipul aspirină, diclofenac etc). Infecția cu *Helicobacter pylori*, și ea generatoare de ulcer, beneficiază astăzi de un tratament divers. Gastrinoamele sunt o cauză rar

întâlnită a ulcerului și necesită o atenție deosebită. Ulcerele duodenale sunt mai frecvente decât cele gastrice, iar factorii genetici sunt foarte importanți.

Persoanele cu grupa sanguină O sunt mai predispuse apariției primei forme.”

Simptome: „Specifice bolii ulcerose peptice a stomacului și duodenului sunt durerile epigastrice, atenuate sau nu de mese. Durerile, tulburările de apetit și modificările tranzitului intestinal sunt semne care pot să indice o boală ulceroasă. Durerea, cel mai frecvent simptom, este descrisă ca arsură, roaderă, «foame dureroasă», «gol în stomac», și este localizată în epigastru. Apare la 1-3 ore după masă și este ameliorată de alimente sau antiacide. Greața și vărsăturile sunt simptome de lungă durată. Vărsăturile sunt mai frecvente în ulcerul piloric și, de obicei, durerile sunt calmate după acestea.”

„Diagnosticul corect se pune numai după un examen radiologic și endoscopic amănunțit. Un ulcer gastric se certifică, obligatoriu, prin biopsie.

Tratamentul poate merge pe mai multe direcții, în funcție de cauza care a generat ulcerul. Combaterea secreției acide gastrice se face utilizând medicamente antisecretoorii sau pentru creșterea rezistenței mucoasei. Împotriva infecției cu *Helicobacter pylori* se susține un tratament cu antibiotice specifice asociat cu

„Diagnosticarea ulcerului duodenal se face numai după un examen radiologic și endoscopic amănunțit.” spune dr. Fănica Buță.

Dr. Carmen Maria Caba atrage atenția asupra faptului că homeopatia nu tratează boli ci se ocupă de fiecare bolnav în parte.

inhibitori de pompă de proton (cu o durată de 7-14 zile). Cercetările din ultimii ani au evidențiat faptul că dieta este inutită în cazul ulcerului duodenal. Se interzic numai băuturile tari și fumatul. Dacă s-au produs perforații, tratamentul chirurgical este iminent”, spune dr. Fănica Buță.

Homeopatia este metoda terapeutică bazată pe principiul similitudinii: unele substanțe nocive în condiții normale, administrate în doze infinitesimale vindecă simptome analoage celor pe care le-au provocat. Dr. specialist în homeopatie, Carmen Maria Caba (de la Centrul de Acupunctură și Homeopatie), primul medic român care a terminat Facultatea cu o lucrare în homeopatie (1988), atrage atenția asupra faptului că homeopatia

se caracterizează prin individualizarea tratamentului: „Principiul acestei terapii spune că nu există boli, există numai bolnavi. Noi tratăm de la

bebeluși de trei zile până la oameni foarte înaintați în vârstă. Nu ne interesează boala ca atare, ci simptomele ei. Pentru tratarea ulcerului, ca și în cazul altor afecțiuni, nu există o rețetă anume în homeopatie. Nu toate remediile prescrise au legătură cu problema de moment a pacientului. Fiecare dintre noi suntem un anumit tip constituțional. Acest tip constituțional poate să fie fluoric, carbonic, tuberculinic etc. Determinarea acestui tip, împreună cu simptomele pacientului, duc la găsirea remediului”, spune dr. Carmen Maria Caba.

„Pentru stabilirea remediului eficient, consultația la un medic homeopat decurge foarte diferit față de o consultație obișnuită. Pacientul este întrebat, desigur, ce simte în momentul respectiv, care este durerea, suferința, dar este cercetat și din alte

puncte de vedere, generale, pentru a i se stabili tipul de personalitate. Este important ce alte afecțiuni a mai avut, ce-i place să mănânce, ce nu-i place, unde se simte mai bine, la munte, la mare, ce cantitate de lichide consumă zilnic, ce culori preferă, ce visează mai des, care este poziția sa în somn, dacă doarme înfilit în plapumă, cu șosete sau cu geamul deschis, ce pasiuni are.

Remediile homeopate sunt, în majoritate, de natură vegetală. Dar există și remedii de natură animală (apis, veninurile) sau de natură minerală (argint, aur, mercur). Se folosesc și produse patologice, de la animale sau de la bolnavi. Modul de preparare a remediilor este foarte diferit de cel al medicinei alopate.

Remediile sunt substanțe foarte diluate și în același timp dinamizate, deci energizate. Spre deosebire de toate produsele alopate care sunt hepatotoxice sau au efecte adverse de altă natură, homeopatia nu are efecte adverse și nici contraindicații.

Remediile sunt, de obicei, granule homeopate, dar și tablete, tincturi, soluții injectabile. În timpul acestui tratament este interzisă consumarea de alimente care conțin mentă (nici gumă de mestecat sau pastă de dinți cu mentă), a băuturilor de tip cola sau pepsi, cafea sau tutun.

Dacă ulcerul a fost provocat de *helicobacter pylori* se poate recomanda remediul *helicobacter*, în diluția corespunzătoare. Dintre remediile homeopate antacide se folosesc: *robinia*, *raphanus*, *abies nigra*, *petroleum* ș.a. Dintre remediile profunde, care se adresează mental-afectivului pacientului: *aconit*, *natrium muriaticum*, *nux vomica*, *ignatia*, *natrium sulphuricum*, *sulphur* etc.

Reflexoterapia se bazează pe masajul punctelor reflexogene situate pe talpa piciorului care corespund fiecărui organ în parte. În acest fel se redistribuie energia vitală în glande și organe, aducându-se organismul într-o stare de echilibru normală.

Diagnosticarea în reflexoterapie nu are nevoie de examene sofisticate.

ratarea bolii ulceroase

În tubului digestiv, cu condiția să existe un contact al mucoasei cu secreția clorhidropeptică. Crizele dureroase, atate corespunzător, ulcerul poate duce la complicații foarte grave: hemoragia, perforația sau stenoza pilorică.

Masajul reflexo-terapeutic restabilește echilibrul întregului organism odată cu tratarea ulcerului.

„Se face un masaj în timpul căruia se insistă pe fiecare punct de pe talpă. În locul unde este o problemă, se află depozite de toxine. Se simt sub forma unor granulații, și sunt dureroase pentru pacient. Corespunzător punctului, organul respectiv se află în dezechilibru. Dar un punct dureros nu înseamnă numai că acolo există o afecțiune. Poate să fie numai o predispoziție. În acest fel, reflexoterapia nu numai că tratează, dar și previne”, explică Marius Oprea, reflexoterapeut la *Alfa Reflex* (Șos. Ștefan cel Mare nr. 15).

În cazul ulcerului, diagnosticarea este simplă: în scobitura tălpii, acolo unde unele persoane au platfus, este punctul corespunzător stomacului, pancreasului și duodenului. Dacă în acea regiune se simt granulațiile respective, înseamnă că există o disfuncție.

„Tratamentul constă în masarea hărții respective a piciorului păstrând o anumită ordine a punctelor de masaj. Se începe cu rinichi, ureter, vezică urinară pentru că toxinele dispersate în urma masajului trebuie să fie eliminate. După ce harta piciorului a fost parcursă în întregime, se insistă pe organul respectiv, adică pe stomac. Masajul durează 50 de minute, numai la nivelul tălpii. Se mai poate face și la nivelul urechilor, palmelor, dar se consideră că tălpile sunt cele mai reprezentative. Efectul nu este imediat. După 4-5 ședințe se simte răscolirea toxinelor, a energiei dislocate. Există posibilitatea să apară dureri de intensități diferite. Durerile dispar când tratamentul este continuat

și energiile se rearanjează. Prin masaj se trimite un stimul la nivelul creierului, care trimite la organul bolnav informația necesară pentru vindecare. În timp ce medicina alopatică tratează un efect, aici se tratează cauza.

„Nu există limită de vârstă sau contraindicații (doar în perioada sarcinii, în cazul în care există răni pe tălpi sau dacă persoana a suferit de curând un infarct sunt unele restricții). În cazul ulcerului, ca și în alte afecțiuni, ideal ar fi ca după 20 de ședințe să se continue pentru întreținere”, indică Marius Oprea.

Apiterapia este metoda prin care se tratează diferite afecțiuni cu ajutorul produselor din stup: polen, lăptosor de matcă, propolis, miere, păstură. Dr. Traian Gădoi, directorul cabinetelor *Apimedita* din str. C.A. Rosetti nr.

31, susține că „o terapie asociată cu cea alopatică este o terapie a viitorului. Fenomenul de rezistență la tratamentele alopate trebuie să-i pună pe gânduri pe medici și să-i determine să accepte terapii asociate. Produsele apicole sunt foarte eficiente în tratarea celor mai rebele boli. Problemele digestive, ulcerul, dar și micozele, parodontozile, bolile respiratorii, arsuri, afecțiuni endocrinologice, oftalmologice, chiar cancere, se pot ameliora și vindeca prin apiterapie.”

Pentru ulcer se impune o diagnosticare după un examen complet, care cuprinde neapărat și un examen bacteriologic. În colaborare cu cercetătorii de la Institutul Scarlat Longhin, cei de la *Apimedita* au constatat o înmulțire fantastică a fungilor, a micozelor și candidozelor, în ultimul timp. Aceste afecțiuni locale se transmit acum foarte repede căilor respiratorii sau digestive, așa încât multe dintre

Dr. Traian Gădoi susține că apiterapia asociată cu terapia alopatică are un succes garantat.

Plantele medicinale sunt utilizate din antichitate pentru tratarea bolilor gastro-intestinale.

afecțiunile acestor sisteme se pot datora unor micoze avansate. *Propostaminul* este un produs pe bază de propolis, folosit cu succes în tratarea micozelor sau candidozelor digestive.

Dr. Nicolae Drăgulescu, medic gastroenterolog, a obținut rezultate spectaculoase fie numai cu produse apicole, fie în asociație cu cele alopate. „Folosim produse românești, standardizate. Propolisul este foarte eficient în bolile tubului digestiv. Ca tratament ajutător, în ulcer, dă rezultate deosebite. Aceste produse nu au efecte secundare, iar contraindicațiile sunt foarte rare, la persoanele alergice.”

Pentru tratarea ulcerului, **fitoterapia** se bazează pe anumite plante cu efect cicatrizant, antiacid, antiinflamator.

Gălbenelele sunt cicatrizante: Infuziile de flori se beau de două ori pe zi. La fel de benefică este tinctura de gălbenele, câte 40 de picături de trei ori pe zi.

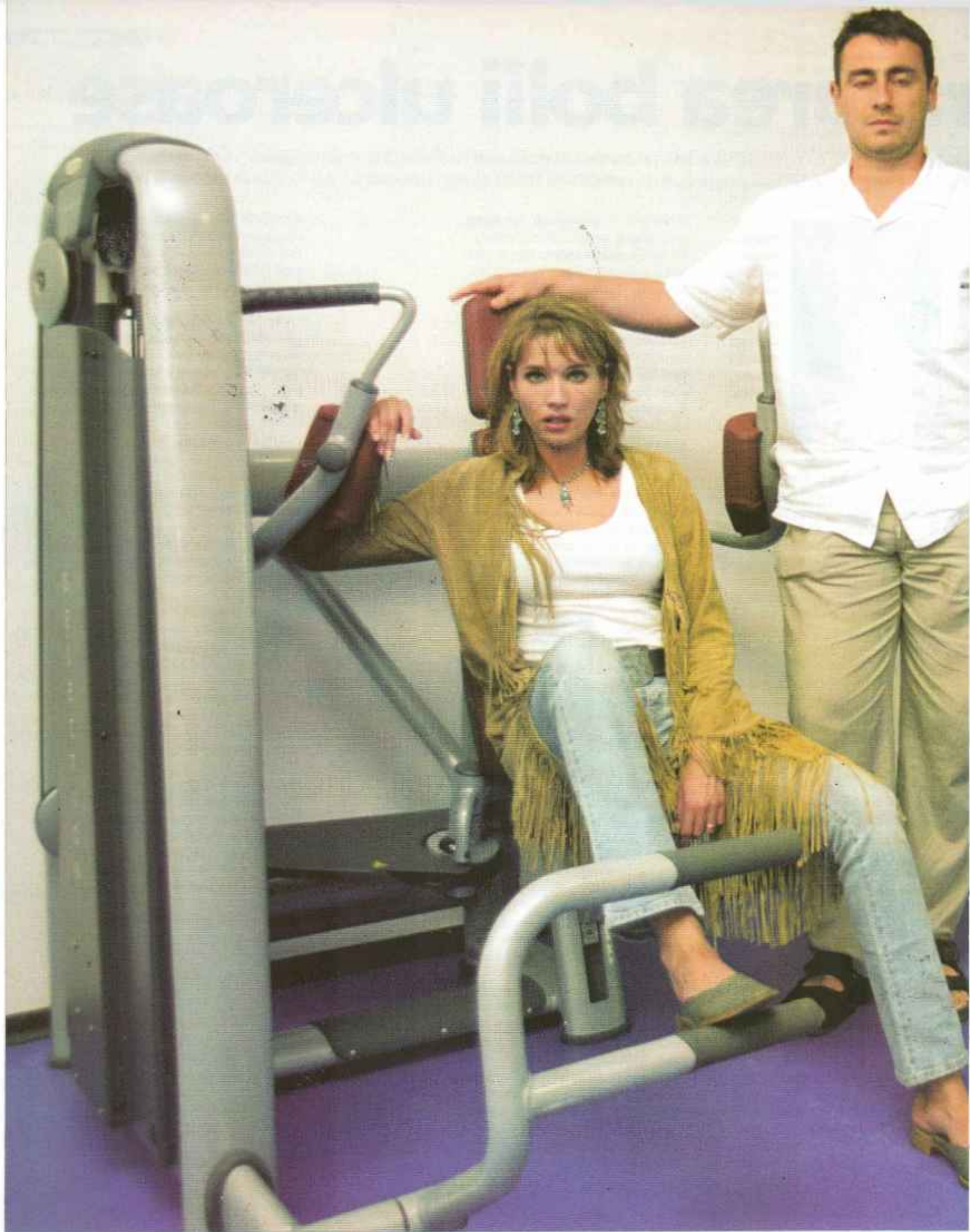
Obligeana este cunoscută ca fiind o plantă ce reduce stresul și nervozitatea cauzatoare de ulcer, și care are efecte deosebite în revigorarea organismului în cele mai grave boli. Șase lingurițe luate în timpul zilei dintr-un macerat la rece, timp de o lună și chiar mai mult, vor avea rezultate surprinzătoare.

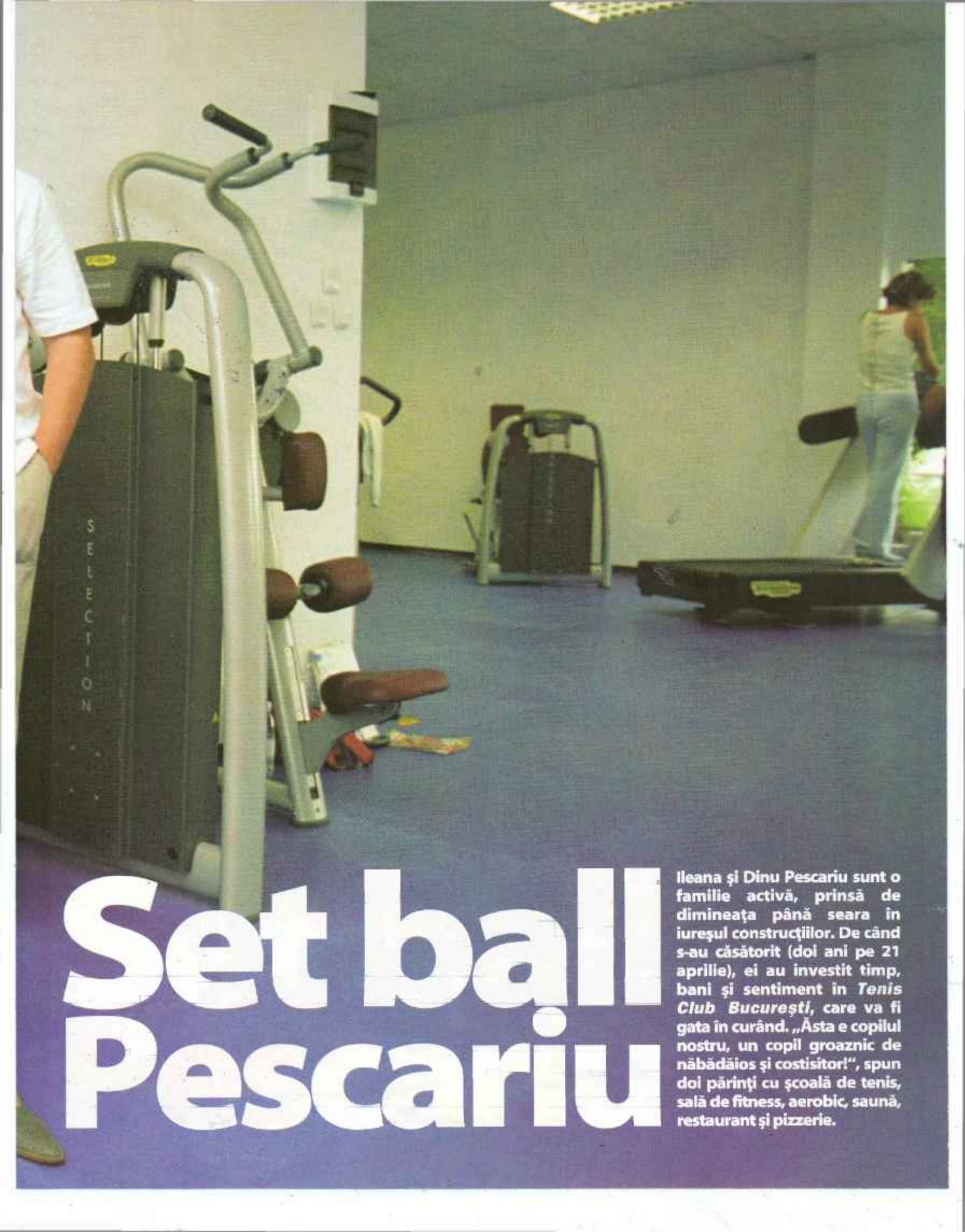
Sunătoarea se folosește în infuzii sau ca extract uleios, o linguriță de 3 ori pe zi, cu o oră înaintea meselor principale.

Tătăneasa este cicatrizantă și antiinflamatoare. Un decoct de rădăcină de plantă se bea de 2-3 ori pe zi, între mese.

Persoanele suferinde trebuie să doarmă mai mult. Sunt benefice și curele de miere cu aloe, miere cu lapte dulce și ceai de mușetel.

text **Gia Iova**
foto **Robert Hanciar**

Set ball Pescariu

Ileana și Dinu Pescariu sunt o familie activă, prinsă de dimineața până seara în iureșul construcțiilor. De când s-au căsătorit (doi ani pe 21 aprilie), ei au investit timp, bani și sentiment în *Tenis Club București*, care va fi gata în curând. „Asta e copilul nostru, un copil groaznic de năbădăios și costisitor!”, spun doi părinți cu școală de tenis, sală de fitness, aerobic, saună, restaurant și pizzerie.

„Ne dorim foarte mult un copil”

În cartierul Floreasca, terenurile gospodărite de familia Pescariu se ridică, în pantă fină, pe comisă: Restaurantul, dichisit ă la Provence, străjuiește școala de tenis, cu șase terenuri pe care se joacă susținut. În stânga, pizzeria și terasa, în dreapta, o idee de piscină, acum plină doar cu nisip și ciment. Dar ce băi răcoroase îi așteaptă-pe obișuiții locului, peste numai o lună, când piscina va fi gata! Dinu ne arată construcțiile atent la detalii, dar cu ușoară stângăcie. E modestia sportivului, obișnuit să învingă numai prin muncă istovitoare. El e managerul acestui *country club*, adică al unui club cu de toate. Este un ansamblu gândit în cele mai mici amănunte, un loc cu stil: „Tot ceea ce vedeți face parte dintr-un concept. Școala de tenis a început timid, încă se mai construiește, dar deja 60-70 de copii vin să se antreneze aici. Ei știu că atunci când te apuci de sport de performanță totul e ca o loterie. Eu am avut șansă: sunt un privilegiat al sortii”, spune Dinu, urmărind jocul avântat al copiilor. Nici nostalgie, nici plictisul rutinei. Tenisul e, aici, un partener de viață. Dinu a început pe la nouă ani, și tot așa îl fugărea antrenorul lui de-atunci, ca pe acești copii profesorul lor. „Eu nu mai joc acum, am pășit într-o altă etapă a

vieții mele. Când am ocazia, mai dau o minge-două, dar la alt nivel. Asta-i viața.” Un oftat ascuns, o părere. Totuși, timpul trece în favoarea lui Dinu: conduce acum o afacere prosperă și are o nevastă frumoasă, vedetă și director de agenție de publicitate. Cât ne plimbăm printre acareturile familiei, apare și Ileana, strălucitoare, într-o haină de piele franjurată americană. Doar suntem într-un *country club*. Un mic moment de tandrețe îi unește pe cei doi într-un sărut. Ileana a avut o scurtă problemă de sănătate și umărul soțului este mai benefic decât orice medicament: un fleac, o întindere de mușchi, un medicament antiinflamator și o alergie destul de serioasă, ca reacție adversă la acesta, au necesitat îngrijire de specialitate. Asta a fost ieri, pentru că astăzi, supărată pe durerea ei, Ileana se încăpățânează să facă sport, în sala lor specială de aerobic. Nu-i de mirare. O le-oalcă ambițioasă nu se lasă cu una, cu două. Soțul, berbec, la fel. Administrează ansamblul sportiv cu gândul că, după ce a trecut vremea performanței, trebuie să vină vremea construcției. Sunt semne care trebuie lăsate în urmă, pentru cei tineri: „Îmi doresc din toată inima ca din această școală să iasă jucători buni. Mar măguli ca unii dintre ei să spună,

de pe podiumul premianților: «Am fost elevul școlii lui Dinu Pescariu!»”. Ileana a înțeles de când s-au căsătorit care este pariul soțului și l-a sprijinit întru totul. A avut noroc: nu este soție de sportiv de performanță („Doar anumite femei pot să-și aștepte soții de prin turnee, obosiți de antrenamente prelungite. Eu l-am cunoscut pe Dinu când terminase deja cu sportul. L-am văzut jucând doar în două meciuri.”) Este soție de om de afaceri. E o viață mai ușor de acceptat. „Nu mă simt frustrată. E adevărat, ducem o viață plină de renunțări, un continuu efort financiar și fizic. Suntem toată ziua plecați, fiecare cu job-ul lui. Ne întâlnim seara, la cină. Dar în curând se va termina. Mai avem piscina, și gata! Să ne iei peste câteva luni un interviu, să-ți povestim ce înseamnă să fii descătușat, liber, relaxat!” Dinu nu pare a fi entuziasmat de idee. S-a atașat atât de mult de munca lui, încât acesta pare a fi un proiect de o viață. Iată un constructor fără odihnă: „De terminat, nu se va termina niciodată. Întotdeauna îmi doresc ceva mai bun.” Ileana dă din cap, zămbitoare. Se aștepta la asta. „Ei, ce-ți spuneam! Știu eu că Dinu n-o să se oprească niciodată. Când am preluat terenul, totul era păraginit. Aici e meritul exclusiv al lui Dinu, eu doar am existat

Când Dinu Pescariu a preluat terenul, totul era în paragină. Acum, nu mai au de terminat decât piscina.

pe lângă el. El a fost aici zi de zi, s-a implicat în fiecare detaliu." Ne oprim în sala mare, foarte mare, de fitness, să facem fotografii. Cu aparatele de modelat mușchi, stăpânul, Dinu, se asortează perfect. Forță, echilibru, chiar o oarecare răceală. Sentimentele nu-și au locul aici, în gospodărie. Puțină dulceată feminină nu strică. Ileana se lasă în brațele aparatului, docilă. Este, totuși, o femeie cu nerv. O femeie de succes. În publicitate e destul de greu acum să rezisti. „Cred că am câștigat o anume prestanță în munca mea. Am avut și o emisiune TV, dar, din păcate, am început cu stângul. Pentru că n-am lucrat cu profesioniști, iar eu a trebuit să învăț din mers ce-i cu meseria asta, de prezentator. Fără Dinu n-aș fi îndrăznit să m-arăt pe sticlă. El a fost și admiratorul, dar și criticul meu. Continu să cred că o emisiune de felul acesta ar fi necesară.” Dinu încuviințează, gânditor. Suntem acum în restaurantul *La Provence*, cu un design în stil vechi, parizian. Mai că ne-am pierde printre străzile pictate la intrare, ori mai degrabă printre sticlele cu vinuri vechi

stivuite din loc în loc. La masă, poveștile se leagă mai bine. De n-ar fi telefonul care sună întruna. Telefonul lui Dinu, evident. De fiecare dată, Ileana ne-aruncă o privire: „Ei, ce-ți spuneam!” Ritmul ăsta trepidant e un stil de viață. Nu o-ar fi de bon-ton să ai afacerea ta, să te dai ocupat, să fii veșnic obosit. Oamenii ăștia chiar muncesc. El se trezește pe la șapte, dimineața, chiar și în week-end. Pornește-apoi spre club, „ochiul stăpânului trebuie să fie atent la toate...”. În timpul săptămânii, și Ileana are cam același program, dar la sfârșit, două-trei zile, își mai permite să lenevească în pat. Cine pregătește micul dejun? „Dinu îl cumpără și eu îl asamblez pe masă. Măncăm bunătați: pâine cu unt, cu miere, croissant, omletă, cacao cu lapte, ness. Nu gătim, pentru că n-avem timp. Și-apoi, trebuie să fim atenți, să mâncăm puțin, pentru că ne-ngrășăm, avem amândoi metabolismul foarte lent. Din nefericire pentru noi, suntem gurmanzi. Suntem în stare să mergem la *Poiana Brașov* numai ca să mâncăm la *Coliba haiducilor* și să

ne-ntoarcem imediat. Am merge în genunchi după mâncare. De-ala treuie să fim atenți”, spune Ileana, pe care mesele copioase n-au lăsat încă ume vizibile. Telefonul sună, a căta oară. E nevoie de Dinu, undeva, printre clădiri. Timpul se scurge repede, clipele sunt prețioase. Și momentele de poezie sunt mai rare acum. Ar mai fi timp pentru un copil? O întrebare stimulativă. Două perechi de ochi verzi, de o parte și de alta a mesei, strălucesc instantaneu, în acord. „Ne dorim un copil, foarte mult. Atunci când o să vină, o să renunț la multe, o să-mi întrerup munca, pentru el. Îl așteptăm de când ne-am căsătorit”, spune Ileana. Dinu e, ca de fiecare dată, mai temperat. Totuși, ochii vorbesc mai mult acum. „Eu îmi fac planuri pe termen apropiat. Deocamdată, îmi doresc să apară copilul ăsta. După aia, vom avea timp suficient să-i planificăm viitorul.” Un meșter Manole modern și o Ana care ridică un *business*, rapid și sigur. Un sacrificiu plăcut.

text: **Gia Iova**

foto: **Robert Hancianec**

Mihaela Rădulescu
prezintă

GALA

**O EMISIUNE CU APROAPE ORICINE,
DESPRE APROAPE ORICE !**

în DIRECT
de LUNI
până JOI
ora 20:30

Rapid

o campioană me

În ultima zi de primăvară – calendaristic vorbind – s-a pus punct sezonului competițional intern. Laurii de campioană i-au revenit echipei *Rapid*, pentru a treia oară, într-o existență de 80 de ani a clubului.

ituoaasă

Mult mai titrata Steaua a fost nevoită să se multumească doar cu poziția secundă, care-i conferă totuși dreptul de a participa în Cupa UEFA. Surprinzător, ultima treaptă pe podium a fost ocupată de Gloria Bistrița. Alte două echipe din Capitală – Dinamo și FC Național – s-au clasat pe locurile 6, respectiv 8, prima dintre acestea având însă ocazia de a-și salva sezonul prin câștigarea Cupei României în finala pe care au susținut-o împreună. U.T. Arad și Sportul Studențesc au părăsit prima Divizie cel puțin pentru un an, iar „Poli” AEK Timișoara și Oțelul Galați merg la baraj.

Titlul de golgeter l-a revenit stelistului Claudiu Răducanu (21 de reușite). Potrivit notelor acordate de crainicii Radio, cei mai buni fotbaliști au fost desemnați – în ordine – Marian Aliuță (Steaua), Florin Bratu (Rapid) și Mugurel Buga (FC Brașov).

Ca o primă impresie, am putea să ne raliem și noi opiniei cvasigenerale că a fost un campionat în care s-a jucat mai mult pe teren și mai puțin în culise, iar dacă au existat, probabil, și unele blaturi, acestea au fost sigur mai puține. La startul întrecerii, Steaua părea „condamnată” să ia titlul, Dinamo nu concepea decât să repete performanța, iar Rapidul își propusese să înceapă reconstrucția echipei. Dar să dăm Cezarului cel al Cezarului și să zăbovim mai mult asupra formației giuleștene. Cu un lot în care nu se mai regăsea principalul marcator, Daniel Pancu (plecat la Beşiktaş), iar „bătrânii” Marius Șumudică și Daniel Stanciu fuseseră „lăsați la vatră”, echipa de lângă Podul Grant avea ca obiectiv atacarea titlului în sezonul 2003-2004.

Dar iată că antrenorul Mircea Rednic – apelând la tineri ca Florin Bratu sau Daniel Niculae, dând credit total proaspetților internaționali Răzvan Raț, Emilian Dolha, Adrian Iencsi, Vasile Maftei și Florin Șoavă, îmbinând experiența lui Ioan Ovidiu Sabău, Marius Măldărășanu, Constantin Schumacher și Daniel Perjă, realizând câteva transferuri care s-au dovedit extrem de utile (ex-băcăuanul Valentin Bădoi și belgianul Emmanuel Godfroid) – a reușit alături de elevii săi un tur de excepție (13 victorii și două înfrângeri), ceea ce l-a detașat la 10 puncte față de Dinamo și la 14 de Steaua, principalele contracandidate. „Alb-vișinii” au demonstrat o constantă de invidiat, o unitate în cadrul echipei apropiată de mentalitatea unor profesioniști, etalând în același timp un joc spectaculos și eficient.

Se părea că Rapid va uide campionatul, însă în pauza de iarnă s-au produs plecările lui Schumacher (în China) și Măldărășanu (la Beşiktaş), cărora li s-au adăugat repetatele accidentări ale lui Sabău. Cu linia de mijloc afectată astfel, giuleștenii au început ezitant returul,

prilejuind o cursă de urmărire întreprinsă de Steaua, care recuperase în primele nouă etape... nouă puncte din distanța la care se afla.

Întrecerea ar fi devenit extrem de pasionantă dacă „alb-roșii” nu ar fi avut o sincopă prelungită (șapte etape soldate numai cu înfrângeri), iar FC Național nu ar fi manifestat oscilații paradoxale de formă. Deși a pierdut și cea de-a doua manșă cu „roș-albaștrii”, Rapidul și-a revenit, terminând la șapte „lungimi” față de aceștia, adăugând încă un trofeu lângă cele cucerite în 1999 și... 1967!

Performanța apreciată unanim ca meritată, susținută și de statistică: cele mai multe goluri înscrise (59), cele mai puține goluri primite (25), cel mai bun jucător – Sabău și cel mai bun străner din campionatul intern – Godfroid. Într-o conjunctură fericită (AC Milan s-a impus în fața lui Juventus în finala Ligii Campionilor), reprezentanta

Mircea Rednic nu mai are motive să fie îngrijorat, așa cum era la meciul cu Steaua

noastră va accede direct în turul II al prestigioasei competiții, cele două manșe având loc pe 30 iulie și 6 august.

Cu toate că într-un asemenea moment sărbătoresc nu se cuvin decât felicitări, nu putem să nu amintim despre tristele episoade gen Skonto Riga sau Vaalerenga, care sperăm să fie evitate. De aceea, conducerea tehnică și administrativă trebuie să manifeste încă de pe acum multă grijă în privința transferurilor. În acest sens, rapidiștii și-au asigurat deja serviciile în continuare ale lui Godfroid, ale unui nou-venit ca mijlocasul marocan Nouredin Zyati, ale lui Măldărășanu (reîntors de la Beşiktaş în postura de campion cu două echipe), existând tratative pentru cooptarea lui Ionel Ganea, Viorel Moldovan, Lucian Marinescu, Jerry Gane sau Ionel Dănculescu. Totodată, rămâne de văzut câți dintre cei vizați – Iencsi, Bratu, Raț, Șoavă – vor lua drumul strălucirii, în condițiile în care și valorosul Sabău s-a retras din activitate.

Un cuvânt special se cuvine pentru Răzvan Lucescu, tentat să renunțe la funcția de vicepreședinte și să treacă la antrenorat. Ei, bine, nu credem că exagerăm dacă afirmăm că acesta a fost elementul de echilibru în destinul echipei și în relațiile jucători – suporter – acționar majoritar George Copos.

Altfel, în altă ordine de idei, aproape de retragerea lui Sabău, trebuie să constatăm că și alți membri ai „generației de aur” vor proceda la fel: Gică Popescu, Dan Petrescu, Daniel Prodan, iar Viorel Moldovan deocamdată renunță la acțiunile echipei naționale. Tuturor, le aducem pe această cale mulțumirile noastre!

Judec Pompiliu-L. Dumitrescu

foto Rompres

Roadster de oraș

După ce a surprins pe toată lumea prin cea mai mică mașină de serie, **Smart** a lansat un Roadster care se remarcă nu numai prin formele high-tech dar și prin economia de combustibil. Oare va reuși acest automobil să impresioneze și cumpărătorii din România?

Ideea unei mașini mici, dedicată în exclusivitate traficului urban și care să aibă doar două locuri, a încolțit inițial în mintea producătorului de ceasuri Swatch. După ce a făcut o selecție a posibilo producători de automobile care să construiască acest vehicul, Swatch s-a oprit la Mercedes. Nemții erau singurii care puteau să ofere acea calitate și încredere de care micuțul Smart City avea nevoie. A trecut timpul, mașinuța de jucărie a fost bine primită de europeni, iar în prezent Smart este o companie deținută în totalitate de Mercedes-Benz.

Acum doi ani și jumătate, la Frankfurt, Smart a prezentat publicului conceptul Smart Roadster. Iar un an mai târziu, la Paris, conceptul Smart Roadster-Coupé. Pentru că reacția a fost pozitivă, mașina de serie (vorbim despre o singură mașină pentru că diferențele dintre cele două modele sunt foarte mici) nu are decât câteva detalii schimbate față de proiectul inițial.

Cu o lungime de 3.427 mm și o lățime de 1.615 mm, Roadsterul folosește o versiune alungită a platformei Smart și rămâne în continuare una dintre cele mai mici mașini din Europa. Caroseria curbată în dreptul roților mari de 15 inch și înălțimea de doar 1.192 mm dau un aer de sportivitate acestei mașinuțe. Forma clasică a Roadster-ului a fost păstrată

Într-o îmbinare armonioasă a proporțiilor, în care capota este alungită, iar locul șoferului este în spate, cât mai aproape de roțile posterioare. Dorința designerilor a fost aceea de a interpreta formele clasice într-o manieră modernă.

Roadster-ul poate fi echipat atât cu un acoperiș de tip soft-top cât și cu unul de tip hard-top detașabil. Acesta din urmă este format din două bucăți și atunci când nu este folosit poate fi depozitat în portbagaj. Singura problemă este că, în acest caz, o bună parte din portbagajul din spate (189 litri) va fi ocupată. Vă mai rămâne însă portbagajul din față cu un volum de 59 de litri. E-adevărat, nu este mașina ideală pentru plecat în vacanță... Motorizările existente pe Roadster sunt cele specifice pentru o mașină Smart. Avem de-a face cu două motoare în trei cilindri, SUPREX-Turbo, cu Intercooler de 698 cmc, cu

puteri de 61 CP și 82 CP. Sigur, nu sunt niște monștri care să asigure performanțe uluitoare, dar în condițiile în care mașina cântărește doar 790 kg senzațiile tari sunt asigurate. Viteza maximă este de 160 km/h pentru motorizarea de 61 CP și de 175 km/h pentru cea de 82 CP, ambele fiind limitate electronic. Ceea ce este cu adevărat unic pentru aceste motoare este consumul de combustibil, mai ales în ciclul urban: 6,2 l și respectiv 6,4 l la sută de kilometri.

Transmisia este asigurată de o cutie de viteze secvențială, cu șase trepte. Nu există ambreiaj, iar vitezele se schimbă manual printr-o atingere a schimbătorului de viteze. Împingerea manetei duce cutia de viteze într-o treaptă superioară, iar tragerea manetei asigură retrogradarea. Opțional se poate coman-

da o cutie de viteze care să funcționeze în sistem automat sau una cu schimbător de viteze cu clapete așezate în spatele volanului.

Securitatea pasagerilor este asigurată în Smart Roadster de celula de siguranță Tridion (o „cușcă” metalică pentru protejarea pasagerilor) caracteristică tuturor automobilelor Smart. Mașina mai vine însă echipată standard cu două airbag-uri, pentru șofer și pasager, ABS, EBD – control electronic al distribuției forței de frânare și ESP – sistem electronic de control al tracțiunii și stabilității.

Prețul unui automobil Smart Roadster – versiunea de bază, cu toate taxele incluse, la importatorul Augsburg International – este de aproximativ 17.800 euro pentru versiunea de 61 CP și de 21.800 euro pentru versiunea de 82 CP.

Text: Mugurel Mărgărit

Trei dintre cele 25 de avantaje pentru membrii ACR

O premieră absolută în România : SALVAREA AERIANĂ A ACCIDENTAȚILOR PE CĂILE RUTIERE

27 martie 2003, o zi istorică pentru automobilisti: lansarea pe șoselele țării a elicopterelor de salvare aeriană. A fost semnat Protocolul de parteneriat între Automobil Clubul Român și Societatea Becker Aviation Trans S.R.L. care asigură logistica necesară, inclusiv elicoptere performante și, în perspectivă, avioane, pentru salvarea aeriană a victimelor accidentelor grave rutiere, când viața lor depinde de urgența transportării la unitățile medicale de profil.

Introducerea salvării aeriene racordează clubul nostru la practica existentă la cele mai puternice cluburi automobiliste din Europa și de pe alte continente.

Flotila de elicoptere pentru salvarea aeriană va fi pusă, de asemenea, la dispoziția organizatorilor de competiții naționale și internaționale de automobilism și karting, atât pentru supravegherea desfășurării acestora, cât și pentru intervenții de urgență.

Totodată, Flotila de elicoptere va putea fi folosită de membrii ACR, în cazul transportării lor sau a unor membri ai familiei acestora, la intervenții medicale de urgență, precum și în alte situații de forță majoră.

PERMISUL DE CONDUCERE INTERNAȚIONAL (PIC)

Permisul Internațional de Conducere asigură deplina legitimitate în circulația rutieră internațională. Este eliberat în exclusivitate de către Automobil Clubul Român, prin toate filialele sale. Forma și conținutul său au fost stabilite prin *Convenția Internațională de Circulație Rutieră* de la Viena din 8 noiembrie 1968, fiind identic în toate țările. Automobil Clubul Român eliberează aceste permise cetățenilor români, domiciliați pe teritoriul României, membri ai clubului, posesori de *Permis de Conducere Național*, cu vechime de minim un an, care se deplasează în străinătate cu autovehicule proprietate personală, precum și șoferilor profesioniști. Acesta este recunoscut în peste 150 de țări din Europa și de pe alte continente.

Permisul de Conducere Internațional scutește pe posesorul său de a purta asupra sa, pe teritoriul străin, o traducere legalizată a *Permisului Național de Conducere*, în 5 limbi de circulație internațională (engleză, franceză, germană, spaniolă, rusă) sau de transcriere a acestuia în caracterele limbii naționale ale statului respectiv.

Pentru eliberarea PIC se vor prezenta: cererea tip, carnetul de membru ACR, *Permisul de Conducere Național* în original și o copie xerox a acestuia, 2 fotografii de tip pașaport.

O mențiune suplimentară deosebită: amatorii de falsuri nu-și mai pot face jocurile; noul PIC, recent tipărit, expediat la toate cluburile partenere, exclude falsul.

SCRISOAREA DE CREDIT (SC)

Este un document de club emis în exclusivitate de ACR și recunoscut de toate cluburile partenere din AIT & FIA, venind în întâmpinarea membrilor ACR care se deplasează peste hotare cu automobilul. *Scrisoarea de Credit* are două categorii valorice: de 600 euro și, respectiv, de 1100 euro, dimensionate în cupoane aferente. Cupoanele *Scrisorilor de Credit* pot fi preschimbate total sau parțial și în numerar în cazuri excepționale, după confirmarea Centralei ACR. Membrul ACR beneficiază peste hotare de ajutorul prompt al cluburilor partenere străine.

Un alt avantaj este că membrul ACR, beneficiar al SC, nu riscă să rămână fără bani într-o țară străină ca urmare a unor plăți neașteptate. Prin acest document este creditat cu o sumă pe care o poate cheltui în limita SC, sumă pe care o va înapoia clubului la întoarcerea sa în țară. Pe baza cupoanelor din *Scrisoarea de Credit* se pot achita costuri ocazionale de reparații și remorcări neprevăzute ale automobilului, asistență medicală (ca urmare a unui accident sau unei îmbolnăviri grave subite), asistență juridică în conexiune cu accidente, taxe pentru expertize tehnice, amenzi contravenționale, precum și alte cheltuieli.

Pentru a beneficia de o *Scrisoare de Credit* se impun anumite condiții: autoturismul propriu să nu fie mai vechi de 8 ani, să aibă *Inspekția Tehnică Periodică* efectuată la zi și o verificare tehnică generală a autoturismului cu maximum 14 zile înainte de solicitarea *Scrisorilor de Credit*.

Membrii ACR beneficiază, de asemenea, de un alt avantaj deosebit. La primirea *Scrisorilor de Credit*, acesta va achita doar 24 euro, pentru SC în valoare de 600 euro, și, respectiv, 33 euro pentru SC în valoare de 1100 euro, plătită în lei la cursul zilei.

Scrisoarea de Credit nu este valabilă pe teritoriul României.

Mégane II în România

Renault România a început comercializarea pe piața românească a unui vehicul care a dobândit în numai câteva luni o carte de vizită impresionantă: „Mégane II – Mașina anului 2003 în Europa”, Mégane II – 5 stele – maximum dobândit la crash-testele EuroNCAP.

„Cu Mégane II, Renault se apropie și mai mult de așteptările clienților săi propunând un vehicul distinct, cu un interior care se ridică la nivelul promisiunilor pe care le face design-ul exterior și o personalitate ce se distanțează de normele segmentului din care face parte, oferind aceeași plăcere de a conduce ca și vehiculele din segmentul de lux. Credem că Mégane II deține toate atuurile pentru a menține Renault în poziția de primă marcă europeană, loc pe care îl ocupă de 5 ani”, a declarat Nicolas Ianculescu, director general Renault România.

Înscrind-se în linia inovantă deschisă cu Laguna II, accesul și demarajul vehiculului sunt asigurate printr-un card. De asemenea, Mégane II este primul automobil în serie care prezintă conceptul Touch Design. Ergonomie împinsă la maximum, materiale ale căror caracteristici vizuale și tactile inspiră dorința de a le folosi, comenzi la îndemâna conducătorului auto, plăcute la manevrare, utilizate firesc. Acestor elemente îi se adaugă un habitacul confortabil la care contribuie scaunele ergonomice, cu încălzire pentru locurile din față, și tapiterie din piele, spațiile de depozitare ingenioase, trapa acoperiș panoramică, confortul acustic sporit, confortul termic dat de aerul condiționat cu reglare automată. Siguranța activă la Mégane II înglobează un sistem ABS dotat cu un repartitor electronic de frânare EBV, la care se adaugă asistența la frânarea de urgență AFU.

De asemenea, Mégane II dispune de sisteme de asistență și de echipamente inteligente cum ar fi: aprindere automată a farurilor, faruri cu xenon, ștergătoare automate cu senzor

de ploaie integrat, sistem de supraveghere a presiunii pneurilor.

Și în domeniul siguranței pasive, Mégane II excelează: alcătuită din oțeluri cu o foarte, foarte înaltă limită de elasticitate (TTHLE), structura caroseriei cu deformare programată este analizată astfel încât să poată amortiza șocurile și să protejeze habitacul. La interior, sistemul de protecție Renault de a treia generație asigură o protecție egală tuturor pasagerilor. Dispozitivul cuprinde 6 airbaguri: airbaguri frontale adaptabile, airbaguri laterale pentru torace la locurile din față, airbaguri pentru cap la locurile din față și spate, combinate cu centuri adaptabile cu dublă pretensionare (simplă la locurile laterale spate) și limitator de efort.

Motorizările de care beneficiază Mégane II sunt: 1,4 l 16 V 98 CP; 1,6 l 16 V 115 CP; 2,0 l 16 V 136 CP-benzină și 1,5 dCi 80 CP; 1,9 dCi 120 CP diesel Common-rail.

Pentru Mégane II 1,4 l, 16 V, nivel de echipare Pack, ambianță Authentique, prețul este de 9.981 euro (preț (CIP)).

Căștigătorul concursului organizat de
Editura Niculescu, din noiembrie 2003, este
Florian Stan, București

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de:

500.000 lei

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1
Căștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trimitere
a scrisorilor dumneavoastră este **25 iunie 2003**, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

Administrația Națională pentru Siguranța
Traficului din Statele Unite – organism similar
EuroNCAP – a dat publicității rezultatele
ultimelor teste de impact frontal, care o
clasează pe Mazda 6 pe locurile fruntașe.
Berlina de la Mazda a obținut punctaj maxim
(5 stele) atât pentru șofer cât și pentru
pasagerul din dreapta. Acest punctaj indică
faptul că există o șansă de doar 10%, sau mai
puțin, ca unul dintre ocupanții mașinii de pe
locurile din față să sufere leziuni serioase.
Procentul este valabil pentru un impact la o
viteză de aproximativ 60 km/h. „În timp ce
alte companii pot construi mașini sigure, noi
suntem singura companie care oferă acea siguranță și o doză sănătoasă de Zoom-Zoom
(n.r. – sloganul Mazda) pentru fiecare automobil”, a afirmat Jim O'Sullivan, președinte al Mazda
pentru America de Nord.

Siguranță

POWER IS NOTHING WITHOUT CONTROL

Cefin Importator tradițional pentru România

București, B-dul Preciziei 38, Sector 6, tel.: 021.202.6060, e-mail: parts@cefin.com

Filiale în țară:

Ploiești - tel.0244.510.717
e-mail: ploiesti@cefin.com

Pitești - tel.0248.223.263
e-mail: pitesti@cefin.com

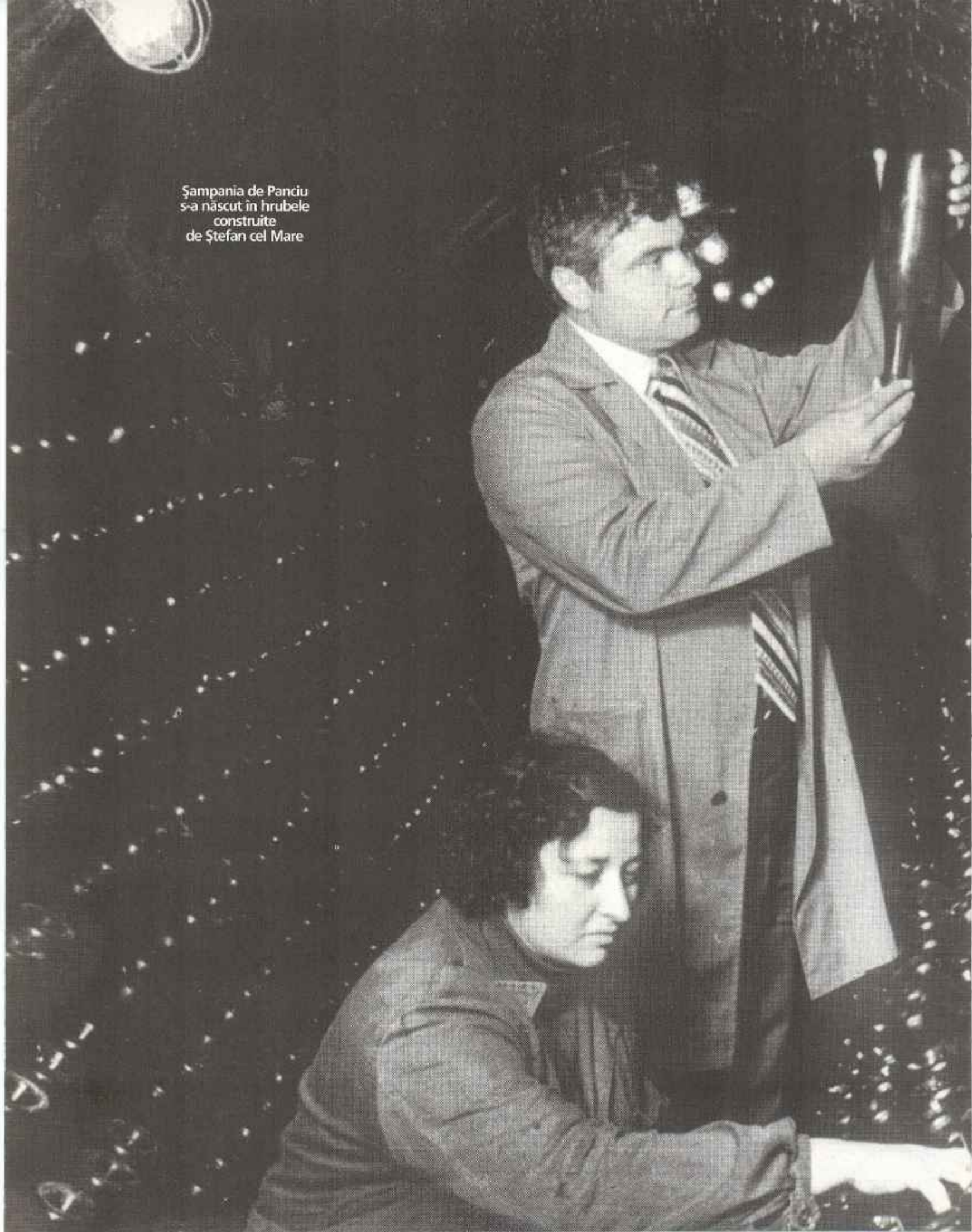
Galați - tel.0236.492.091
e-mail: galați@cefin.com

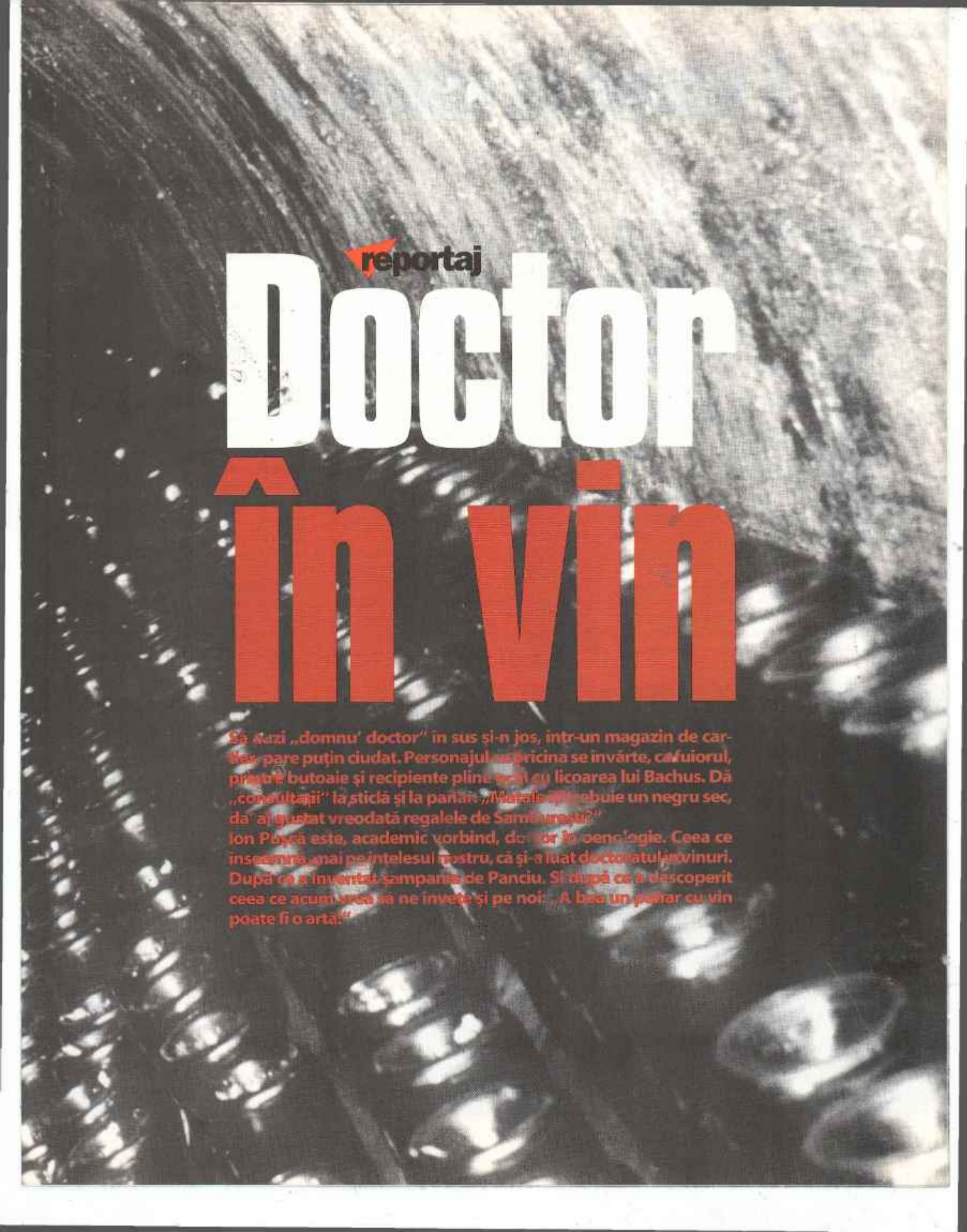
Brașov - tel.0268.411.226
e-mail: brasov@cefin.com

Timișoara - tel.0256.309.150
e-mail: timisoara@cefin.com

www.cefinpirelli.com

Șampania de Panciu
s-a născut în hrubele
construite
de Ștefan cel Mare

reportaj

Doctor în vin

Să zici „domnu' doctor” în sus și-n jos, într-un magazin de căr-
tar, pare puțin ciudat. Personajul se pricina se învârte, ca fuiorul,
prin butoaie și recipiente pline cu licoarea lui Bachus. Dă
„consultații” la sticlă și la pană: „Mădăle trebuie un negru sec,
da' ai gustat vreodată regalele de Sambrana?”

Ion Popcă este, academic vorbind, doctor în oenologie. Ceea ce
înseamnă, mai pe înțelesul nostru, că și-a luat doctoratul în vinuri.
După ce a inventat șampania de Panciu. Și după ce a descoperit
ceea ce acum vrea să ne învețe și pe noi: „A bea un pahar cu vin
poate fi o artă!”

A început să viseze, în grote, cum

Ion Pușcă s-a născut în patria vinului, la Panciu, în urmă cu vreo 61 de ani. Părinții erau podgoreni cu acte în reg. „Aveam senzația că lumea întreagă e făcută doar din podgorii. Pe-atunci nu erau mașii

Prin 1952, niște vânători urmăreau o vulpe rănită pe dealurile Panciului. La un moment dat, animalul a intrat în pământ, pur și simplu. Tot scotocind să-i dea de urmă, vânătorii au nimerit într-o grotă. O hrubă imensă, făcută de mâna omului. Lungă de vreo trei kilometri și coborând până la 16 metri sub nivelul solului. Pare o poveste, nu? Este și nu prea. Pentru că, mai apoi, istoricii au localizat aici hrubele construite de Ștefan cel Mare, în 1494, în scop militar.

Și ce legătură are asta cu vinul, o să întrebați. Păi, cam are. Prin felul în care au fost construite, grottele mențin în interior o temperatură constantă, fie iarnă, fie vară. Adică un mediu numai bun pentru păstrarea și învechirea vinului. Zis și făcut, hrubele au intrat în proprietatea IAS Panciu (actualul Veritas). Mai mult, un tânăr absolvent de horticultură, pe numele lui Ion Pușcă, a început să viseze, în grote, cum o să scalde el lumea în șampanie. Prima revelație a fost legată de faptul că vinul de Panciu poate fi o materie de bază pentru vinuri spumante: „Din punct de vedere tehnic, această zonă viticolă întrunește toate condițiile pentru producerea băuturii inventate în 1670, în regiunea viticolă franceză Champagne, de

către un preot. Am respectat metoda autentică, rețeta inițială a preotului”, susține dr. Pușcă. De la teorie până la practică n-a mai fost decât un pas. Materia primă s-a dovedit excelentă, hrubele și-au făcut „datoria”. Maestrul a descoperit rețeta miraculoasă. Prima cupă de vin spumant s-a ciocnit la Revelionul 1968-1969.

În august 1970, Ion Pușcă a primit diploma de inventator pentru produsul *Șampanie de Panciu*. Care, deja, făcea furori la export. De nu mai pridideau grottele să desăvârșească acea lucrare a vinului. Deveniseră neînăpătoare. Și uite-asa s-a trecut la construirea unor hrube noi, de tip metrou, cu galerii date în folosință în 1982. Cu ce-a făcut Ștefan cel Mare, cu ce-au mai adăugat ai lui Pușcă, în măruntaiele Dealului Panciu dospesc, acum, cinci milioane de sticle de șampanie. Adică actuala capacitate de producție.

Doctorul în vinuri, însă, nu s-a mulțumit doar cu atât. El vrea să reabiliteze licoarea lui Bachus. Să educe consumatorul, să-i slefuiească gustul, să-i demonstreze că *in vino veritas*. Dar cum, Doamne, să faci asta, când piața românească e plină de falsuri, de poșirci după care te dor capul, stomacul și... buzunarul? În

1991, pentru prima dată în viața lui, Ion Pușcă a părăsit via copilăriei. S-a mutat din Panciu, la București. Desprinderea a fost grea, dar sigur și cu folos. A lucrat o vreme în Ministerul Agriculturii, de unde a proptit viticultura, atât cât i-a stat în putere. Și-a ajutat cei trei copii să-și găsească drumul. Chiar dacă este unul diferit de cel al vinului: „Cu pasiunea asta te naști sau nu”, recunoaște un tată mulțumit de odraslele lui. „Băiatul e informatician, o fată e creatoare de modă la Paris, cealaltă e studentă tot acolo, la matematică-psihologie. Sunt copii buni, n-am de ce mă plânge.”

Un doctor în vin, însă, nu iese niciodată la pensie. Își ia doar câte un mic răgaz, spre a cugeta la o nouă aventură. Am amintit-o, deja, ține de reabilitarea vinului românesc. Cu posibilități materiale modeste, dar cu pasiune cât cuprinde. Ion Pușcă a deschis un magazin, pur și simplu. În zona 1 Mai, sub titulatura *Colecție de vinuri îmbuteliate și vârsate*. Nimic spectaculos, până aici. Spectacolul începe, însă, imediat ce intri înăuntru. La televizor vezi filme despre podgoria din care provine vinul cutare. Dacă vrei să-l cumperi, musai să-l gusti. Din sticlele de la frigider, din recipientele speciale sau din butoaiele din crama. „Un om educat nu

În crama stau înșirate 18 recipiente din fibră de sticlă, a câte 800 de litri fiecare. Toate vinurile vârsate sunt protejate prin „injectie” cu bioxid de carbon. Acesta ia locul cantității cumpărate, așa că vinul nu intră în contact cu aerul, nu se oxidează. Alegi un soi din principalele podgorii ale țării, ți se dă o sticlă nouă, apoi plătești 39.000 lei pe litru. Da' știi că face!

Dr. Pușcă a introdus, recent, o nouă metodă de a păstra și a vinde vinul. Acesta este îmbuteliat în pungi din folie de aluminiu, învelite, la rândul lor, în alte folii protectoare. Punga se introduce într-o cutie prevăzută cu un fel de robinet. Astfel, poți „da cep” ori de câte ori vrei, fără ca aerul să pătrundă înăuntru. Se evită oxidarea, așa că lichidul își păstrează calitățile inițiale până la ultima picătură. O cutie de 10 litri costă 590.000 de lei. Alegi ce vrei și ți se îmbuteliază pe loc.

O să scalde el lumea în șampanie

„aveau vreo trei hectare de vie. Și-a petrecut copilăria, după cum îi place să spună, într-o boabă de strugure: telefoane, televizoare. Eu am învățat să comunic prin vița de vie. Cu ea m-am născut.”

cumpără o etichetă. Trebuie să guste, să compare, să aleagă. Încet, dar sigur, cumpărătorul va înțelege că și vinul vărsat este o ditamai delicata. Când îl vinzi ca la mama lui, autentic, nebotezat”, explică dr. Pușcă.

Dacă-l vezi prin magazin, zici că este băiatul care face curat. Bibilește totul, aranjează, trage cu ochiul la detalii. Parcă rafturile cu sticle sau crama ar fi vitrine cu bijuterii. Stă de vorbă cu orice client, chit că-e zidar pe șantierul de alături ori fratele unui fost ministru, destul de controversat. Sau directorul unei mari companii internaționale. L-am urmărit atent, nu e greu de ghicit. Pentru că a păstrat în el frumusețea și simplitatea copilului din vie. Nu vrea să te convingă să cumperi. Plăcerea lui este să-ți povestească despre vin. Care e trist, care e vesel, cum e făcut, cum se cere băut. Clienții sunt numai ochi și urechi. Evident că și cumpără, că tot aici vor veni data viitoare. Doctorul simte că „operația” a reușit și i se luminează privirile. Omul ăsta e chiar fericit. În hrubele lui interioare borborosește noblețea făcătoare de vin.

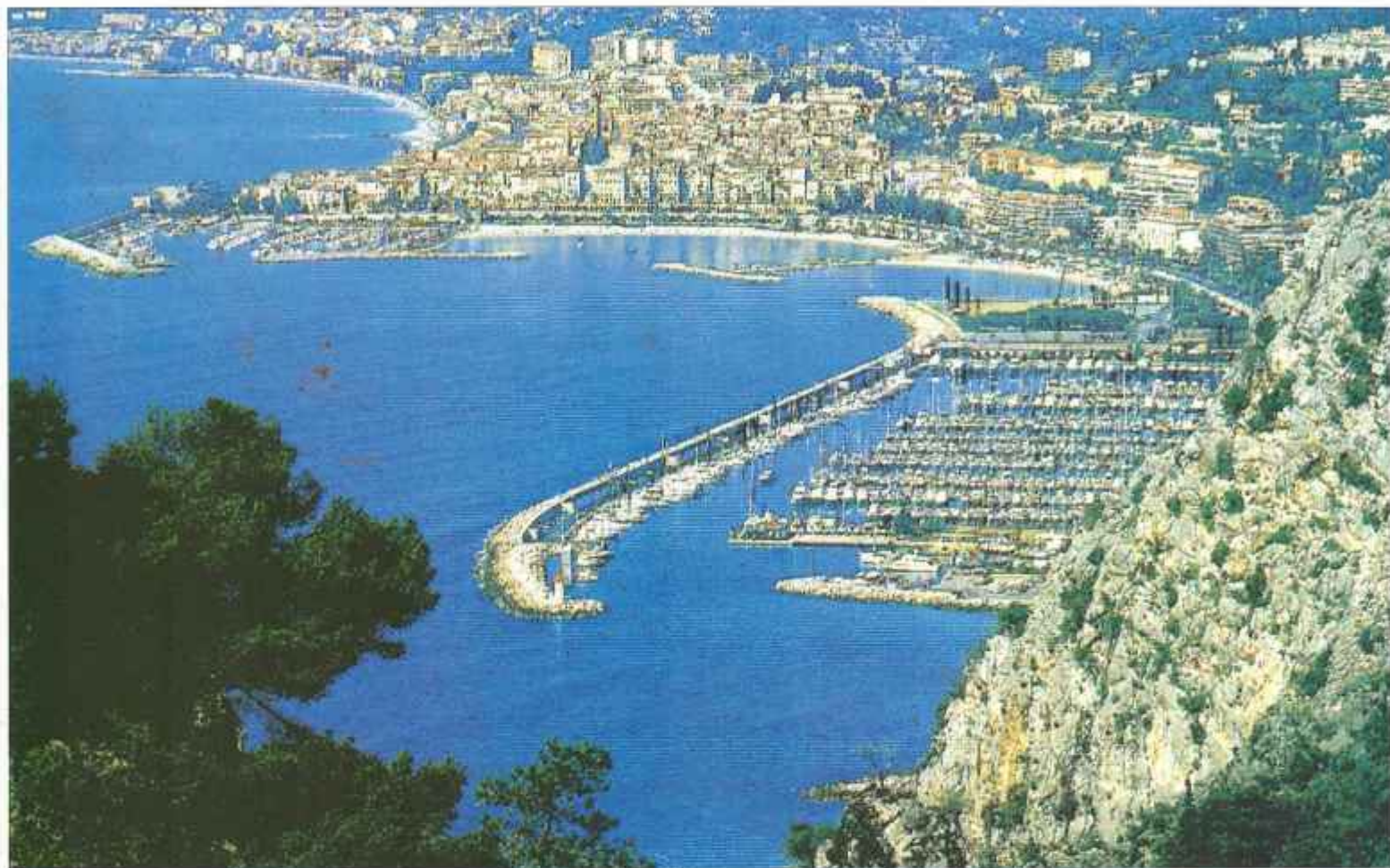
text **Liliana Petruș**

foto **Robert Hancianec**

Și pe soția sa, Mihaela, a „contaminat-o cu virusul vinului”

Parfumul romantic de la reve

Se spune că un circuit european romantic, caracterizat de nevoia de relaxare și din dorința de cunoaștere a turiștilor români, trece neapărat prin nordul Italiei și pe Coasta de Azur. Noi ne-am corvins „pe propria piele” de ce...

În plus, am descoperit câteva circuite cu prețuri incredibil de mici ale firmei *Romantic Travel*, care asigură transport cu autocarul, cazare, în general la hoteluri echivalentul a 2* în România și ceva mese pe deasupra. Astfel: 10 zile Viena – Luxemburg – Paris – Salzburg cu 280 euro; 12 zile Veneția – Verona – Coasta de Azur – Marsilia – Paris – Valea Loirei – Salzburg cu 330 euro; 13 zile Veneția – Riviera Adriatică – Roma – Pompei – Insula Capri – Florența – Coasta de Azur – Milano – Viena cu 370 euro; 18 zile Veneția – Coasta de Azur – Barcelona – Granada – Lisabona – Toledo – Madrid – Lyon – Milano – Viena cu 600 euro. Dar să lăsăm prețurile la o parte și să pornim la drum.

Venețienii l-au închis pe Cassanova, dar au inventat și sistemul bancar

Primul obiectiv al Veneției este Piața San Marco. Majoritatea turiștilor pășesc fascinați pe bătrânele dale ale pieței... Palatul Dogilor, Domul, marca plină de gondole și zecile de mii de porumbi care se așază pe brațele întinse ale oamenilor te transpun într-o altă lume. Peisajul este desăvârșit de luxoasele terase din piață, pe scenele cărora cântă mici „orchestre simfonice”, cu soliști costumați în frac și papion. Vizităm Turnul Campanille, facem o plimbare cu *zaporetto* („autobuzul” local) pe Canal Grande și ne plimbăm pe faimosul Ponte Rialto. Între timp, ghidul Mihai Gutanu – care știe o groază de povești și de cifre, mai ceva ca un manual de istorie – ne completează „bagajul informațional”

cu tot felul de amănunte savuroase. Așa am aflat că la Veneția s-au înființat primele bănci din lume. Denumirea vine chiar de la cuvântul bancă de lemn... De ce? În Piața Scavilor, oamenii făceau afaceri, iar hotărârile lor erau scrise pe bănci. O astfel de înțelegere „stătea în picioare” cam o lună de zile. Pentru că atât le lua vântului, soarelui și ploilor să o steargă de pe suprafața băncii! Tot aici au apărut și primele asigurări din lume, dar și Cassanova. Închisoarea în care a fost ținut se află și astăzi lângă Puntea Suspinelor, care-și trage denumirea de la domnițele ce veneau și plângeau din tot sufletul de dorul celebrului amoretz întemnițat.

Transport în comun cu liftul prin muntele Monte Carlo

Din Italia, am trecut Alpii Ligurici și am pornit pe Riviera spre Monte Carlo. Am ales același drum, „periculos” de înalt, plin de curbe, dar frumos, pe care s-au făcut filmările la *James Bond*. Am trecut chiar și pe lângă celebrul hotel suspendat din vârful muntelui, care îți lasă senzația că se va prăbusi dintr-o clipă-n alta.

Parcul Coastei de Azur

Monte Carlo este un munte care arată ca un imens șvaiter plin de găuri care comunică între ele. Dar găurile nu sunt altceva decât străzi tăiate-n „carnea” stâncii. Interesant este faptul că acest oraș de poveste, realizat la scară macro, are lifturi publice care te ajută să ajungi de la o stradă la alta. Oamenii regatului nu circulă cu tramvaiele sau cu tróleibuzule. Urcă și coboară cu aceste lifturi, pentru care nici măcar nu îți trebuie bilet sau abonament. În fața Cazinoului sunt două statui din bronz reprezentând un cuplu de grăsani, dezbrăcați complet. Despre cele două statui gigantice se spune că trebuie să le „palpezi” organele genitale, dacă vrei să ai noroc la cazino. Onoarea noastră vă spune că legenda asta-i mai mult o minciună... Frumusețea regatului, măiestruțitatea lahturilor milionarilor precum și limpezimea Mediteranei (pentru cei care au ales să facă o baie aici) ne-au făcut să uităm însă de necazul pierderilor înregistrate în fața aparatelor de „recollat” monede de la naivi.

Plimbare pe cea mai frumoasă stradă din lume

Tot cu o serie de partide bune de scăldat în Mediterana ne-am ales și-n primele orașe pe care le-am vizitat în Franța: Nisa și Cannes. Și nu mică ne-a fost mirarea să aflăm de la ghidul nostru că românii au avut și ei contribuția lor la înfrumusețarea „Celei mai frumoase străzi din lume”, așa cum este considerată *Promenade des Anglais*.

În 1913, Henri Negresco, un descendent al unei vechi familii boierești din Muntenia, a construit un hotel la Nisa, care poartă și acum numele de *Negresco*. Hotelul este considerat printre cele mai titrate din lume. Fiecare om cu bani mulți își dorește să petreacă măcar o noapte aici, chif că preturile sar de 1.000 de dolari pe seară. Pe acoperișul clădirii se află tricolorul românesc, portarii sunt costumați în uniformă de dorobanți, iar pe lista de bucate veti găsi tot felul de specialități românești precum „bobocci de rață” sau „varză à la Cluj”. Câteva sute de metri mai jos de hotel se află un

indicator care arată turistilor drumul către *Parcul Carol al II-lea de România*.

La Cannes, Picasso a trăit într-un apartament închiriat

La Cannes ne-am plimbat pe celebrul covor roșu și am putut să bem o cafea în apartamentul lui Picasso. Povestea acestei cafenele de lux a început în tinerețea pictorului. Pablo închiriasse un apartament de la Pierrot, situat la etajul întâi, chiar deasupra primei cafenele deschise de francez. Cu timpul, Picasso a câștigat o sumedenie de bani și a ținut morțiș să-și achiziționeze apartamentul în care stătea de atâția ani în gazdă. Dar încercările numeroase ale pictorului de a-și cumpăra locuința s-au izbit de refuzul categoric al proprietarului, care toată viața l-a avut pe marele Picasso chirias. După moartea celor doi, care în lumea aceasta „s-au despărțit certati”, cafeneaua s-a mutat de la parter la etajul 1, în fosta locuință a maestrului cubist.

Text: **Ciprian Enea**

Coasta de Azur - Franța

Cazare la Cannes și Nice în apartamente și studouri de 3-4 persoane. Rezidențele sunt situate lângă mare, dispun de piscină proprie, iar camerele sunt dotate cu baie și minibucatarie.

Costa Brava - Spania

Cazare cu mic dejun în stațiunea Calella, la hotel Neptune 3*. Hotelul dispune de două piscine cu apă termală pentru adulți și copii și este situat aproape de plajă. Umbrelle și șezlonguri gratuite.

Costa Dorada - Spania

Cazare cu mic dejun în stațiunea Salou, la hotel Los Angeles 2*. Hotelul dispune de piscină descoperită, de teren de joacă pentru copii și este situat la 250m de plajă și foarte aproape de centrul comercial local.

Riviera Olimpului - Grecia

Cazare și mic dejun în stațiunea Olympic Beach - Paralia Katerini, la hotel Parthenon 2*, situat pe malul mării.

Riviera Adriatică - Italia

Cazare în stațiunea Rimini Lido di Jesolo (lângă Veneția) la rezidențe 3*. În apartamente de 2 sau 3 camere se dispun de living, bucatarie proprie, baie, adaptate perfect unei structuri de familie.

Plajele

renumite ale Europei cu

15€ /zi

Romantic Travel Studio

Gala Măgior 145/2/București
Tel: 2101516, 2113218 Fax: 21010703

Romantic Travel Sediul Central

Str. Mihail Georgeescu nr.24/21 București
Tel: 326 04 35/36/37/38/39/40;
Fax: 326 30 36

office@romantic.ro
rezervări on-line: www.romantic.ro

Romantic Travel

Caracteristica lunii iunie

Conjunctura astrală din această perioadă va favoriza schimbări de mare anvergură, mai ales pentru cei care au făcut eforturi mari până acum în această direcție. În a doua jumătate a lunii apar oportunități pentru călătorii sau semnarea unor acorduri.

Cristina Vanea

Berbec (21.03. - 20.04)

Interesul pentru situația financiară este în continuare mare. Dar banii vă vor scăpa, parcă, printre degete. Veți cheltui pentru activități de divertisment sau în compania ființei iubite. Evitați să faceți speculații sau să participați la jocuri de noroc. Din punct de vedere social ați putea avea o reușită.

Taur (21.04 - 20.05)

Nu veți reuși să vă relaxați decât după data de 17. Deciziile luate în grabă se pot întoarce împotriva dv., mai ales dacă vizează chestiuni profesionale. Este posibil ca o persoană mai în vârstă să vă ofere sprijinul în rezolvarea unei probleme delicate.

Gemeni (21.05 - 21.06)

Vă veți implica în foarte multe activități și nu prea veți reuși să le duceți la bun sfârșit. N-ar fi rău să vă stabiliți mai întâi prioritățile. De pe alte meleaguri veți primi vești care vă vor ține cu sufletul la gură o bună bucată de vreme. Relația cu partenerul va fi agitată.

Rac (22.06 - 22.07)

Veți avea parte de o serie de cheltuieli dar ele vor fi făcute pentru îmbunătățirea confortului personal sau pentru distracție. Oricum, situația financiară nu vă creează nici un fel de probleme, așa că vă puteți permite. O activitate socială va trebui amânată.

Leu (23.07 - 23.08)

Vă simțiți în plină formă, în ciuda faptului că nu reușiți să vă fructificați în totalitate energia de care dispuneți. Încercați să o luați mai încet, altfel ați putea face tot felul de greșeli. Relația cu prietenii vă ajută din toate punctele de vedere.

Fecioară (24.08 - 22.09)

Vă preocupă în mod special problemele cu care vă confrunțați la serviciu. Chiar dacă rezolvările nu vin cu prea multă ușurință, plăcerile de până acum pot fi uitate. În a doua jumătate a lunii ar fi de dorit să evitați discuțiile în contradictoriu, mai ales cu cei apropiați.

Balanță (23.09 - 23.10)

Din punct de vedere mental funcționați excelent. Activitățile intelectuale în care sunteți implicat vor avea rezultate bune și vă vor permite să vă remarcați în fața unor persoane importante. La serviciu va fi mai multă agitație decât în mod obișnuit.

Scorpion (24.10 - 22.11)

Pe acasă vor fi multe de făcut și nici nu vor putea fi amânate. N-ar fi exclus să se deterioreze un aparat electrocasnic sau aparatură electronică. Starea dv. generală se va îmbunătăți simțitor în a doua jumătate a lunii când ați putea obține un succes în plan profesional.

Săgetător (23.11 - 21.12)

Mintea vă este deosebit de vioaie, dar nu aveți suficientă răbdare pentru a vă pune ideile în practică. N-ar fi rău să apelați la sfatul și la sprijinul unui prieten de încredere. Acasă vi se pare că rudele vă sunt împotriva dar nu este cazul să aveți un dialog cât sunteți nervos.

Capricorn (22.12 - 20.01)

Relația cu partenerul de suflet nu va fi dintre cele mai bune, cel puțin în prima jumătate a lunii. Copiii vor necesita cheltuieli suplimentare și vor avea nevoie de mai multă înțelegere și îndrumare. Pe cât posibil nu vă neglijați sănătatea deoarece pot să apară neplăceri.

Vărsător (21.01 - 18.02)

Discuțiile pe care le veți avea cu familia pe teme de interes comun se vor finaliza cu dispute obositoare. Cel mai bine ar fi să le amânați pentru sfârșitul lunii când veți fi mai calm și mai receptiv la argumentele celorlalți. La serviciu este nevoie de mai multă conștiințiozitate.

Pești (19.02. - 20.03)

Nu reușiți să vă concentrați decât cu multă greutate, așa că ar fi de dorit să vă orientați cu precădere spre activități de rutină. În familia dv. este posibil să apară unele realizări începând cu data de 11. Tot atunci ați putea să îmbunătățiți confortul din apartament.

CONCURS

SANKT PETERSBURG
INCĂLZEȘTE INIMA

Număr: _____
 Prenume: _____
 Vârsta: _____
 Profesie: _____
 Stare civilă: _____
 Adresă: _____
 Telefon: _____

4 PREMII „SANKT PETERSBURG” PE ADRESA DUMNEAVOASTRĂ!

Citiți cu atenție articolele din acest număr al revistei și veți reuși, într-un mod plăcut, să vă încălziți inima. Răspundeți corect la întrebarea de mai jos și puteți câștiga unul din cele 4 premii:

4

premiu a câte 1-bax de vodcă „SANKT PETERSBURG” de 0,7 l.

Completați talonul și expediați-l, până pe data de 25 iunie 2003, împreună cu răspunsul pe adresa: **Publicațiile Florara, București, sectorul 1, Piața Phenix nr. 1, cod 71341.**

ÎNTREBARE: Cu ce echipă a câștigat Mircea Lucescu titlul la fotbal anul acesta?

RĂSPUNS: _____

Extracupa câștigată de echipa Sankt Petersburg la sezonul 2002/2003

Matei Ilie,
presedinte

Petru Stancu,
capitan

Iosif Gavril Baratoși,
titular

Sorin Geomoiu,
scout

NK CABLES

2, Expozitiei Blvd., WTC,
Entrance F, 1st Floor
783341 Bucharest, Romania
Telephone: +4021 202 3057
Telefax: +4021 202 3100
e-mail: vladimir@nkcables.ro
Website: www.nkcables.ro

Clienți NK CABLES

ROMANIA – Romtelecom, Transelectrica, Astral, RCS
MOLDOVA – Moldtelecom, Telemedia
SERBIA – Serbia Telecom

ascultă ce mică e lumea!

"Altfel Spus"

știri de ultimă oră la prima oră

08:20
07:45 și 08:45
07:50 și 09:45
06:50 și 09:20
07:23 și 08:50
06:43 și 09:15

reportajul zilei,
revista presei europene,
invitatul dimineții,
sport,
rubrica economică,
cronica internațională

"Altfel Spus" îți aduce lumea mai aproape!
În fiecare dimineață, între **6:30 și 10:00**,
Constantin Drăgan duce vorba de la București la
Paris ca să ai informații românești și internaționale.
Ești în direct cu Mircea Iorgulescu, Matei Visniec,
Dinu Flămând, Sorin Pamfil și două redacții Radio
France Internaționale.

deltarfi 93.5 fm

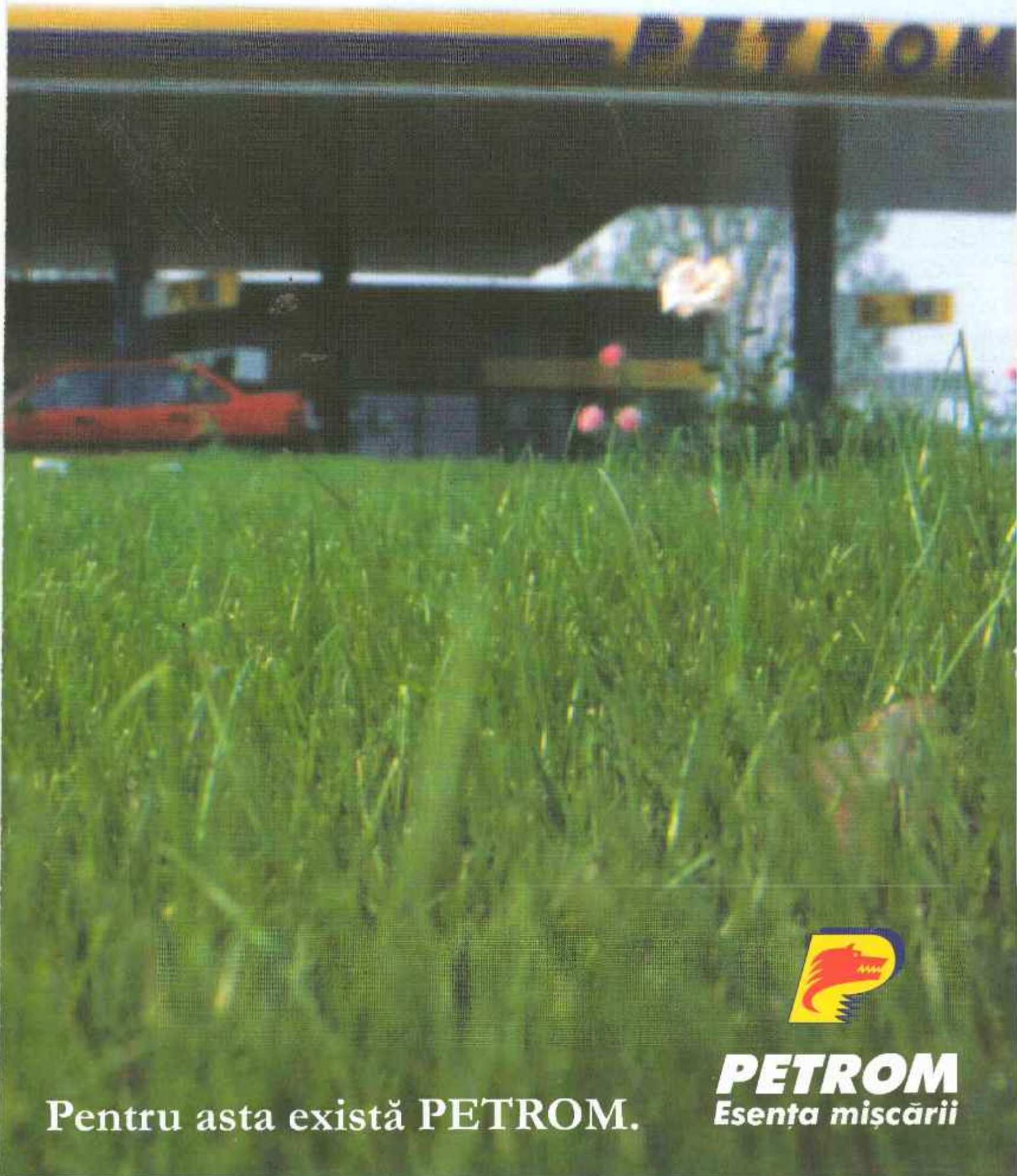
www.deltarfi.ro

Lupta cu debransarea

Benzina nu există în natură.

Pentru asta există PETROM.

PETROM
Esența mișcării

